

Briuselis, 2024 m. birželio 17 d.
(OR. en)

11312/24

Tarpinstitucinė byla:
2023/0085(COD)

ENV 672
CLIMA 252
CONSOM 228
MI 629
IND 324
COMPET 685
CODEC 1570

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 10940/24

Komisijos dok. Nr.: 7777/23 - COM(2023) 166 final

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl aiškių
ekologiškumo teiginių pagrindimo ir pranešimo apie juos (Ekologiškumo
teiginių direktyva)

– Bendras požiūris

Delegacijoms priede pateikiamas bendro požiūrio dėl Ekologiškumo teiginių direktyvos tekstas,
kurį Taryba (aplinka) patvirtino 2024 m. birželio 17 d. įvykusiame 4032-ame posėdyje.

Taryboje vykusių diskusijų metu padaryti teksto pakeitimai, palyginti su Komisijos pasiūlymu,
pažymėti **paryškintuoju šriftu**, o išbrauktas tekstas – simboliu [...].

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

**dėl aiškių ekologiškumo teiginių ir aplinkosauginių ženklų pagrindimo ir pranešimo apie juos
(Ekologiškumo teiginių direktyva)**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę,
atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę¹,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

¹ OL C , , p. .

kadangi:

- (1) teiginiai, kad produktai yra ekologiški ir tvarūs, tapo konkurencingumo veiksnium, o ekologiškų produktų daugėja sparčiau nei standartinių produktų. Jeigu vidaus rinkoje siūlomos ir perkamos prekės ir paslaugos nėra tokios aplinką tausojančios, kaip nurodoma, tai gali klaidinti vartotojus, trukdyti įgyvendinti žaliąją pertvarką ir neleisti sumažinti neigiamo poveikio aplinkai. Žaliųjų rinkų potencialas nėra visiškai išnaudojamas. Dėl skirtingų reikalavimų, nustatytų nacionalinėje **teisėje** [...] arba privačiose iniciatyvose dėl ekologiškumo teiginių, sukuriami naštai bendrovėms, prekiaujančioms tarpvalstybiniu mastu (nes jos turi laikytis kiekvienoje valstybėje narėje taikomų skirtingų reikalavimų). Tai daro poveikį jų gebėjimui veikti vidaus rinkoje ir ja naudotis. Be to, rinkos dalyviams sunku nustatyti patikimus ekologiškumo teiginius ir priimti optimalius sprendimus dėl pirkimo vidaus rinkoje. Rinkoje vis daugėjant įvairių ženklų ir skaičiavimo metodų, vartotojams, įmonėms, investuotojams ir suinteresuotiesiems subjektams tampa sunku nustatyti, ar teiginiai yra patikimi;
- (2) jeigu ekologiškumo teiginiai nėra patikimi, palyginami ir patikrinami, vartotojai ir kiti rinkos dalyviai negali visapusiškai pasinaudoti savo įtaka priimdami tokius pirkimo sprendimus, kad atlygintų už geresnę aplinkosauginį veiksmingumą. Be to, dėl patikimos, palyginamos ir patikrinamos informacijos trūkumo sunku skatinti aplinkosauginio veiksmingumo optimizavimą, kuris paprastai būtų neatsiejamas nuo didesnio veiklos efektyvumo ir mažesnių visos tiekimo grandinės įmonių išlaidų. Šias pasekmes dar labiau apsunkina tai, kad nėra visoje vidaus rinkoje bendrai taikomų reikalavimų ir dėl to atsiranda painiava;
- (3) į ekologiškumo teiginius įtraukiamos aplinkosauginės informacijos naudotojams (vartotojams, įmonėms, investuotojams, viešojo administravimo institucijoms, NVO) trūksta patikimumo, galimybių palyginti ir patikrinti informaciją, todėl atsiranda nepasitikėjimas aplinkosaugine informacija ir painiava, kai mėginama aiškinti skirtingus, vienas kitam prieštaraujančius teiginius. Tai kenkia vartotojams ir kitiems rinkos dalyviams, nes remdamiesi klaidinančia informacija jie gali pasirinkti tam tikrą produktą ar verslo sandorį, o ne kitas alternatyvas;

- (4) todėl būtina dar labiau suderinti ekologiškumo teiginių reglamentavimą. Toks suderinimas sustiprins tvaresnių produktų ir prekybininkų rinką, nes bus išvengta dėl skirtingų nacionalinių požiūrių atsirandančio rinkos susiskaidymo. Taip pat bus nustatytas lyginamasis standartas, galintis paskatinti visuotinį perėjimą prie teisingos, neutralaus poveikio klimatui, efektyvaus išteklių naudojimo ir žiedinės ekonomikos²;
- (5) Sąjungos rinkoje veikiančių įmonių vartotojams teikiamai informacijai taikomos išsamios Sąjungos taisyklės dėl aiškių ekologiškumo teiginių **ir aplinkosauginių ženklų** pagrindimo padės vykdamas Sąjungos perėjimą prie žaliosios žiedinės, neutralaus poveikio klimatui ir švarios ekonomikos, nes vartotojai galės priimti pagrįstus sprendimus dėl pirkimo, ir padės sukurti vienodas sąlygas tokius **ekologiškumo teiginius** pateikiantiems **ir tokius aplinkosauginius ženklus demonstruojantiems** rinkos dalyviams;

² Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Naujas žiedinės ekonomikos veiksmų planas, kuriuo siekiama švaresnės ir konkurencingesnės Europos“ (COM(2020) 98 final).

- (6) ekologiško teiginių reglamentavimo sistema yra vienas iš Komisijos pasiūlytų Europos žaliojo kurso įgyvendinimo veiksmų³, ir ją taikant pripažįstama, kad patikima, palyginama ir patikrinama informacija yra svarbi sudarant sąlygas pirkėjams priimti tvaresnius sprendimus ir mažinant ekologinio manipuliavimo riziką, ir apima įsipareigojimus stiprinti reglamentavimo ir su reglamentavimu nesusijusias pastangas kovojant su melagingais ekologiško teiginiais. Kartu su kitomis galiojančiomis Sąjungos reglamentavimo sistemomis, įskaitant [...] **Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvą (ES) 2024/825**⁴, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/29/EB⁵, kurią šia [...] **Direktyva** siekiama papildyti, nustatoma aiški ekologiško teiginių, įskaitant aplinkosauginius ženklus, naudojimo tvarka;
- (7) ši direktyva yra viena iš tarpusavyje susijusių iniciatyvų, kuriomis siekiama sukurti tvirtą ir nuoseklią gaminių politikos sistemą, pagal kurią aplinkos atžvilgiu tvarūs gaminiai ir verslo modeliai taptų norma, o ne išimtimi, ir pakeisti vartojimo modelius taip, kad visų pirma būtų išvengiama atliekų susidarymo. Direktyva, be kita ko, papildoma intervencinėmis priemonėmis, susijusiomis su žiedinių gaminių projektavimu, naujų verslo modelių skatinimu ir būtiniausių reikalavimų nustatymu siekiant užkirsti kelią aplinkai kenksmingų gaminių pateikimui ES rinkai, tai padarant Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamentu⁶;

³ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019) 640 final).

⁴ [...] **2024 m. vasario 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/825, kuria, siekiant geresnės apsaugos nuo nesąžiningos veiklos ir geresniu informavimu suteikti vartotojams daugiau galių dalyvauti žaliwoje pertvarkoje, iš dalies keičiamos direktyvos 2005/29/EB ir 2011/83/ES (COM(2022) 143 final) (OL L, 2024/852, 2024 3 6).**

⁵ 2005 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/29/EB dėl nesąžiningos įmonių komercinės veiklos vartotojų atžvilgiu vidaus rinkoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 84/450/EEB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 97/7/EB, 98/27/EB bei 2002/65/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 („Nesąžiningos komercinės veiklos direktyva“) (OL L 149, 2005 6 11, p. 22).

⁶ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas, kuriuo nustatoma tvarių gaminių ekologinio projektavimo reikalavimų nustatymo sistema ir panaikinama Direktyva 2009/125/EB (COM(2022) 142 final).

- (8) turėtų būti pripažįstami konkretūs atskirų ekonomikos sektorių poreikiai, todėl ši direktyva turėtų būti taikoma savanoriškiems aiškiems ekologiškumo teiginiams ir aplinkosauginio ženklavimo sistemoms, **taip pat atitinkamiems aplinkosauginiams ženkams**, kurie nėra reglamentuojami jokiais kitais Sąjungos teisės aktais, susijusiais su jų pagrindimu, pranešimu apie juos ar tikrinimu. Todėl ši direktyva neturėtų būti taikoma aiškiems ekologiškumo teiginiams, **aplinkosauginiams ženkams ar aplinkosauginio ženklinimo sistemoms**, dėl kurių Sąjungos teisės aktuose nustatytos konkrečios taisyklės, be kita ko, dėl metodinių sistemų, vertinimo ar apskaitos taisyklių, susijusių su poveikio aplinkai, aplinkosauginių aspektų arba produktų ar prekybininkų aplinkosauginio veiksmingumo (**aplinkosauginių savybių**) matavimu ir skaičiavimu, arba privalomos ir neprivalomos informacijos apie produktų ir prekybininkų aplinkosauginį veiksmingumą teikimo arba informacijos apie tvarumą, įskaitant pranešimus ar pareiškimus, kurie pagal Sąjungos taisykles gali būti privalomi arba savanoriški;

- (9) atsižvelgiant į Europos žaliąjį kursą, strategiją „Nuo ūkio iki stalo“ ir Biologinės įvairovės strategiją, taip pat į tikslą iki 2030 m. pasiekti, kad 25 % ES žemės ūkio paskirties žemės būtų naudojama ekologiniam ūkininkavimui ir gerokai padidinti ekologinės akvakultūros mastą, taip pat į Ekologinės gamybos plėtros veiksmų planą (COM(2021) 141), reikia toliau plėtoti ekologinį ūkininkavimą ir ekologinę gamybą. Kalbant apie Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/848⁷, ši direktyva neturėtų būti taikoma ekologiškumo teiginiams dėl produktų, kuriems remiantis tuo reglamentu suteikti ekologiškumo sertifikatai, susijusiems, pavyzdžiui, su pesticidų, trąšų ir antimikrobinių medžiagų naudojimu arba, pavyzdžiui, su teigiamu ekologinio ūkininkavimo poveikiu biologinei įvairovei, dirvožemiui ar vandeniui⁸. Jis taip pat padeda išsaugoti biologinę įvairovę, kurti darbo vietas ir yra patrauklus jauniems ūkininkams. Vartotojai pripažįsta jo vertę. Pagal Reglamentą (ES) 2018/848 terminai „bio“ ir „eko“ ir jų vediniai, tiek atskirai, tiek kartu, Sąjungoje turi būti vartojami tik apibūdinant produktus, jų sudedamąsias dalis arba pašarines žaliavas, kuriems taikomas tas reglamentas, jeigu jie buvo pagaminti pagal Reglamentą (ES) 2018/848. Pavyzdžiui, norint medvilnę vadinti ekologiška, ji turi būti sertifikuota kaip ekologiška, nes jai taikomas Reglamentas (ES) 2018/848. Ir priešingai, jeigu indaplovėse naudojamas ploviklis vadinamas „eko“, jam netaikomas Reglamentas (ES) 2018/848, bet šis produktas reglamentuojamas Direktyvos 2005/29/EB nuostatomis;

⁷ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007 (OL L 150, 2018 6 14, p. 1).

⁸ [EU Agricultural Economic briefs \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/en/press-communications/infographic/Pages/infographic-ecological-labels-2018-2020.aspx)

- (10) be to, ši direktyva netaikoma informacijai apie tvarumą, susijusiai su pranešimais arba pareiškimais, kurie gali būti privalomi arba savanoriški pagal Sąjungos arba nacionalines finansinių paslaugų taisykles, kaip antai taisykles, susijusias su bankininkyste, kreditais, draudimu ir perdraudimu, profesinėmis ar asmeninėmis pensijomis, vertybiniais popieriais, investiciniais fondais, investicinėmis įmonėmis, mokėjimais, portfelių valdymu ir konsultacijomis dėl investicijų, įskaitant paslaugas, išvardytas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/36⁹ I priede, taip pat atsiskaitymo ir tarpuskaitos veikla ir konsultavimo, tarpininkavimo ir kitomis papildomomis finansinėmis paslaugomis, įskaitant standartus arba sertifikavimo sistemas, susijusias su tokiomis finansinėmis paslaugomis;
- (11) be to, ši direktyva neturėtų būti taikoma aplinkosauginei informacijai, kurią pagal Direktyvą 2013/34/ES¹⁰ privalomai arba savanoriškai teikia įmonės, taikančios Europos informacijos apie tvarumą teikimo standartus, ir informacijai apie tvarumą, kurią savanoriškai teikia šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje, 3 straipsnio 2 dalyje arba 3 straipsnio 3 dalyje apibrėžtos įmonės, kai ta informacija teikiama pagal Direktyvos 2013/34/ES 29b arba 29c straipsnyje nurodytus standartus arba pagal kitus tarptautinius, Europos ar nacionalinius informacijos apie tvarumą teikimo standartus arba gaires;

⁹ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų [...] priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338).

¹⁰ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB (OL L 182, 2013 6 29, p. 19);

- (12) šios direktyvos taisyklės neturėtų būti taikomos pasiūlymams įsigyti prekes arba gauti paslaugas su sąlyga, kad įvykdomi pardavėjo ar paslaugų teikėjo nustatyti aplinkosaugos kriterijai, arba pasiūlymams, kai vartotojai, atitinkantys tokius kriterijus, gauna palankesnes sutarčių sąlygas ar kainas, pavyzdžiui, vadinamąsias žaliąsias paskolas, žaliąjį būsto draudimą arba finansinių paslaugų produktus kartu su panašiu atlygiu už aplinkosaugos veiksmus arba elgesį;
- (13) jeigu taisyklės dėl **aiškių** ekologiškumo teiginių, aplinkosauginių **ženklų arba aplinkosauginio [...] ženklinimo sistemų**, arba dėl tam tikrų produktų ar prekybininkų konkrečiuose sektoriuose aplinkosauginių **savybių [...]** vertinimo ar pranešimo apie juos ateityje bus nustatytos kituose Sąjungos teisės aktuose, pavyzdžiui, paskelbtame pasiūlyme dėl sistemos „*CountEmissions EU*“, rengiamame Komisijos pasiūlyme dėl Sąjungos tvarios maisto sistemos teisės aktų sistemos, Tvarių produktų ekologinio projektavimo reglamente¹¹ arba Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1007/2011¹², atitinkamiems aiškiems ekologiškumo teiginiams **ir aplinkosauginiams ženkams** [...] turėtų būti taikomos tos taisyklės, o ne šioje direktyvoje nustatytos taisyklės;

[...]

¹¹ COM(2022) 142 final.

¹² 2011 m. rugsėjo 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1007/2011 dėl tekstilės pluoštų pavadinimų ir susijusio tekstilės gaminių pluoštų sudėties ženklinimo ir žymėjimo, kuriuo panaikinamos Tarybos direktyva 73/44/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 96/73/EB bei 2008/121/EB (OL L 272, 2011 10 18, p. 1).

(14) [...] **Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2024/825**, kuria siekiama įgalinti vartotojus dalyvauti žaliojoje pertvarkoje ir kuria iš dalies keičiama Direktyva 2005/29/EB, nustatomi tam tikri konkretūs reikalavimai dėl ekologiškumo teiginių ir uždraudžiama naudoti bendro pobūdžio ekologiškumo teiginius, kurie nėra grindžiami su teiginiu susijusiu pripažintu puikiu aplinkosauginiu veiksmingumu. Tokių bendro pobūdžio ekologiškumo teiginių pavyzdžiai yra „ekologiškas“, [...], „žalias“, „gamtos bičiulis“, „aplinkosauginis“ ir „aplinkos požiūriu teisingas“. Šia direktyva turėtų būti papildyti toje [...] **direktyvoje** nustatyti reikalavimai, nustatant konkrečius aiškių ekologiškumo teiginių, **kurie pateikiami raštu arba žodžiu, ir aplinkosauginio ženklavimo sistemų bei atitinkamų aplinkosauginių ženklų** aspektus ir reikalavimus, susijusius su jų pagrindimu, pranešimu apie juos ir tikrinimu. Šioje direktyvoje nustatyti reikalavimai turėtų būti taikomi konkrečioms aiškių ekologiškumo teiginių, **aplinkosauginio ženklavimo sistemų ir atitinkamų aplinkosauginių ženklų aspektams, papildomai su Direktyvoje 2005/29/EB nustatytais [...] reikalavimais**, ir jie pagal Direktyvos 2005/29/EB 3 straipsnio 4 dalį bus viršesni už toje direktyvoje nustatytus reikalavimus, kiek tai susiję su tais aspektais prieštaravimų atveju. **Taigi, Direktyvos 2005/29/EB nuostatos [...] teiginius pateikiantiems prekybininkams bus taikomos tiek, kiek tos nuostatos neprieštarauja šioje direktyvoje nustatytiems reikalavimams. Todėl vis tiek turėtų būti įmanoma laikytis nuomonės, kad komercinė veikla yra nesąžininga remiantis Direktyvos 2005/29/EB nuostatomis, įskaitant tos direktyvos 5–9 straipsnius [...], nors ta konkreti veikla atitinka šios direktyvos reikalavimus. [...] Tačiau atitikties sertifikate vertintojo pateiktas vertinimas arba specialiajame techniniame dokumente pateiktas prekybininko vertinimas neturėtų daryti poveikio ekologiškumo teiginių vertinimui, kurį atlieka nacionalinės institucijos ar teismai, užtikrinantys Direktyvos 2005/29/EB vykdymą;**

(14a) aiškūs ekologiškumo teiginiai apima tiek bendro pobūdžio ekologiškumo teiginius, tiek konkrečius ekologiškumo teiginius. Aiškus ekologiškumo teiginys nėra numanomas ekologiškumo teiginys. Numanomas ekologiškumo teiginys yra, pavyzdžiui, spalva arba vaizdas, todėl nepateikiamas nei raštu, nei žodžiu. Numanomi ekologiškumo teiginiai reglamentuojami Direktyva 2005/29/EB. [...] Konkretūs ekologiškumo teiginiai yra aiškūs ekologiškumo teiginiai, kai teiginio specifikacija pateikiama aiškiai ir pastebimai toje pačioje laikmenoje. Šioje direktyvoje nustatyti reikalavimai, pavyzdžiui, pagrindimo ir pranešimo reikalavimai, [...] taikomi bendro pobūdžio ekologiškumo teiginiams, pagrįstiems su teiginiu susijusiu pripažintu puikiu aplinkosauginiu veiksmingumu;

- (15) siekiant užtikrinti, kad vartotojams būtų teikiama patikima, palyginama ir patikrinama informacija, kuria vadovaudamiesi jie galėtų priimti aplinkos atžvilgiu tvaresnius sprendimus ir sumažinti ekologinio manipuliavimo riziką, būtina nustatyti aiškių ekologiškumo teiginių ir aplinkosauginių ženklų pagrindimo reikalavimus. [...] Aiškius ekologiškumo teiginius turėtų pagrįsti juos įvedantis prekybininkas. Aiškaus ekologiškumo teiginio įvedimas turėtų reikšti aiškaus ekologiškumo teiginio pateikimą pirmą kartą įmonių komercinėje praktikoje vartotojų atžvilgiu valstybėje narėje, taip pat vėlesnį jo atkartojimą to paties prekybininko komercinėje praktikoje vartotojų atžvilgiu. Prekybininkas, kuris pirmą kartą pateikė aiškų ekologiškumo teiginį įmonių komercinėje praktikoje vartotojų atžvilgiu, taip pat įveda tą teiginį jį atkartodamas ir todėl tą teiginį pakartodamas vėlesniame etape, pavyzdžiui, parduodamas vartotojams produktą, ant kurio pakuotės yra šis teiginys, arba pranešdamas apie tą teiginį, pavyzdžiui, savo interneto svetainėje arba vartotojams skirtoje reklamoje. Paprastai [...] teiginį įvedantis prekybininkas yra gamintojas, nes jis nustato produktų savybes ir tai, kaip produktai pateikiami komerciniuose pranešimuose, kurių galutinis gavėjas yra arba galėtų būti vartotojas. Vis dėlto aiškų ekologiškumo teiginį įvedantis prekybininkas taip pat galėtų būti prekybininkas, kuris pateikia aiškų ekologiškumo teiginį apie produktą, kurį gamina ne jis, pavyzdžiui, teiginį, kuris buvo pateiktas išskirtinai įmonių tarpusavio santykiuose, pakartodamas sandoryje vartotojo atžvilgiu, taigi pirmą kartą pateikdamas tą teiginį įmonių komercinėje praktikoje vartotojų atžvilgiu. [...] Aiškių ekologiškumo teiginių įvedimui taikomi reikalavimai [...] nėra skirti prekybininkams, kurie tiksliai atkartoja aiškius ekologiškumo teiginius, apie kuriuos jau pranešta vartotojams, kaip paprastai būna [...] pardavėjų, [...] mažmenininkų ar kitų platintojų atveju, nes šie prekybininkai paprastai neturi įtakos jų parduodamų produktų savybėms ar pakuotėms ir paprastai nekuria naujų aiškių ekologiškumo teiginių. Be aiškių ekologiškumo teiginių apie produktus, įskaitant paslaugas, prekybininkai, įskaitant paslaugų teikėjus, taip pat gali įvesti aiškius ekologiškumo teiginius apie save arba savo veiklą. Būtent aiškų ekologiškumo teiginį įvedantis prekybininkas turėtų turėti atitinkamą pagrindimui reikalingą informaciją. Tačiau pagal Direktyvą 2005/29/EB, kai teismai arba administracinės institucijos nustato klaidinančios praktikos faktą, taip pat gali būti pareikalauta, kad atitinkamą produktą parduodantys mažmenininkai imtųsi taisomųjų priemonių. Iš jų taip pat gali būti pareikalauta pateikti vartotojams papildomos

informacijos pardavimo vietoje. Kita vertus, aplinkosauginius ženklus turėtų pagrįsti aplinkosauginio ženklinimo sistemos savininkas;

(15a) įmonių tarpusavio komercinė praktika nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį, todėl ja nereglamentuojamos vykdymo užtikrinimo priemonių pasekmės, susijusios su mažmenininkų ir gamintojų įmonių tarpusavio sutartiniais santykiais. Šie įmonių tarpusavio santykiai iš dalies reglamentuojami Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/114/EB dėl klaidinančios ir lyginamosios reklamos. Be to, valstybės narės pagal savo nacionalinės teisės aktus Nesąžiningos komercinės veiklos direktyva suteikiamą apsaugą gali taikyti ir įmonių tarpusavio komercinei praktikai; [...]

(15b) šia direktyva nedaromas poveikis Sąjungos taisyklėms dėl tarptautinės privatinės teisės, pavyzdžiui, 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinės prievolės taikytinos teisės (reglamentas „Roma I“) ar 2007 m. liepos 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (EB) Nr. 864/2007 dėl nesutartinės prievolės taikytinos teisės (reglamentas „Roma II“);

- (16) pagrindimas turėtų būti paremtas plačiai pripažintais moksliniais įrodymais, grindžiamais patikima metodika, požiūriais arba tyrimais, pavyzdžiui, tokiais, kurie i) buvo parengti laikantis geriausios praktikos skaidrumo srityje, konsultuojantis su suinteresuotaisiais subjektais, dalyvaujant mokslininkų bendruomenei, pramonės atstovams ir pilietinei visuomenei, arba ii) buvo nepriklausomai recenzuoti kvalifikuotų atitinkamos srities ekspertų ir paskelbti tarptautiniu mastu pripažintoje mokslinėje literatūroje. Be to, tokiu pagrindimu turėtų būti atsižvelgiama į tarptautiniu mastu pripažintus mokslinius metodus, pavyzdžiui, atitinkamus tarptautinius standartus, pagal kuriuos nustatomos ir vertinamos produktų arba prekybininkų aplinkosauginės savybės [...], ir vartotojui turėtų būti pateikiama patikima, skaidri, palyginama ir patikrinama informacija. Atliekant vertinimą, kuriuo siekiama pagrįsti aiškius ekologiskumo teiginius **ir aplinkosauginius ženklus** [...], neturėtų būti praleidžiami jokie svarbūs aplinkosauginiai aspektai ar poveikis aplinkai **ir reikia atsižvelgti į produkto gyvavimo ciklą arba bendrą prekybininko veiklą, aiškiai pagrindžiant, kada dėl aiškaus ekologiskumo teiginio ar aplinkosauginio ženklo pobūdžio nebūtina vertinti viso gyvavimo ciklo**. Dėl skelbiamos naudos neigiamas poveikis neturėtų būti nepagrįstai perkeliamas į kitus produkto ar prekybininko gyvavimo ciklo etapus arba tapti kitokio neigiamo poveikio aplinkai atsiradimo ar padidėjimo priežastimi;

(17) vertinimas, kuriuo pagrindžiamas aiškus ekologiškumo teiginys **arba aplinkosauginis ženklas**, turėtų suteikti galimybę nustatyti produkto arba prekybininko poveikį aplinkai ir aplinkosauginius aspektus, kuriais bendrai reikšmingai prisidedama prie bendro produkto arba prekybininko aplinkosauginio veiksmingumo (toliau – svarbus poveikis aplinkai ir svarbūs aplinkosauginiai aspektai). Poveikio aplinkai ir aplinkosauginių aspektų aktualumo požymiai gali būti pagrįsti vertinimais, kuriuose atsižvelgiama į gyvavimo ciklą, be kita ko, aplinkosauginio pėdsako metodais grindžiamais tyrimais, su sąlyga, kad jie yra išsamūs poveikio, susijusio su produkto kategorija, atžvilgiu ir kad nepraleidžiamas joks svarbus poveikis aplinkai. Pavyzdžiui, Komisijos rekomendacijoje dėl aplinkosauginio pėdsako metodų taikymo¹³ nustatytų svarbiausių kategorijų poveikis kartu sudėjus turėtų sudaryti ne mažiau kaip 80 % bendrojo rezultato balo. **Todėl ekologiškumo teiginiams pagrįsti rekomenduojama naudoti šiuos aplinkosauginio pėdsako metodus, ypač tais atvejais, kai yra nustatytos produkto aplinkosauginio pėdsako kategorijos taisyklės arba organizacijos aplinkosauginio pėdsako sektoriaus taisyklės [pavyzdžiui, drabužiams ir avalynei].** Šie poveikio aplinkai arba aplinkosauginių aspektų aktualumo požymiai taip pat gali būti nustatomi remiantis įvairių I tipo ekologinių ženklų kriterijais, pavyzdžiui, ES ekologiniu ženklu, arba Sąjungos žaliųjų viešųjų pirkimų kriterijais, Taksonomijos reglamente¹⁴ nustatytais reikalavimais, konkretiems produktams taikomomis taisyklėmis, priimtomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą .../..., kuriuo nustatoma tvarių gaminių ekologinio projektavimo reikalavimų nustatymo sistema¹⁵, arba kitomis atitinkamomis Sąjungos taisyklėmis;

¹³ 2021 m. gruodžio 15 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2021/2279 dėl aplinkosauginio pėdsako metodų naudojimo produktų ir organizacijų gyvavimo ciklo aplinkosauginiam veiksmingumui matuoti ir apie jį informuoti (OL L 471, 2021 12 30, p. 1.).

¹⁴ 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (OL L 198, 2020 6 22, p. 13).

¹⁵ ...

- (18) pagal Direktyvą 2005/29/EB su pakeitimais, padarytais [...] **Direktyva 2024/825**, kuria siekiama įgalinti vartotojus dalyvauti žaliajoje pertvarkoje, prekybininkas neturėtų pateikti tam tikrai produktų kategorijai priklausančioms produktams teisės aktais nustatytų reikalavimų kaip išskirtinės prekybininko pasiūlymo savybės arba reklamuoti naudą vartotojams, kuri yra **neaktuali, tačiau galėtų paskatinti vartotoją manyti, kad nauda, palyginti su kitais lygiaverčiais produktais, yra didesnė, nei yra iš tikrųjų, pavyzdžiui, reklamuodamas aplinkosaugines savybes, kurios yra įprastos atitinkamoje produktų grupėje arba atitinkamame sektoriuje [...], t. y. aplinkosaugines savybes, kurias įprastai arba plačiai naudoja to paties sektoriaus prekybininkai [...]. Ekologiškumo teiginių pateikimas apie produktus ir organizacijas, kurių rezultatai geresni nei įprasta, yra svarbus siekiant nustatyti, kurių produktų ir organizacijų aplinkosauginiai rezultatai iš tiesų yra geresni už vidurkį;**

- (19) vartotojai būtų klaidinami, jeigu aiškiam ekologiško teiginyje **arba aplinkosauginiame ženkle** būtų nurodoma nauda, susijusi su poveikiu aplinkai arba aplinkosauginiais aspektais, bet praleidžiama informacija apie tai, kad dėl tos naudos reikėtų padaryti neigiamų kompromisų, susijusių su kitoku poveikiu aplinkai ar kitais aplinkosauginiais aspektais. Šiuo tikslu informacija, naudojama aiškiems ekologiško teiginiams **ir aplinkosauginiams ženkliams** pagrįsti, turėtų būti užtikrinama, kad būtų galima nustatyti sąsajas tarp aktualių poveikių aplinkai bei tarp aplinkosauginių aspektų ir poveikio aplinkai kartu su galimais kompromisais. Atliekant vertinimą, kuriuo siekiama pagrįsti aiškius ekologiško teiginius **ar aplinkosauginius ženklus**, turėtų būti nustatoma, ar pagerinus poveikį aplinkai arba aplinkosauginius aspektus reikėtų padaryti tam tikrų kompromisų, dėl kurių gerokai pablogėtų veiksmingumas, susijęs su kitu poveikiu aplinkai arba kitais aplinkosauginiais aspektais, pavyzdžiui, dėl suvartojamo vandens taupymo labai padidėtų išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, arba toks pats poveikis aplinkai būtų daromas kitame produkto gyvavimo ciklo etape, pavyzdžiui, gamybos etape būtų sumažintas CO₂ kiekis, bet dėl to išmetamas CO₂ kiekis labai padidėtų naudojimo etape. Pavyzdžiui, teiginys apie teigiamą efektyvaus išteklių naudojimo intensyviai ūkininkaujant poveikį gali klaidinti vartotojus, nes nenurodomi kompromisai, susiję su poveikiu biologinei įvairovei **arba** ekosistemoms [...]. **Aiškus** ekologiško teiginys **arba aplinkosauginis ženklas** apie tekstilės gaminius, kurių sudėtyje yra plastiko polimero iš perdirbtų PET butelių, taip pat gali klaidinti vartotojus kalbant apie to aspekto aplinkosauginę naudą, jeigu naudoti šį perdirbtą polimerą pasirenkama vietoje uždarojo ciklo su maistu besiliečiančių medžiagų grąžinamojo perdirbimo sistemos, kuri laikoma naudingesne žiediško požiūriu;

- (20) siekiant, kad ekologiškumo teiginys būtų laikomas patikimu, jis turėtų kuo tiksliau atspindėti konkretaus produkto arba prekybininko aplinkosauginį veiksmingumą. Todėl informacija, naudojama aiškiems ekologiškumo teiginiams pagrįsti, turi apimti pirminius konkrečios įmonės duomenis, susijusius su atitinkamais aspektais, dėl kurių reikšmingai prisidedama prie teiginyje nurodyto produkto arba prekybininko aplinkosauginio veiksmingumo. Būtina rasti tinkamą pusiausvyrą tarp aktualios ir patikimos informacijos, reikalingos ekologiškumo teiginiams pagrįsti, užtikrinimo ir pastangų, reikalingų pirminei informacijai surinkti. Reikalavimas naudoti pirminę informaciją turėtų būti vertinamas atsižvelgiant į tai, kokią įtaką teiginį [...] **įvedantis** prekybininkas daro atitinkamam procesui ir ar turima pirminės informacijos. Jeigu proceso nevykdo teiginį [...] **įvedantis** prekybininkas ir pirminės informacijos nėra, turėtų būti leidžiama naudoti tikslią antrinę informaciją net ir procesų, kuriais labai prisidedama prie produkto arba prekybininko aplinkosauginio veiksmingumo, atvejais. Tai ypač svarbu siekiant, kad MVĮ neatsidurtų nepalankioje padėtyje, ir siekiant išlaikyti proporcingas pastangas gauti pirminius duomenis. Be to, kiekvienos rūšies ekologiškumo teiginiams svarbūs skirtingi aplinkosauginiai aspektai. Pavyzdžiui, kalbant apie teiginius apie perdirbtųjų arba biologinės kilmės medžiagų dalį, produkto sudėtis turėtų būti priskiriama pirminiams duomenims. Teiginių, kuriuose nurodoma, kad tam tikru gyvavimo ciklo etapu mažiau teršiama aplinka, atveju informacija apie išmetamųjų teršalų kiekį ir poveikį aplinkai, susijusį su tuo gyvavimo ciklo etapu, taip pat turėtų būti priskiriama pirminiams duomenims. Ir pirminiai, ir antriniai duomenys, t. y. vidutiniai duomenys, turėtų būti labai kokybiški ir tikslūs;

(21) nustatyta, kad su klimatu susiję teiginiai ypač dažnai būna neaiškūs, dviprasmiški ir klaidina vartotojus. Tai visų pirma pasakytina apie ekologiškumo teiginius, kuriuose nurodoma, kad produktai arba subjektai yra „neutralaus poveikio klimatui“, „neutralaus anglies dioksido poveikio“, „išmestas CO₂ kiekis kompensuojamas 100 %“ arba „grynasis anglies dioksido kiekis bus nulinis“ tam tikrais metais ir pan. **Dėl tos priežasties šia direktyva kartu su Direktyva 2005/29/EB su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/825, turėtų būti sukurtas pagrindas patikimai, atsakingai ir skaidriai komunikacijai apie prekybininko veiksmus, kuriais sumažinamas grynasis išmetamas ŠESD kiekis. Ja prekybininkams turėtų būti suteikta tinkama priemonė pozityviai atskleisti savo pažangą, įkvėpti konkurentus ir paskatinti vartotojus priimti informacija pagrįstus sprendimus dėl pirkimo ir taip prisidėti prie tvaresnių vartojimo modelių;**

(21aa) todėl teigimas, kad produktas daro neutralų, mažesnę arba teigiamą poveikį aplinkai, kiek tai susiję su išmetamu ŠESD kiekiu, remiantis tuo, kad išmetamas ŠESD kiekis yra kompensuojamas, yra draudžiamas visomis aplinkybėmis, kaip nurodyta Direktyvoje 2005/29/EB su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2024/825 I priedu [...]. Tokie teiginiai draudžiami, nes jais klaidinami vartotojai, verčiant juos manyti, kad tokie teiginiai susiję su pačiu produktu arba su to produkto tiekimu ir gamyba, arba jais vartotojams sudaromas klaidingas įspūdis, kad šio produkto vartojimas nedaro poveikio aplinkai. Tokie teiginiai turėtų būti leidžiami tik tuo atveju, jei jie grindžiami faktiniu atitinkamo produkto gyvavimo ciklo poveikiu, o ne išmetamo ŠESD kiekio kompensavimu už produkto vertės grandinės ribų. Tačiau su klimatu susiję teiginiai, grindžiami išmetamo ŠESD kiekio kompensavimu, kai teigiama, kad prekybininkas [...] daro neutralų, mažesnę arba teigiamą poveikį aplinkai, kiek tai susiję su išmetamu ŠESD kiekiu, yra leidžiami, jei laikomasi šios direktyvos reikalavimų;

(21a) su klimatu susiję teiginiai, grindžiami faktiniu gyvavimo ciklo poveikiu, turėtų atitikti šia direktyva nustatytus bendruosius [...] ekologiškumo teiginių reikalavimus. [...] Tačiau su klimatu susiję teiginiai dažnai būna [...] grindžiami išmetamo ŠESD kiekio kompensavimu naudojant anglies dioksido kreditus, sukuriamus už bendrovės vertės grandinės ribų, pavyzdžiui, vykdant miškininkystės arba atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektus. Metodikos, kuriomis grindžiami [...] **anglies dioksido kreditai** [...], labai skiriasi ir ne visada yra skaidrios, tikslios ar nuoseklios. Dėl to atsiranda didelė rizika, kad dėl nepakankamo papildomumo ir pastovumo, plataus užmojo ir dinamiškų kreditavimo bazinių verčių, kurios skiriasi nuo verčių, pasiekiamų vykdant įprastą veiklą, ir dėl nepakankamai tikslios apskaitos išmetamųjų teršalų kiekis, [...] kuris buvo sumažintas, bus pervertintas ir dvigubai apskaitomas. Dėl šių veiksnių atsiranda žemo aplinkosauginio integralumo ir patikimumo [...] **anglies dioksido** kreditai, ir kai jais remiantis pateikiami aiškūs ekologiškumo teiginiai, vartotojai yra klaidinami. Kompensavimas gali **užkirsti kelią vartotojams priimti tvaresnius sprendimus dėl vartojimo ir taip pat gali** atgrasyti prekybininkus nuo išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo savo veikloje ir vertės grandinėse. Siekdami tinkamai prisidėti prie pasaulinių klimato kaitos švelninimo tikslų įgyvendinimo, prekybininkai turėtų teikti pirmenybę veiksmingam išmetamųjų teršalų kiekio mažinimui visose savo veiklos srityse ir vertės grandinėse, [...] **o ne** kliautis kompensavimu [...]. [...] **Be to, prekybininkai dažnai praneša apie [...] finansinius indėlius [...] į aplinkosaugos iniciatyvas, kuriomis mažinamas arba absorbuojamas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis [...] už jų vertės grandinės ribų, remiantis anglies dioksido kreditais [...]. [...];**

(21b) [...] kai su klimatu susiję teiginiai yra grindžiami anglies dioksido kreditais [...], manoma, kad [...] su klimatu susijusius teiginius, įskaitant teiginius apie būsimą aplinkosauginį veiksmingumą, grindžiamus [...] **tokiais kreditais**, tikslinga vertinti skaidriai. Todėl pagrindžiant su klimatu susijusius teiginius visi [...] **anglies dioksido kreditai, įskaitant teiginius, susijusius su finansiniais indėliais į anglies dioksido kreditus generuojančius projektus, kurie nenaudojami kompensavimo tikslais**, turėtų būti vertinami atskirai nuo prekybininko arba produkto išmetamo ŠESD kiekio. Be to, taip pat turėtų būti nurodoma **prekybininko bendro išmetamųjų teršalų kiekio dalis, kuriai taikomi [...] kreditai**, tai, ar šie [...] **kreditai** yra susiję su išmetamųjų teršalų kiekio mažinimu, ar su absorbuojamo kiekio didinimu, **ir nurodoma, pagal kurią schemą jie buvo patikrinti bei patvirtinti ir kuriame registre jie buvo išduoti [...]**. Su klimatu susiję teiginiai, apimantys [...] **kreditų** naudojimą, turi būti grindžiami metodikomis, kuriomis užtikrinama šių [...] **kreditų kokybė ir integralumas bei teisinga apskaita ir taip nuosekliai bei skaidriai parodomas jų nulemtas poveikis klimatui.**

[...]

Svarbu užtikrinti vienodas šios direktyvos reikalavimų dėl su klimatu susijusių teiginių, įskaitant teiginius, grindžiamus anglies dioksido kreditų naudojimu, taikymo sąlygas, siekiant užtikrinti aukštą jų kokybę ir integralumą, pavyzdžiui, taikant pripažintus kokybės standartus, kaip apibrėžta Direktyvoje 2013/34/ES, kiek tai susiję su informacijos apie tvarumą teikimo standartais, ir susijusius Europos tvarumo atskaitomybės standartus (ETAS). Šie pripažinti kokybės standartai – tai anglies dioksido kreditų standartai, kuriuos gali patikrinti nepriklausomos trečiosios šalys, pagal kuriuos viešai skelbiami reikalavimai ir projektų ataskaitos ir kuriais užtikrinamas bent papildomumas, pastovumas, dvigubos apskaitos vengimas ir nustatomos projekto išmetamo ir absorbuojamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio apskaičiavimo, stebėsenos ir tikrinimo taisyklės.

Be to, o ir prireikus atsižvelgiant į leidimus ir atitinkamus patikslinimus, susijusius su šiuo metu rengiamos Paryžiaus susitarimo 6 straipsnio sistemos įgyvendinimu, kuris Sąjungoje dar nepradėtas, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai patikslinti vertinimo reikalavimus. Priimdama įgyvendinimo aktus Komisija turėtų visapusiškai apsvarstyti ir, kai aktualu, užtikrinti suderinamumą su visais atitinkamais Sąjungos teisės aktais, kurie yra būtini siekiant šios direktyvos tikslų, visų pirma Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES).../..., kuriuo sukurama Sąjungos nuolatinio anglies dioksido absorbavimo, anglies kaupimo ūkininkavimo ir anglies dioksido saugojimo produktuose sertifikavimo sistema [CRCF reglamentas], 18 straipsnyje išdėstytomis nuostatomis, įskaitant jų tvarkaraštį, 2023 m. liepos 31 d. Deleguotojo reglamento (ES) 2023/2772, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES papildoma tvarumo atskaitomybės standartais, pateiktu standartu „E1 ETAS Klimato kaita“ [klimato informacijos teikimo standartu pagal IITTD], 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo [Valdymo reglamento] 45 straipsniu, 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/841 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir absorbuojamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją [LULUCF reglamento] 17 straipsniu, Reglamento (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įsipareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį, [Pastangų pasidalijimo reglamento] 15 straipsniu; 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB, nustatančios šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje [ES ATLPS direktyvos], 30 straipsniu ir 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 ([Europos klimato teisės aktą].

- (22) prekybininkai vis labiau domisi ekologiškumo teiginiais, susijusiais su būsimu produkto arba prekybininko aplinkosauginiu veiksmingumu, be kita ko, prisijungdami prie iniciatyvų, kuriomis skatinama praktika, galinti padėti sumažinti poveikį aplinkai arba užtikrinti didesnę žiedžiškumą. Šie teiginiai turėtų būti grindžiami laikantis taisyklių, taikomų visiems aiškiems ekologiškumo teiginiams **ir aplinkosauginiams ženklams**;
- (23) informacija, naudojama aiškiems ekologiškumo teiginiams **arba aplinkosauginiams ženklams** pagrįsti, turėtų būti moksliškai pagrįsta ir turėtų būti atidžiai apsvaistyti bet kokie atvejai, kai gali būti neatsižvelgiama į tam tikrą poveikį aplinkai ar tam tikrus aplinkosauginius aspektus;
- (24) **Komisijos rekomendacijoje (ES) 2021/2279 pateikiamos gairės, kaip įvertinti konkrečių produktų ar organizacijų gyvavimo ciklo aplinkosauginį veiksmingumą. [...]**
Aplinkosauginio pėdsako metodai gali būti naudojami [...] aiškiems ekologiškumo teiginiams **arba aplinkosauginiams ženklams** pagrįsti remiantis konkrečiu poveikiu aplinkai per gyvavimo ciklą, su kuriuo yra susiję tie metodai, su sąlyga, kad jie yra išsamūs poveikio, susijusio su produkto kategorija, atžvilgiu ir kad nepraleidžiamas joks svarbus poveikis aplinkai. Šie metodai apima 16 poveikio aplinkai rūšių, įskaitant klimato kaitą, ir poveikį vandeniui, orui, dirvožemiui, ištekliais, taip pat žemės naudojimo ir toksiškumo poveikį. **Tinkamas šių metodų taikymas apima pagrindimo reikalavimus, tačiau šiais metodais grindžiami ekologiškumo teiginiai vis tiek [...]** turėtų būti tikrinami. Todėl vienas iš būdų skatinti didesnę suderinimą ir palyginamumą – skatinti naudoti šiuos metodus tais atvejais, kai jie yra tinkami atsižvelgiant į ekologiškumo teiginių pobūdį;

(25) tai, kad reikšmingas produkto poveikis aplinkai nepriskiriamas nė vienai iš 16 aplinkosauginio pėdsako metodų poveikio kategorijų, neturėtų būti laikoma pateisinama priežastimi neatsižvelgti į tokį poveikį. Ekonominės veiklos vykdytojas, pateikiantis aiškų ekologiškumo teiginį **arba aplinkosauginį ženklą** dėl tokios produktų grupės, turėtų būti įpareigotas rūpestingai rasti tokį **aiškų** ekologiškumo teiginį **arba aplinkosauginį ženklą** pagrindžiančių įrodymų. Pavyzdžiui, ekonominės veiklos vykdytojas, pateikiantis aiškų ekologiškumo teiginį apie žuvininkystės produktą, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1379/2013¹⁶ 5 straipsnyje, turėtų būti įpareigotas rūpestingai rasti įrodymų, pagrindžiančių naudojamų žuvų išteklių tvarumą. Tuo tikslu gali būti naudojami Tarptautinės jūrų tyrinėjimo tarybos ir panašių išteklių vertinimo įstaigų atlikti išteklių įvertinimai;

¹⁶ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1379/2013 dėl bendro žvejybos ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1184/2006 ir (EB) Nr. 1224/2009 ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 104/2000 (OL L 354, 2013 12 28, p. 1).

(26) be to, dar nėra patikimos gyvavimo ciklo poveikio aplinkai, susijusio su mikroplastiko patekimu į aplinką, vertinimo metodikos. Tačiau tuo atveju, jeigu toks pateikimas prisideda prie reikšmingo poveikio aplinkai, kuriam **ekologiškumo** teiginys netaikomas, **ekologiškumo** teiginį dėl kito aspekto pateikiančiam prekybininkui neturėtų būti leidžiama jo nepaisyti, tačiau jis turėtų atsižvelgti į turimą informaciją ir atnaujinti vertinimą, kai gaunama visuotinai pripažintų mokslinių įrodymų. **Jei produktas, dėl kurio pateikiamas teiginys, priklauso produktų grupei, kuriai pagal Komisijos rekomendaciją (ES) 2021/2279 buvo priimtose PAPKT [...], o PAPKT yra pateiktas mikroplastiko patekimo į aplinką poveikio aplinkai vertinimo metodas, turėtų būti daroma prielaida, kad tas metodas atitinka reikalavimus;**

(26a) [...] manoma, kad tam tikrų rūšių mažiau sudėtingo pobūdžio aiškių ekologiskumo teiginių atveju tikrintojo, kuris yra trečioji šalis, atliekamas patikrinimas arba išsamus pagrindimo vertinimas atsižvelgiant į šios direktyvos tikslus nėra būtinas. Vietoj to turėtų būti taikoma supaprastinta procedūra [...], pagal kurią prekybininkas specialiajame techniniame dokumente pateikdamas deklaraciją pademonstruoja, kad laikosi tam tikrų pagrindimo reikalavimų. [...] Taip siekiama sumažinti teiginius įvedantiems prekybininkams tenkančią administracinę ir finansinę naštą. Ši supaprastinta procedūra turėtų būti [...]taikoma [...]keturių kategorijų aiškiems ekologiskumo teiginiams: aiškiems ekologiskumo teiginiams, kuriais nurodoma, kad produkto ar prekybininko aplinkosauginė savybė viršija minimalius reikalavimus, nustatytus kituose Sąjungos teisės aktuose, kurie atitinka juose nustatytas metodines taisykles, aiškiems ekologiskumo teiginiams dėl aplinkosauginių ženklų patvirtintų aplinkosauginių savybių, aiškiems ekologiskumo teiginiams, susijusiems su [...] intervencinėmis priemonėmis, kuriomis remiama klimatui ir aplinkai naudinga žemės ūkio praktika, ir kitais valdymo išipareigojimais [...], nustatytais valstybės narės jos bendros žemės ūkio politikos strateginiame plane, vadovaujantis Reglamento (ES) 2021/2115 31, 70 ir 72 straipsniais, ir aiškiems ekologiskumo teiginiams, nurodytiems įgyvendinimo aktuose, kuriuos turėtų priimti Komisija. Šiuose įgyvendinimo aktuose turėtų būti pateiktas [...] aiškių ekologiskumo teiginių sąrašas. Aiškūs ekologiskumo teiginiai, kurie gali būti nurodyti sąrašė, – tai teiginiai, kuriems pagrįsti nereikia atlikti viso gyvavimo ciklo analizės, kurie yra susiję su viena aplinkosaugine savybe ir dėl jų nedaroma didelių kompromisų tarp skirtingų poveikio aplinkai kategorijų. Supaprastinta procedūra turėtų būti netaikoma lyginamiesiems aiškiems ekologiskumo teiginiams, su klimatu susijusiems aiškiems ekologiskumo teiginiams [...] arba aiškiems ekologiskumo teiginiams apie būsimą aplinkosauginį veiksmingumą, nes jie yra sudėtingesnio pobūdžio aiškūs ekologiskumo teiginiai. Aiškūs ekologiskumo teiginiai, kurie galėtų būti įtraukti į įgyvendinimo aktus, yra teiginiai apie galimybę pakartotinai naudoti, [...] mažesnę energijos suvartojimą, mažesnę vandens suvartojimą, mažesnę išteklių naudojimą, atliekų mažinimą, atliekų prevenciją ar žiedinius verslo modelius. Įgyvendinimo aktuose dėl kiekvienos rūšies aiškaus ekologiskumo teiginio turėtų būti nurodyta, kurių pagrindimo reikalavimų turėtų būti laikomasi, kad būtų galima taikyti supaprastintą procedūrą. Šie pagrindimo reikalavimai galėtų būti siauresnė 3 straipsnio 1 dalyje nustatyto pagrindimo vertinimo forma, tačiau galėtų apimti ir konkrečius

pagrindimo reikalavimus, susijusius su aiškaus ekologiškumo teiginio rūšimi. Komisija turėtų teikti pirmenybę taisyklių dėl aktualiausių rūšių aiškių ekologiškumo teiginių, kuriems gali būti taikoma supaprastinta procedūra, priėmimui per 18 mėnesių nuo šios direktyvos įsigaliojimo. Kai [...] prekybininkai taiko supaprastintą procedūrą, prieš viešai paskelbdami aiškų ekologiškumo teiginį jie turėtų užpildyti specialųjį techninį dokumentą ir kartu su teiginiu pateikti pagrindimo vertinimo santrauką [...]. Specialusis techninis dokumentas pateikiamas [...] kompetentingoms institucijoms. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas aiškų ekologiškumo teiginį įvedančiam prekybininkui taikyti supaprastintą procedūrą ir užtikrinti kuo didesnę suderinimo lygį Sąjungoje, Komisija [...] įgyvendinimo aktuose turėtų nurodyti specialiojo techninio dokumento formą ir turinį. Specialiajame techniniame dokumente bus nurodyta, kokią informaciją turėtų deklaruoti aiškų ekologiškumo teiginį įvedantis prekybininkas. Vis tik turėtų būti įmanoma laikytis nuomonės, kad teiginys yra nesąžiningas remiantis Direktyva 2005/29/EB, nors tas konkretus teiginys atitinka supaprastintos procedūros reikalavimus;

(26b) pagal dabartinius Reglamento (ES) 2021/2115, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės, 31, 70 ir 72 straipsnius, valstybės narės turėtų nustatyti [...] intervencines priemones [...], kuriomis remiamos aplinkai ir klimatui naudingos žemės ūkio praktikos ir kiti valdymo įsipareigojimai [...], ir teikti joms paramą. Iš tokių intervencinių priemonių naudos gavėjų, norinčių įvesti aiškų ekologiškumo teiginį [...], kuris yra tiesiogiai susijęs su šios praktikos laikymusi, neturėtų būti reikalaujama, kad jų teiginį patikrintų tikrintojas, kuris yra trečioji šalis, arba kad jie pateiktų išsamų pagrindimo vertinimą, nes patikrinimas ir vertinimas, lygiaverčiai pagal 3 ir 10 straipsnius atliekamam patikrinimui ir vertinimui, jau buvo atlikti [...] pagal BŽŪP strateginių planų taisykles. Siekiant išvengti nereikalingos administracinės naštos pirmiau minėtiems tokių intervencinių priemonių naudos gavėjams [...], jiems turėtų būti suteikta galimybė taikyti supaprastintą procedūrą, nes tai nekenkia direktyvos tikslams;

(27) vartotojai taip pat gali būti klaidinami aiškiais ekologiškumo teiginiais **arba aplinkosauginiais ženklais**, kuriais pareiškama arba užsimenama, kad produktas arba prekybininkas daro mažesnę ar didesnę poveikį aplinkai nei kiti produktai ar prekybininkai arba kad jo aplinkosauginis veiksmingumas yra geresnis arba prastesnis nei kitų produktų ar prekybininkų (toliau – lyginamieji aiškūs ekologiškumo teiginiai **ir lyginamieji aplinkosauginiai ženklai**). Kai tinkama, nepažeidžiant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/114/EB¹⁷ taikymo, siekiant, kad vartotojai galėtų gauti patikimą informaciją, būtina užtikrinti, kad lyginamuosius **aiškius** ekologiškumo teiginius **ir lyginamuosius aplinkosauginius ženklus** būtų galima tinkamai palyginti. Pavyzdžiui, pasirinkus rodiklius, susijusius su tais pačiais aplinkosauginiais aspektais, tačiau naudojant kitokią tokių rodiklių kiekybinio įvertinimo formulę, šių teiginių palyginti neįmanoma, todėl kyla pavojus, kad vartotojai bus klaidinami. Jeigu du prekybininkai paskelbia ekologiškumo teiginį dėl klimato kaitos, ir vienas iš jų yra įvertinęs tik tiesioginį poveikį aplinkai, o kitas yra įvertinęs ir tiesioginį, ir netiesioginį poveikį aplinkai, šių rezultatų palyginti negalima. Be to, dėl sprendimo atlikti palyginimą tik tam tikrais produktų gyvavimo ciklo etapais, jeigu toks palyginimas nėra skaidrus, gali būti skelbiami klaidinantys teiginiai. Lyginamojo **aiškaus** ekologiškumo teiginio **arba lyginamojo aplinkosauginio ženklo** atveju reikia užtikrinti, kad ir produktų, kurių žaliavos, naudojimo būdai ir proceso grandinės labai skiriasi, pvz., biologinio plastiko ir naudojant iškastinį kurą gaminamo plastiko **arba gyvulinės kilmės produktų ir augalinės kilmės produktų**, atvejais būtų atsižvelgiama į svarbiausius visų produktų gyvavimo ciklo etapus. Pavyzdžiui, žemės ūkis arba miškininkystė yra svarbūs biologinio plastiko šaltiniai, o žalios naftos gavyba yra svarbi naudojant iškastinį kurą gaminamam plastikui, todėl klausimas, ar atitinkama produkto dalis patenka į sąvartynus, yra labai aktualus plastiko, kuris gerai biologiškai skaidomas sąvartyno sąlygomis, atveju, tačiau gali būti mažiau aktualus plastiko, kuris tokiomis sąlygomis biologiškai neskaidomas, atveju;

¹⁷ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/114/EB dėl klaidinančios ir lyginamosios reklamos (OL L 376, 2006 12 27, p. 21).

- (28) nustatant aiškių ekologiškumo teiginių **ir aplinkosauginių ženklų** pagrindimo ir pranešimo apie juos reikalavimus, be kita ko, Komisijos priimtais deleguotaisiais aktais, reikėtų atsižvelgti į sunkumus, su kuriais prekybininkai gali susidurti rinkdami informaciją iš visos savo vertės grandinės dalyvių arba informaciją apie visą produkto gyvavimo ciklą, ypač paslaugų atveju arba tais atvejais, kai nepakanka mokslinių įrodymų. Tai svarbu, pavyzdžiui, tokių paslaugų, kaip elektroninių ryšių paslaugos, atveju, nes jų aprėptį ir sistemos ribas gali būti sunku apibrėžti, pavyzdžiui, kur prasideda ir baigiasi jų gyvavimo ciklas, ir dar svarbiau, kai tiekimo grandinės yra sudėtingos ir nepastovios, pavyzdžiui, tais atvejais, kai daug įrangos arba sudedamųjų dalių gamina daug įmonių, įsikūrusių už ES ribų, todėl atitinkamiems ES prekybininkams gali būti nelengva gauti su tvarumu susijusią informaciją;
- (29) kai kurių sektorių arba tam tikrų produktų ar prekybininkų atvejais gali būti įtariamas reikšmingas poveikis aplinkai arba aplinkosauginiai aspektai, tačiau dar gali nebūti pripažinto mokslinio metodo, kurį taikant būtų galima visapusiškai įvertinti tą poveikį aplinkai ir tuos aplinkosauginius aspektus. Tokiais atvejais ir kol dedamos pastangos sukurti metodus ir surinkti įrodymus, kad būtų galima įvertinti atitinkamą tų sektorių, prekybininkų ar produktų poveikį aplinkai arba aplinkosauginį aspektą, prekybininkai turėtų turėti galimybę informuoti apie savo pastangas tvarumo srityje, skelbdami bendrovių tvarumo ataskaitas, faktines ataskaitas apie bendrovių veiksmingumo rodiklius ir informaciją apie savo darbą siekiant sumažinti energijos suvartojimą, be kita ko, savo interneto svetainėse. Užtikrinant tokį lankstumą būtų išlaikomos tų sektorių arba prekybininkų paskatos ir jie būtų skatinami toliau dėti pastangas parengti bendrus aplinkosauginius vertinimus pagal šią direktyvą, kartu numatant tokiam darbui atlikti būtiną laiką;
- (30) [...]

(31) siekiant patenkinti tiek prekybininkų poreikius, susijusius su dinamiškomis rinkodaros strategijomis, tiek vartotojų poreikius, susijusius su išsamesne ir tikslesne aplinkosaugine informacija, Komisija gali priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų papildytos nuostatos dėl aiškių ekologiško teiginių **ir aplinkosauginių ženklų** pagrindimo, išsamiau nustatant tokio pagrindimo kriterijus, susijusius su tam tikrais teiginiais (pavyzdžiui, [...] galimybe perdirbti ir perdirbtų medžiagų dalimi). Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai toliau nustatyti poveikio aplinkai, aplinkosauginių aspektų ir aplinkosauginio veiksmingumo matavimo ir apskaičiavimo taisykles, nustatant **metodus tam tikriems [...] ekologiško teiginiams ir aplinkosauginiams ženkliams pagrįsti, pavyzdžiui, aplinkosauginio pėdsako metodus, siekiant tikslo užtikrinti tolesnį ekologiško teiginių suderinimą ir palyginamumą, nustatant**, kuria produkto ar prekybininko veikla, procesais, medžiagomis, išmetamaisiais teršalais arba naudojimu reikšmingai prisidedama arba negali būti prisidedama prie atitinkamo poveikio aplinkai ir aplinkosauginių aspektų, nustatant, kuriems aplinkosauginiams aspektams ar poveikiui aplinkai pagrįsti turėtų būti naudojama pirminė informacija, ir nustatant pirminės ir antrinės informacijos tikslumo įvertinimo kriterijus. Nors daugeliu atvejų Komisija svarstyty poreikį priimti šias taisykles tik gavusi ekologiško teiginių raidos Sąjungos rinkoje stebėsenos rezultatus, dėl kai kurių rūšių teiginių Komisijai gali prireikti priimti papildomas taisykles prieš gaunant šios stebėsenos rezultatus. [...]

(32) Komisijos rekomendacijoje (ES) 2021/2279 pateikiamos gairės, kaip įvertinti konkrečių produktų arba organizacijų gyvavimo ciklo aplinkosauginį veiksmingumą ir kaip parengti produkto aplinkosauginio pėdsako kategorijos taisyklės (PAPKT) ir organizacijos aplinkosauginio pėdsako sektoriaus taisyklės (OAPST), pagal kurias produktus būtų galima palyginti su lyginamuoju standartu. Tokios kategorijos taisyklės, taikomos konkrečioms produktams arba prekybininkams, gali būti naudojamos teiginių pagrindimui pagal šios direktyvos reikalavimus paremti. Todėl Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos konkrečios produktų grupės arba sektoriaus taisyklės, kai tai gali turėti pridėtinės vertės. Tačiau jeigu produkto aplinkosauginio pėdsako metodas dar neapima poveikio kategorijos, kuri yra svarbi produktų grupei, PAPKT gali būti priimanamos tik įtraukus šias naujas atitinkamas poveikio aplinkai kategorijas **į atitinkamas PAPKT arba į rekomendaciją dėl aplinkosauginio pėdsako**. Pavyzdžiui, kalbant apie jūrų žuvininkystę, PAPKT turėtų atspindėti, pavyzdžiui, konkrečias žuvininkystės poveikio aplinkai kategorijas, visų pirma naudojamų išteklių tvarumą. Kalbant apie kosmosą, PAPKT turėtų atspindėti gynybos ir konkrečias su kosmosu susijusias poveikio aplinkai kategorijas, įskaitant orbitos erdvės naudojimą. Kalbant apie maisto ir žemės ūkio produktus, biologinės įvairovės ir gamtos apsaugos, taip pat ūkininkavimo praktikos, įskaitant teigiamą ekstensyviojo ūkininkavimo išorinį poveikį [...], aspektai taip pat turėtų būti integruojami prieš priimant PAPKT. Kalbant apie tekstilės gaminius, prieš priimant PAPKT turėtų būti atsižvelgiama, pavyzdžiui, į mikroplastiko patekimo į aplinką aspektą. **Aiškūs ekologiškumo teiginiai arba aplinkosauginiai ženklai, pagrįsti aplinkosauginio pėdsako metodais, turėtų būti tikrinami pagal 10 straipsnį. Prieš Komisijai priimant deleguotuosius aktus, prekybininkai jau galėjo naudoti aplinkosauginio pėdsako metodus. Visų pirma produktų ar sektorių, kuriems yra parengti PAPKT arba OAPST, atveju prekybininkai raginami naudoti aplinkosauginio pėdsako metodus savo ekologiškumo teiginiais arba aplinkosauginiams ženkluams pagrįsti;**

- (33) kadangi Direktyva 2005/29/EB jau taikoma klaidinantiems ekologiškumo teiginiams, šia direktyva nacionaliniams teismams ir administracinėms institucijoms suteikiama galimybė sustabdyti ir uždrausti tokių teiginių naudojimą. Pavyzdžiui, siekiant laikytis Direktyvos 2005/29/EB, ekologiškumo teiginiai turėtų būti susiję tik su aspektais, kurie yra reikšmingi produkto arba prekybininko poveikio aplinkai požiūriu. Ekologiškumo teiginiai taip pat turėtų būti aiškūs ir nedviprasmiški nurodant, su kuriais produkto ar prekybininko aspektais jie yra susiję, ir neturėtų būti praleidžiama arba nuslepiaama svarbi informacija apie produkto ar prekybininko aplinkosauginį veiksmingumą, reikalinga vartotojams, kad jie galėtų priimti informacija pagrįstus sprendimus. Ekologiškumo teiginyje naudojamos formuluotės, atvaizdai ir bendras produkto pateikimas, įskaitant išdėstymą, spalvų pasirinkimą, atvaizdus, paveikslėlius, garsus, simbolius ar ženklus, turėtų teisingai ir tiksliai atspindėti pasiektos aplinkosauginės naudos mastą ir juos naudojant neturėtų būti pervertinama pasiekta aplinkosauginė nauda;
- (34) jeigu aiškus ekologiškumo teiginys **arba aplinkosauginis ženklas** yra susijęs su galutiniu produktu, o atitinkamas tokio produkto poveikis aplinkai arba aplinkosauginiai aspektai atsiranda jo naudojimo etapu ir vartotojai gali daryti poveikį tokiam poveikiui aplinkai arba aplinkosauginiams aspektams tinkamai elgdamiesi, pavyzdžiui, teisingai rūšiuodami atliekas arba naudodami produktą taip, kad būtų užtikrinamas jo ilgaamžiškumas, tokiam teiginyje taip pat turėtų būti pateikiami paaiškinimai vartotojams, kaip savo elgesiu jie gali teigiamai prisidėti prie aplinkos apsaugos;

(35) **ekologiškumo teiginiai, visų pirma su klimatu susiję teiginiai, vis labiau siejami su būsimu veiksmingumu, t. y. galimybe iki tam tikros datos užtikrinti anglies dioksido poveikio ar poveikio klimatui neutralumą arba pasiekti panašų tikslą. Pagal Direktyvos 2005/29/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2024/825[...], 6 straipsnio 2 dalį, tokie teiginiai draudžiami, jei jie, įvertinus kiekvieną konkretų atvejį, nėra pagrįsti aiškiais, objektyviais, viešai prieinamais ir patikrinamais įsipareigojimais, kurie apima prekybininko nurodytus išmatuojamus ir per nustatytą laiką įvykdytinus tikslus, ir kai jie nėra išdėstyti išsamiai ir realistiškame įgyvendinimo plane, kuriame nurodoma, kaip šie įsipareigojimai ir tikslai bus pasiekti, ir skiriami išteklių šiam tikslui. Į įgyvendinimo planą turėtų būti įtraukti visi aktualūs elementai, būtini įsipareigojimams įvykdyti, pavyzdžiui, skiriami išteklių ir technologinė plėtra, kai tinkama ir laikantis Sąjungos teisės. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas vartotojams rinktis tvaresnius produktus ir paskatinti prekybininkų pastangas mažinti savo poveikį aplinkai, prekybininkas pagrindimo vertinimo santraukoje turėtų pateikti informaciją apie tą įgyvendinimo planą [...]. Direktyvos 2005/29/EB 6 straipsnio 2 dalyje taip pat reikalaujama, kad tokius teiginius patikrintų nepriklausomas trečiosios šalies ekspertas, kuris turėtų reguliariai stebėti prekybininko pažangą įgyvendinant įsipareigojimus ir tikslus, įskaitant jų įgyvendinimo tarpinius etapus. Prekybininkai turėtų užtikrinti, kad vartotojai galėtų susipažinti su ekspertu, kuris yra trečioji šalis, reguliariai pateikiamomis išvadomis. Šiuo atžvilgiu, siekiant papildyti Direktyvą 2005/29/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2024/825 [...], šios direktyvos 10 straipsnyje nurodytas su būsimu aplinkosauginiu veiksmingumu susijusio aiškaus ekologiškumo teiginio arba aplinkosauginio ženklo vertinimas, kuris atliekamas prieš paskelbiant tokį ekologiškumo teiginį viešai, turėtų būti papildomas ir todėl nelygiavertis trečiosios šalies reguliariai atliekamam tikrinimui, kurio reikalaujama pagal Direktyvos 2005/29/EB 6 straipsnio 2 dalies d punktą;**

(36) [...] pranešimo apie aiškius ekologiškumo teiginius ir aplinkosauginius ženklus [...] turinys netikrinamas. Tačiau pranešant apie šiuos teiginius ir ženklus turėtų būti laikomasi šioje direktyvoje nustatytų pranešimo reikalavimų. Pavyzdžiui, vartotojai turėtų turėti galimybę lengvai susipažinti su informacija, kuria pagrindžiamas aiškus ekologiškumo teiginys apie produktą arba prekybininką arba aplinkosauginis ženklas. [...] Svarbu užtikrinti, kad pranešimas būtų aiškus ir pakankamas, užtikrinant, kad juo vartotojams nebūtų pateikiama per daug informacijos taip, kad tai galėtų daryti neigiamą poveikį jų supratimui, o įmonėms nebūtų užkraunama nepagrįsta našta. Šiuo tikslu, be Direktyvoje 2005/29/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva (ES) 2024/825 [...], nustatytų reikalavimų, yra nustatyti keli minimalūs reikalavimai, kuriuos turi atitikti visi aiškūs ekologiškumo teiginiai ir aplinkosauginiai ženklai. [...] Kai kuriais atvejais taikomi konkretūs pranešimo reikalavimai, pavyzdžiui, dėl aiškių ekologiškumo teiginių, grindžiamų anglies dioksido kreditų naudojimu, [...] būsimu veiksmingumu grindžiamų ekologiškumo teiginių ir suvestiniais balais grindžiamų ekologiškumo teiginių. Be to, atsižvelgiant į tai, ar pranešama apie aiškų ekologiškumo teiginį [...], ar apie aplinkosauginį ženklą [...], atskiriamos prekybininkų ir aplinkosauginio ženklinimo sistemų savininkų pareigos [...].

Su aiškiu ekologiškumo teiginiu arba aplinkosauginiu ženklu susijusi būtina informacija, kurią reikia pateikti vartotojams, pateikiama kartu su teiginiu fizine forma arba skaitmenine forma per duomenų saitą arba nuorodą. Ji pateikiama, pavyzdžiui, ant gaminio pakuotės, pridedamoje informacijoje apie gaminį arba elektroninėje prekybos sąsajoje. Jei ekologiškumo teiginiai pateikiami žodžiu, pvz., radijo ar televizijos reklaminiame intarpe, turi būti aiškiai nurodyta, kur galima rasti reikiamą pagrindimo informaciją, pavyzdžiui, interneto svetainėje.

Siekiant palengvinti informacijos teikimą, pirmenybė teikiama skaitmeniniam formatui, kad prekybininkai turėtų pateikti interneto nuorodą arba duomenų saitą, pvz., QR kodą ar lygiavertį kodą, vedantį į interneto svetainę, kurioje pateikiama išsamesnė informacija, pagrįsta aiškiu ekologiškumo teiginiu ar aplinkosauginiu ženklu. [...]

Labiau techninio pobūdžio ir išsamesnė informacija, jei jos prašoma, bus teikiama tik skaitmeninėmis priemonėmis.

Todėl ant produktų neturėtų būti naudojami keli duomenų saitai. Siekiant to išvengti, kai kituose Sąjungos teisės aktuose reikalaujama, kad informacija apie produktą būtų prieinama skaitmeniniu būdu per duomenų saitą, pagal šią direktyvą reikalaujama informacija turėtų būti prieinama per tą patį duomenų saitą. Tas duomenų saitas turėtų atitikti šioje direktyvoje arba kituose taikytinuose Sąjungos teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Visų pirma, kai produktui taikomas [Tvarių gaminių ekologinio projektavimo] reglamentas ar kiti Sąjungos teisės aktai, kuriuose reikalaujama skaitmeninio gaminio paso, tas skaitmeninis gaminio pasas taip pat turėtų būti naudojamas atitinkamai informacijai pagal šią direktyvą teikti;

(37) [...]

(38) Komisijai priėmus deleguotuosius aktus, kuriais papildomos nuostatos dėl aiškių ekologiškumo teiginių **ir aplinkosauginių ženklų** pagrindimo, taip pat gali prireikti papildyti nuostatas dėl pranešimo apie tokius **ekologiškumo** teiginius. Pavyzdžiui, jeigu nustatomos konkrečios gyvavimo ciklu grindžiamos taisyklės dėl aiškių ekologiškumo teiginių tam tikrų produktų grupės ar sektoriaus atveju pagrindimo, gali prireikti įtraukti papildomas taisykles dėl poveikio aplinkai, įvertinto remiantis šiomis taisyklėmis, pateikimo, reikalaujant, kad kartu su suvestiniu aplinkosauginio veiksmingumo rodikliu būtų nurodomas trijų pagrindinių rūšių poveikis aplinkai. Šiuo tikslu Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildomos nuostatos dėl pranešimo apie aiškius ekologiškumo teiginius **ir aplinkosauginius ženklus**;

- (39) šiuo metu Sąjungos rinkoje naudojama daugiau kaip 200 aplinkosauginių ženklų. Labai skiriasi jų veikimo principai, pavyzdžiui, taikomų standartų ar metodų skaidrumas ir išsamumas, peržiūrų dažnumas arba audito ar tikrinimo lygis. Šie skirtumai turi įtakos informacijos, pateikiamos aplinkosauginiuose ženkluose, patikimumui. Nors teiginiai, grindžiami ES ekologiniu ženklu arba jo nacionaliniais atitikmenimis, grindžiami patikimais moksliniais duomenimis, jų kriterijai rengiami skaidriai, dėl jų turi būti atliekami bandymai bei trečiosios šalies atliekami patikrinimai ir vykdoma reguliari stebėseną, iš įrodymų matyti, kad daugelis šiuo metu ES rinkoje esančių aplinkosauginių ženklų yra klaidinantys. Visų pirma, daugeliui aplinkosauginių ženklų taikoma nepakankamai tikrinimo procedūrų [...];
- (40) jeigu nurodant aplinkosauginį ženklą daromas komercinis pranešimas vartotojams, kuriame teigiama arba kuriuo sukuriamas įspūdis, kad produktas aplinkai daro teigiamą poveikį arba nedaro jokio poveikio, arba aplinkai kenkia mažiau nei ženklo neturintys konkurentų produktai, toks aplinkosauginis ženklas [...] **turėtų būti pagrindžiamas ir apie jį turėtų būti pranešama pagal šios direktyvos reikalavimus. [...] Atsižvelgiant į tai, kad aplinkosauginio ženklo kriterijais išsakoma žinia, susijusi su produkto ar prekybininko aplinkosauginėmis savybėmis, kurią aplinkosauginiu ženklu norima perduoti vartotojams, šie kriterijai turėtų būti patikimi. Todėl aplinkosauginio ženklinimo sistemos savininkas turėtų užtikrinti, kad aplinkosauginio ženklinimo sistemos kriterijai, pagal kuriuos suteikiamas atitinkamas aplinkosauginis ženklas, atitiktų šioje direktyvoje nustatytus pagrindimo reikalavimus;**

(41) aplinkosauginiuose ženkluose dažnai siekiama vartotojams nurodyti suvestinius balus, rodančius suminį produktų arba prekybininkų poveikį aplinkai, kad būtų galima tiesiogiai palyginti produktus ar prekybininkus. Tačiau dėl tokių suvestinių balų atsiranda vartotojų klaidinimo rizika, nes suvestinis rodiklis gali sumenkinti tam tikrų produkto aspektų neigiamą poveikį aplinkai, o kitų produkto aspektų teigiamas poveikis aplinkai gali atrodyti didesnis. Be to, kai tokius ženklus kuria skirtingi veiklos vykdytojai, jie paprastai taiko skirtingas specifines suvestinio balo nustatymo metodikas – t. y. atsižvelgiama į skirtingų rūšių poveikį aplinkai arba šiam poveikiui aplinkai priskiriami skirtingi svertiniai koeficientai. Dėl to tam pačiam produktui, priklausomai nuo [...] **aplinkosauginį ženklą pagrindžiančios metodikos**, gali būti nustatomi skirtingi balai arba reitingas. Šis susirūpinimas kyla dėl [...] Sąjungoje **naudojamų aplinkosauginių ženklų ir pateikiamų aiškių ekologiškumo teiginių** [...]. Dėl to didėja vidaus rinkos susiskaidymas, atsiranda rizika, kad mažesnės įmonės atsidurs nepalankioje padėtyje, ir atsiranda tikimybė, kad vartotojai bus dar labiau klaidinami, o jų pasitikėjimas aplinkosauginiais ženklais toliau mažės. Siekiant išvengti tokios rizikos ir užtikrinti geresnį suderinimą bendrojoje rinkoje, aiškūs ekologiškumo teiginiai [...] **ir aplinkosauginiai ženklai, grindžiami suvestiniu balu, atspindinčiu suminį produktų ar prekybininkų poveikį aplinkai, neturėtų būti laikomi pakankamai pagrįstais, išskyrus atvejus, kai tie suvestiniai balai nustatomi pagal Sąjungos taisykles, įskaitant deleguotuosius aktus, kuriuos Komisija įgaliojama priimti pagal šią direktyvą, ir dėl to visiems produktams arba konkrečiai produktų grupei taikomos Sąjungos mastu suderintos sistemos, grindžiamos viena metodika, taip užtikrinant nuoseklumą ir palyginamumą; Jei Sąjungos lygmeniu tokios metodikos ar taisyklių dar nėra, aiškūs ekologiškumo teiginiai [...] ir aplinkosauginiai ženklai, pagrįsti suvestiniu balu, galėtų būti grindžiami agregavimo metodika, nustatyta nacionalinėje teisėje [...];**

- (42) pagal Direktyvą, kuria siekiama įgalinti vartotojus dalyvauti žaliajoje pertvarkoje ir kuria iš dalies keičiama Direktyva 2005/29/EB, tvarumo ženklo, kuris nėra grindžiamas sertifikavimo schema arba nėra nustatytas valdžios institucijų, demonstravimas visomis aplinkybėmis laikomas nesąžininga komercine veikla. [...] [...] **Aplinkosauginis ženklas yra tvarumo ženklo, kaip apibrėžta Direktyvoje 2024/825, kuria siekiama įgalinti vartotojus dalyvauti žaliajoje pertvarkoje ir kuria iš dalies keičiama Direktyva 2005/29/EB, potipis, kai dauguma arba visos ženklo žymimos savybės yra aplinkosauginės savybės. Aplinkosauginės savybės yra tos vyraujančios arba svarbiausios savybės, į kurias reikia atsižvelgti ženkle. Taigi aplinkosauginiai ženklai apima tik arba daugiausia aplinkosaugines savybes [...], taip pabrėžiant ženklo aplinkosauginį pobūdį. Tik tais atvejais, kai aplinkosauginės savybės ženkle yra antrinės ir nėra svarbios produkto išskyrimui ar reklamai, aplinkosauginiam ženklo būtų taikomos tik bendrosios tvarumo ženklo nuostatos, kaip apibūdinta Direktyvoje 2024/825. Be to, skirtingai nuo tvarumo ženklo, valdžios institucijų nustatyti aplinkosauginiai ženklai taip pat turėtų būti grindžiami sertifikavimo schema;**
- (43) siekiant kovoti su klaidinančiais [...] aplinkosauginiais ženklais ir padidinti vartotojų pasitikėjimą tokiais ženklais, **visi aplinkosauginiai ženklai [...] turėtų būti grindžiami [...] aplinkosauginio ženklinimo sistemomis, nustatytomis privačių veiklos vykdytojų arba valdžios institucijų.** Šioje direktyvoje turėtų būti nustatyti valdymo kriterijai, kuriuos turi atitikti visos aplinkosauginio ženklinimo sistemos, taip papildant minėtame pasiūlyme, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2005/29/EB, nustatytus reikalavimus;

(43a-1) valdžios institucijų (nacionalinių ar regioninių) nustatytoms aplinkosauginio ženklavimo sistemoms paprastai taikomos tam tikros ES teisės arba nacionalinės teisės procedūros, principai ar nuostatos, kuriais užtikrinama, kad būtų laikomasi tam tikrų procedūrinių ar esminių reikalavimų, pavyzdžiui, vienodo požiūrio principo taikymo įgyvendinant Sąjungos teisę. Valdžios institucijų nustatytos aplinkosauginio ženklavimo sistemos paprastai reglamentuojamos pagal viešąją teisę ir jomis siekiama tam tikro politikos tikslo visuomenės labui, pavyzdžiui, vartotojų ar aplinkos apsaugos. Todėl valstybės narės gali nuspręsti, kad [...] tokių sistemų atveju nebūtų taikomas [...] trečiosios šalies atliekamas tikrinimas, jei taikytinos taisyklės ir tikrinimo procedūros atitinka tam tikrus kriterijus, įskaitant lygiavertiškumą. Šios procedūros turėtų būti patikimos, jas taikant turėtų būti padaromos panašios išvados ir jomis turėtų būti įrodomas lygiavertiškumas šioje direktyvoje nustatytai tikrinimo procedūrai. Todėl šias lygiavertes procedūras turėtų atlikti nacionalinė akreditacijos įstaiga arba viešoji įstaiga, nepriklausoma nuo įstaigos, nustatančios aplinkosauginio ženklavimo sistemą, susijusią su aplinkosauginiu ženklu, kuri veikia laikydamasi aukščiausių profesinio sąžiningumo, nešališkumo reikalavimų ir turėdama reikiamą techninę kompetenciją. Lygiavertė tikrinimo procedūra turėtų užtikrinti, kad nacionalinės arba regioninės ženklavimo sistemos atitiktų šios direktyvos reikalavimus;

(43a) siekiant išvengti tolesnio aplinkosauginių ženklų daugėjimo ir užtikrinti didesnę suderinimą vidaus rinkoje, būtina apriboti naujų aplinkosauginio ženklavimo sistemų patvirtinimą taip, kad būtų patvirtinamos tik tos sistemos, kurios suteikia pridėtinę vertę, palyginti su esamomis Sąjungos, nacionalinėmis ar regioninėmis aplinkosauginio ženklavimo sistemomis. Pridėtinė vertė vertinama atsižvelgiant į aplinkosauginio ženklo, produktų grupės (-ių) arba sektoriaus (-ių), kuriems taikoma ženklavimo sistema, aplinkosauginių savybių aprėptį, gebėjimą remti MVĮ žaliąją pertvarką arba aplinkosauginio ženklavimo sistemos geografinę padėtį. Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, pagal esamas aplinkosauginio ženklavimo sistemas gali būti toliau suteikiami aplinkosauginiai ženklai pagal šią direktyvą;

- (44) siekiant išvengti tolesnio [...] **viešųjų** aplinkosauginio ženklavimo sistemų daugėjimo **Sąjungoje** ir užtikrinti didesnę suderinimą vidaus rinkoje, naujos nacionalinės ar regioninės aplinkosauginio ženklavimo sistemos **Sąjungos rinkoje leidžiamos tik tuo atveju, jei jos gali įrodyti turinčios pridėtinės vertės, palyginti su esamomis Sąjungos, nacionalinėmis ar regioninėmis sistemomis, [...] ir jei jos atitinka šios direktyvos reikalavimus; [...]**
- (45) siekiant nesudaryti nereikalingų kliūčių tarptautinei prekybai ir užtikrinti tokias pačias sąlygas, kaip ir Sąjungoje nustatytą viešai valdomų sistemų, naujas ženklavimo sistemas nustatančioms už Sąjungos ribų esančioms valdžios institucijoms turėtų būti leidžiama prašyti Komisijos patvirtinimo naudoti ženklą Sąjungos rinkoje; Šis patvirtinimas turėtų priklausyti nuo to, ar sistema **atitinka [...]** šios direktyvos reikalavimus, ir su sąlyga, kad sistemos turi pridėtinės vertės, **palyginti su esamomis Sąjungos, nacionalinėmis ar regioninėmis sistemomis [...]**;
- (46) dėl privačių veiklos vykdytojų nustatomų aplinkosauginio ženklavimo sistemų, jeigu jų yra per daug ir jų taikymo sritis sutampa, vartotojai gali patirti painiavą arba mažiau pasitikėti aplinkosauginiais ženklais. Todėl valstybės narės turėtų leisti privatiems veiklos vykdytojams nustatyti naujas aplinkosauginio ženklavimo sistemas tik tuo atveju, jei jos turi didelę pridėtinę vertę, palyginti su esamomis **Sąjungos**, nacionalinėmis ar regioninėmis sistemomis [...], **ir jei jos atitinka visus šios direktyvos reikalavimus. [...]** Valstybės narės turėtų nustatyti naujų aplinkosauginio ženklavimo sistemų patvirtinimo tvarką [...]. Ši tvarka turėtų būti taikoma Sąjungoje ir už jos ribų nustatomoms sistemoms;
- (47) siekdama užtikrinti teisinį tikrumą ir palengvinti nuostatų dėl naujų nacionalinių ir regioninių oficialiai pripažintų aplinkosauginio ženklavimo sistemų ir naujų privačių ženklavimo sistemų vykdymo užtikrinimą, Komisija turėtų paskelbti tokių sistemų, kurios gali būti toliau taikomos Sąjungos rinkoje arba galėtų patekti į Sąjungos rinką, sąrašą;

- (47a) Komisija turėtų būti informuojama apie nacionalines ar regionines EN ISO 14024 I tipo ekologinio ženklavimo sistemas, kurios yra oficialiai pripažintos valstybėse narėse [...], kad joms nebūtų taikoma šioje direktyvoje pagal 10 straipsnį nustatyta tikrinimo procedūra, jei tik jos atitinka [...] šios direktyvos reikalavimus. Valstybės narės turėtų nustatyti tokio tipo ženklavimo sistemų oficialaus pripažinimo procedūrą. Vienos valstybės narės suteikto pripažinimo turėtų pakakti visai Sąjungos rinkai. Komisija turėtų įtraukti EN ISO 14024 I tipo ekologinio ženklavimo sistemas, apie kurias pranešta, į šį aplinkosauginio ženklavimo sistemų sąrašą. Valstybės narės turėtų informuoti Komisiją, jei tie ženklai pripažinimo kriterijų nebeatitinka. Tos ženklavimo sistemos taip pat turėtų [...] atitikti Direktyvos 2005/29/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva, kuria siekiama įgalinti vartotojus dalyvauti žaliwoje pertvarkoje, reikalavimus. Pagal Direktyvos 2005/29/EG 2 straipsnio s punktą šiais EN ISO 14024 I tipo ženklais pagrįsti ekologiškumo teiginiai laikomi pripažinto puikaus veiksmingumo [...];
- (48) siekiant užtikrinti, kad valstybės narės vienodai vertintų ir tvirtintų privačių veiklos vykdytojų rengiamas aplinkosauginio ženklavimo sistemas, ir nustatyti tvirtinimo procedūrą, Komisijos taikomą [...] valdžios institucijų nustatomoms siūlomoms sistemoms, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai priimti bendras taisykles, kuriomis nustatomi išsamūs tokių aplinkosauginio ženklavimo sistemų patvirtinimo reikalavimai, **visų pirma tai, kaip turėtų būti vertinama pridėtinė vertė**, taip pat patvirtinamųjų dokumentų forma ir turinys ir tokių sistemų patvirtinimo darbo tvarkos taisyklės. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011¹⁸. **Je naujoji aplinkosauginio ženklavimo sistema buvo patvirtinta, buvo patikrinta pagal 10 straipsnį ir atitinkamai jai buvo išduotas atitiktis sertifikatas, ji gali suteikti Sąjungos rinkoje naudotinus aplinkosauginius ženklus;**

¹⁸ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (49) Labai svarbu, kad aiškūs ekologiškumo teiginiai **ir aplinkosauginiai ženklai** teisingai atspindėtų **aplinkosaugines savybes**, [...] nurodytas teiginyje **ar ženkle**, ir kad juose būtų atsižvelgta į naujausius mokslinius įrodymus, **techninę informaciją arba tarptautinius standartus**. Todėl valstybės narės turėtų užtikrinti, kad prekybininkas, **įvedantis [...] aiškų ekologiškumo teiginį, arba aplinkosauginio ženklinimo sistemos savininkas, suteikiantis aplinkosauginį ženklą**, peržiūrėtų ir atnaujintų, **jei reikia**, teiginio [...] **ar ženklo pagrindimą** bent kas 5 metus, kad būtų užtikrintas šios direktyvos reikalavimų laikymasis;
- (50) siekiant užtikrinti, kad aiškūs ekologiškumo teiginiai **ir aplinkosauginiai ženklai** būtų patikimi, būtina, kad valstybės narės nustatytų procedūrą, pagal kurią būtų tikrinama, ar [...] aiškūs ekologiškumo teiginiai [...] arba [...] aplinkosauginio ženklinimo sistemos **ir atitinkami aplinkosauginiai ženklai** atitinka šioje direktyvoje nustatytus reikalavimus. **Prekybininkai pateikia savo aiškius ekologiškumo teiginius pagrindimo reikalavimų tikrinimo tikslais, o aplinkosauginio ženklinimo sistemų savininkai pateikia savo aplinkosauginio ženklinimo sistemą ir atitinkamą aplinkosauginį ženklą pagrindimo reikalavimų ir aplinkosauginio ženklinimo sistemos reikalavimų tikrinimo tikslais. Prekybininkai gali naudoti ženklus, jiems suteiktus pagal [...] reikalavimus atitinkančias ženklinimo sistemas, jų atžvilgiu nereikalaujant taikyti tikrinimo procedūros pagal šią direktyvą;**

(51) siekiant užtikrinti, kad kompetentingos institucijos galėtų veiksmingiau kontroliuoti, kaip įgyvendinamos šios direktyvos nuostatos, ir kuo labiau užkirsti kelią nepagrįstų aiškių ekologiško teiginių [...] **ir aplinkosauginių ženklų atsiradimui rinkoje, tikrintojai, atitinkantys direktyvoje nustatytus suderintus reikalavimus, turėtų patikrinti, ar [...] aiškūs ekologiško teiginiai ir aplinkosauginio ženklinimo sistemos bei atitinkami aplinkosauginiai ženklai** atitinka šios direktyvos reikalavimus. Siekiant neklaidinti vartotojų, tikrinimas bet kuriuo atveju turėtų būti atliekamas prieš paskelbiant **aiškius** ekologiško teiginius arba prieš [...] **suteikiant galimybę naudoti aplinkosauginio ženklinimo sistemas ir atitinkamus aplinkosauginius ženklus**. Jei tikslinga, tikrintojas gali nurodyti keletą būdų, kaip pranešti apie aiškų ekologiško teiginį **arba aplinkosauginį ženklą**, atitinkantį šios direktyvos reikalavimus [...]. Siekiant palengvinti sąlygas prekybininkams **ar aplinkosauginio ženklinimo sistemų savininkams** laikytis taisyklių [...] dėl aiškių ekologiško teiginių [...] **ir aplinkosauginių ženklų pagrindimo**, atliekant tikrinimą turėtų būti atsižvelgiama į teiginio arba aplinkosauginio ženklo pobūdį ir turinį, įskaitant tai, ar jie neatrodo nesąžiningi Direktyvos 2005/29/EB kontekste;

- (52) siekiant suteikti prekybininkams teisinį tikrumą visoje vidaus rinkoje, kiek tai susiję su aiškių ekologiškumo teiginių **ar aplinkosauginio ženklinimo sistemų ir atitinkamų aplinkosauginių ženklų** atitiktimi šios direktyvos reikalavimams, atitikties sertifikatą turėtų pripažinti visos Sąjungos kompetentingos institucijos. [...] Tačiau toks atitikties sertifikatas neturėtų daryti poveikio valdžios institucijų ar teismų, užtikrinančių Direktyvos 2005/29/EB vykdymą, atliekamam ekologiškumo teiginio vertinimui;
- (53) siekiant užtikrinti vienodas nuostatų dėl aiškių ekologiškumo teiginių ir aplinkosauginio ženklinimo sistemų **bei atitinkamų aplinkosauginių ženklų** tikrinimo sąlygas ir palengvinti šios direktyvos nuostatų dėl tikrinimo vykdymo užtikrinimą, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai patvirtinti bendrą atitikties sertifikatų formą ir technines tokių sertifikatų išdavimo priemones. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011¹⁹;

¹⁹ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

(53a) tikrintojas turėtų būti nepriklausoma atitikties vertinimo įstaiga, kuri yra trečioji šalis, ir turėtų būti akredituotas pagal Reglamentą (EB) Nr. 765/2008²⁰ arba tai turėtų būti aplinkosaugos vertintojas, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1221/2009 2 straipsnio 20 punkte. Taigi, akredituotiems tikrintojams taikomos Reglamento (EB) Nr. 765/2008, įskaitant II skyrių, nuostatos. [...] Be to, tikrintojas savo veiklą turėtų vykdyti nešališkai ir objektyviai. Tikrintojo veiklos politika bei procedūros ir jų administravimas turi būti nediskriminaciniai. Akredituotas tikrintojas turėtų atitikti standartą EN ISO/IEC 17029 „Atitikties vertinimas. Bendrieji principai ir reikalavimai, taikomi validavimo ir verifikavimo įstaigoms“ [...];

(53b) Reglamentu (ES) Nr. 1024/2012 sukurta Vidaus rinkos informacinė sistema (IMI) yra Komisijos, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, sukurta internetinė taikomoji programinė įranga. Ja užtikrinamas centralizuotas ryšių palaikymo mechanizmas, kuriuo sudaromos palankesnės sąlygos valstybių narių institucijoms tarpvalstybiniu lygmeniu keistis informacija ir teikti savitarpio pagalbą. Valstybės narės turėtų pranešti informaciją apie vertintojo akreditavimą ar licencijavimą per sistemą IMI ir gali pasirinkti, ar tai turi daryti akreditacijos įstaigos, licencijavimo įstaigos ar kompetentingos institucijos. Valstybių narių paskirtos nacionalinės kompetentingos institucijos, atsakingos už šios direktyvos taikymą ir vykdymo užtikrinimą, turėtų galėti padėti viena kitai atliekant reguliarius patikrinimus ir keistis informacija tarpusavyje naudodamosi sistema IMI kaip saugia platforma. Be to, siekiant padėti nacionalinėms kompetentingoms institucijoms užtikrinti šios direktyvos vykdymą, kompetentingos institucijos turėtų turėti tiesioginę prieigą prie atitikties sertifikatų; šiuos sertifikatus tikrintojai, naudodamiesi su sistema IMI sujungtos viešosios sąsajos funkcija, turėtų pateikti sistemai IMI ir juos nuolat atnaujinti;

²⁰ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nustatantis akreditavimo reikalavimus ir panaikinantį Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL L 218, 2008 8 13, p. 30).

- (53c) siekdama užtikrinti gerą vidaus rinkos veikimą ir sudaryti sąlygas piliečiams ir įmonėms lengvai gauti aiškia, patikimą, patogią naudoti ir daugiakalbę informaciją apie būdus, kaip laikytis šios direktyvos reikalavimų, įskaitant atnaujintą akredituotų tikrintojų sąrašą, taip pat atitikties sertifikatų, kuriuos tie tikrintojai pateikė sistemai IMI per viešąją sąsają, prijungtą prie tos sistemos, sąrašą, Komisija šią informaciją paskelbia viešai. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1724 sukurti bendrieji skaitmeniniai vartai su naudotojų sąsaja, integruota į portalą „Jūsų Europa“, ir susijusiais nacionaliniais portalais yra tinkama priemonė šiam tikslui pasiekti;
- (54) **labai mažos įmonės, mažosios ir vidutinės įmonės (MVĮ)** turėtų turėti galimybę pasinaudoti tvaresnių produktų rinkos teikiamomis galimybėmis, tačiau jos galėtų patirti proporcingai didesnes išlaidas ir sunkumus, susijusius su kai kuriais reikalavimais pagrįsti ir patikrinti aiškius ekologiškumo teiginius. Valstybės narės **ir Komisija** turėtų teikti tinkamą informaciją ir didinti informuotumą apie būdus, kaip laikytis šios direktyvos reikalavimų. **Komisijos ir [...] valstybių narių paramos priemonės galėtų apimti [...]** tikslinį ir specializuotą mokymą, taip pat konkrečią pagalbą ir paramą, įskaitant finansinę, teikiamą MVĮ, **visų pirma labai mažoms įmonėms**, norinčioms pateikti aiškius ekologiškumo teiginius, susijusius su jų produktais arba veikla. **Valstybės narės gali konsultuotis su MVĮ atstovaujančiomis organizacijomis dėl priemonių, kurias MVĮ laiko naudingomis, rūšies. Atsižvelgiant į svarbų gyvavimo ciklo vertinimo vaidmenį vertinant aiškių ekologiškumo teiginių pagrindimą, Komisija turėtų numatyti gyvavimo ciklo vertinimo skaičiavimo priemones, įskaitant atitinkamus duomenų aprašus.** Valstybės narės turėtų imtis [...] veiksmų taikytinų valstybės pagalbos taisyklių atžvilgiu;

- (54a) siekiant užtikrinti, kad poveikis mažiausioms įmonėms būtų proporcingas, kartu užtikrinant, kad galiausiai visi prekybininkai turėtų laikytis atitinkamų šioje direktyvoje nustatytų pareigų, labai mažoms įmonėms turėtų būti nustatyta vėlesnė data, nuo kurios jos turėtų pradėti laikytis tam tikrų pareigų, kad jos turėtų pakankamai laiko atitinkamai pritaikyti savo elgesį ir procesus;
- (55) siekiant užtikrinti vienodas sąlygas Sąjungos rinkoje, kai **aiškūs ekologiškumo teiginiai ar aplinkosauginiai ženklai** dėl produkto arba prekybininko **aplinkosauginių savybių** [...] grindžiami patikima, palyginama ir patikrinama informacija, būtina nustatyti bendras vykdymo užtikrinimo ir atitikties taisykles;
- (56) siekdamas užtikrinti, kad šios direktyvos tikslai būtų pasiekti ir kad reikalavimai būtų veiksmingai vykdomi, valstybės narės turėtų paskirti savo kompetentingas institucijas, atsakingas už šios direktyvos taikymą ir vykdymo užtikrinimą. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad šios direktyvos 5 ir 6 straipsniais glaudžiai papildomos Direktyvos 2005/29/EB nuostatos, valstybėms narėms taip pat turėtų būti leidžiama paskirti tas pačias kompetentingas institucijas, kurios yra atsakingos už Direktyvos 2005/29/EB vykdymo užtikrinimą. Siekiant nuoseklumo, valstybės narės, pasirinkdamos tą sprendimą, turėtų turėti galimybę remtis vykdymo užtikrinimo priemonėmis ir įgaliojimais, kuriuos jos nustatė pagal Direktyvos 2005/29/EB 11 straipsnį, nukrypdamos nuo šioje direktyvoje nustatytų vykdymo užtikrinimo taisyklių. **Valstybės narės taip pat gali paskirti tas pačias kompetentingas institucijas, kurios yra atsakingos už Direktyvos 2005/29/EB vykdymo užtikrinimą, atsakingomis už šios direktyvos nuostatų taikymą ir vykdymo užtikrinimą. Vis dėlto, siekdamas užtikrinti kitų nei šios direktyvos 5 ir 6 straipsnių vykdymą, valstybės narės negali nukrypti nuo šioje direktyvoje nustatytų vykdymo užtikrinimo taisyklių.** Tais atvejais, kai jų teritorijoje veikia daugiau nei viena paskirta kompetentinga institucija ir siekiant užtikrinti veiksmingą kompetentingų institucijų pareigų vykdymą, valstybė narė turėtų užtikrinti glaudų visų paskirtų kompetentingų institucijų bendradarbiavimą;

(56a) šia direktyva gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje ir atitinkančių valstybių narių konstitucines tradicijas. Taigi ši direktyva turėtų būti aiškinama ir taikoma laikantis tų teisių ir principų. Naudodamosi šioje direktyvoje numatytais įgaliojimais, kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti tinkamą pagrindinėmis teisėmis saugomų interesų pusiausvyrą;

(57) nedarant poveikio Reglamentu (ES) 2017/2394²¹ vartotojų apsaugos institucijoms jau suteiktiems įgaliojimams, kompetentingoms institucijoms turėtų būti suteikti būtiniausi tyrimo ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimai, kuriais remdamosi jos galėtų užtikrinti, kad **prekybininkai [...] ir aplinkosauginio ženklinimo sistemų savininkai** laikytųsi šios direktyvos, taip pat kad jos galėtų greičiau ir veiksmingiau bendradarbiauti tarpusavyje ir atgrasyti rinkos dalyvius nuo mėginimų pažeisti šią direktyvą. Tie įgaliojimai turėtų būti pakankami, kad būtų galima veiksmingai reaguoti į su vykdymo užtikrinimu susijusius iššūkius elektroninės prekybos srityje ir skaitmeninėje aplinkoje bei užkirsti kelią tam, kad reikalavimų nesilaikantys rinkos dalyviai pasinaudotų spragomis vykdymo užtikrinimo sistemoje, persikeldami į valstybes nares, kurių kompetentingos institucijos gali būti mažiau pasirengusios kovoti su neteisėta praktika;

(58) kompetentingos institucijos turėtų turėti galimybę naudoti visus bylos faktus ir aplinkybes kaip įrodymus savo tyrimų tikslais;

(59) siekdamos užkirsti kelią klaidinančių ir nepagrįstų aiškių ekologiškumo teiginių **ir aplinkosauginių ženklų** atsiradimui Sąjungos rinkoje, kompetentingos institucijos turėtų atlikti reguliarius pateiktų aiškių ekologiškumo teiginių ir taikomų aplinkosauginio ženklinimo sistemų patikrinimus ir vertinti, ar laikomasi šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų;

²¹ 2017 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/2394 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymo užtikrinimą, bendradarbiavimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 (OL L 345, 2017 12 27, p. 1).

- (60) nustačiusios šios direktyvos reikalavimų pažeidimą, kompetentingos institucijos turėtų atlikti vertinimą ir, remdamosi jo rezultatais, pranešti prekybininkui **ar aplinkosauginio ženklinimo sistemos savininkui** apie nustatytą pažeidimą ir reikalauti, kad prekybininkas **ar aplinkosauginio ženklinimo sistemos savininkas** imtųsi taisomųjų veiksmų, **kai, kompetentingos institucijos nuomone, tai yra [...] būtina ir tikslinga**. Siekdamos kuo labiau sumažinti reikalavimų neatitinkančio aiškaus ekologiško teiginio arba reikalavimų neatitinkančios aplinkosauginio ženklinimo sistemos klaidinantį poveikį vartotojams, kompetentingos institucijos turėtų reikalauti, kad prekybininkas **ar aplinkosauginio ženklinimo sistemos savininkas** imtųsi veiksmingų ir skubių veiksmų tam pažeidimui pašalinti. **Kompetentingos institucijos reikalaujami** taisomieji veiksmai turėtų būti proporcingi nustatytam pažeidimui ir tikėtinam žalingam jo poveikiui vartotojams. **Taisomųjų priemonių pavyzdžiai galėtų būti reklamos pakeitimai, produktų perženklimas arba taisymai interneto svetainėje arba žiniasklaidoje. Kai aiškų ekologiško teiginį įvedantis prekybininkas, aplinkosauginio ženklinimo sistemos savininkas arba aplinkosauginį ženklą demonstruojantis prekybininkas nesiima taisomųjų veiksmų arba jei neatitiktis išlieka, kompetentingos institucijos gali reikalauti, kad produkto, kurio atveju aiškus ekologiško teiginys arba aplinkosauginis ženklas neatitinka reikalavimų, platintojas, kuris tą produktą tiekė rinkai, imtųsi taisomųjų priemonių. Be to, tokie taisomieji veiksmai netrukdo skirti sankcijų, nes taisomaisiais veiksmais siekiama pašalinti reikalavimų nesilaikymą, o sankcija yra baudžiamoji priemonė;**
- (61) tais atvejais, kai pažeidimas buvo padarytas ne tik nacionalinėje teritorijoje ir prekybininkai jau buvo paskelbę aiškų ekologiško teiginį **ar aplinkosauginį ženklą**, kompetentingos institucijos turėtų informuoti kitas valstybes nares apie jų atlikto vertinimo rezultatus ir apie visus veiksmus, kurių jos pareikalavo imtis už tokį pažeidimą atsakingo prekybininko;
- (62) kompetentingos institucijos taip pat turėtų patikrinti aiškius ekologiško teiginius **ir aplinkosauginio ženklinimo sistemas bei atitinkamus aplinkosauginius ženklus** Sąjungos rinkoje, jeigu jos turi atitinkamos informacijos, įskaitant pagrįstą trečiųjų šalių pateiktą susirūpinimą keliančią informaciją, ir gali ja remtis. Susirūpinimą keliančią informaciją pranešančios trečiosios šalys turėtų sugebėti įrodyti, kad jos yra pakankamai suinteresuotos, arba pareikšti apie teisės pažeidimą;

- (63) siekdamos užtikrinti, kad prekybininkai **ir aplinkosauginio ženklavimo sistemų savininkai** būtų veiksmingai atgrasomi nuo šios direktyvos reikalavimų nesilaikymo, valstybės narės turėtų nustatyti taisykles dėl sankcijų, taikytinų už šios direktyvos pažeidimus, ir užtikrinti, kad tos taisyklės būtų įgyvendinamos. Numatomos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. Siekiant palengvinti nuoseklesnę sankcijų taikymą, būtina nustatyti bendrus **orientacinius** nebaigtinius sankcijų, skirtinų pažeidimų atveju, rūšių ir dydžių nustatymo kriterijus. Tie kriterijai turėtų būti susiję su, *inter alia*, pažeidimo pobūdžiu ir sunkumu, taip pat padarius pažeidimą gauta ekonomine nauda [...];
- (64) [...]
- (65) priimant deleguotuosius aktus pagal SESV 290 straipsnį ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos vyktų vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros²² nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (66) siekdama įvertinti teisės aktų veiksmingumą atsižvelgiant į tikslus, kurių jais siekiama, Komisija turėtų atlikti šios direktyvos vertinimą ir jo pagrindinių išvadų ataskaitą pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai. Siekdamos pagrįsti šios direktyvos vertinimą, valstybės narės turėtų reguliariai rinkti informaciją apie šios direktyvos taikymą ir kasmet ją teikti Komisijai;

²² OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

- (67) tais atvejais, kai Komisija, remdamasi šios direktyvos stebėsenos ir vertinimo rezultatais, mano esant tikslinga pasiūlyti peržiūrėti šią direktyvą, taip pat reikėtų apsvarstyti papildomų nuostatų dėl įpareigojimo naudoti bendrą aiškių ekologiškumo teiginių **ar aplinkosauginių ženklų** pagrindimo metodą įgyvendinamumą ir tinkamumą, produktų, kurių sudėtyje yra **tam tikrų** pavojingų medžiagų, ekologiškumo teiginių draudimo išplėtimą, [...] arba tolesnį konkrečių ekologiškumo teiginių pagrindimo reikalavimų, susijusių su aplinkosauginėmis **savybėmis** [...], suderinimą;
- (68) siekiant išvengti didelės žalos žmonių sveikatai ir aplinkai, Sąjungoje galiausiai turėtų būti laipsniškai atsisakyta kenksmingiausių medžiagų naudojimo, visų pirma vartojimo prekėse. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1272/2008²³ draudžiama mišinius ir chemines medžiagas, kurių sudėtyje yra pavojingų cheminių medžiagų, žymėti ženklais „netoksiškas“, „nekenksmingas“, „švarus“, „ekologiškas“ ar naudoti bet kokius kitus teiginius, kad cheminė medžiaga ar mišinys nėra pavojingi, arba teiginius, neatitinkančius tos cheminės medžiagos ar mišinio klasifikacijos. Valstybės narės privalo užtikrinti, kad ši pareiga būtų vykdoma. Kaip įsipareigota Cheminių medžiagų strategijoje tvarumui užtikrinti, **Komisija [...] [...] paskelbė Komunikatą dėl būtinojo naudojimo koncepcijos taikymo ES teisės aktuose, kuriais reglamentuojamos cheminės medžiagos, rekomendacinių kriterijų ir principų**²⁴.

²³ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklavimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL L 353, 2008 12 31, p. 1).

²⁴ **Komisijos komunikatas „Būtinojo naudojimo koncepcijos taikymo ES teisės aktuose, kuriais reglamentuojamos cheminės medžiagos, rekomendaciniai kriterijai ir principai“ (OL C, C/2024/2894, 2024 4 26).**

- (69) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. gerinti vidaus rinkoje veikiančių ekonominės veiklos vykdytojų ir vartotojų, kurie vadovaujasi ekologiškumo teiginiais **ir aplinkosauginiais ženklais**, vidaus rinkos veikimą, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jų masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama tai, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (70) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų²⁵, valstybės narės pagrįstais atvejais įsipareigojo prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudedamųjų dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas;
- (71) Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 1024/2012²⁶ priedas turėtų būti iš dalies pakeistas įtraukiant nuorodą į šią direktyvą, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos kompetentingų institucijų administraciniam bendradarbiavimui per Vidaus rinkos informacinę sistemą;
- (72) Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/2394²⁷ priedas turėtų būti iš dalies pakeistas įtraukiant nuorodą į šią direktyvą, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos tarpvalstybiniam bendradarbiavimui užtikrinant šios direktyvos vykdymo užtikrinimą;

²⁵ OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

²⁶ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 dėl administracinio bendradarbiavimo per Vidaus rinkos informacinę sistemą, kuriuo panaikinamas Komisijos sprendimas 2008/49/EB (VRI reglamentas) (OL L 316, 2012 11 14, p. 1).

²⁷ OL L 345, 2017 12 27, p. 1.

(73) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2020/1828²⁸ I priedas turėtų būti iš dalies pakeistas įtraukiant nuorodą į šią direktyvą, kad būtų užtikrinta šioje direktyvoje nustatytų vartotojų kolektyvinių interesų apsauga.

(73a) Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1724²⁹ I priedas turėtų būti iš dalies pakeistas įtraukiant nuorodą į šią direktyvą, kad būtų palengvinta skaidrus informacijos apie šios direktyvos reikalavimus ir apie tai, kaip jos laikytis, skleidimas. Kalbant apie įmones, ES lygmeniu galioja keli tai reglamentuojantys teisės aktai, įskaitant tuos, kuriais reikalaujama, kad įmonės atliktų įmonių tvarumo išsamų patikrinimą, taip pat tuos, kuriais reikalaujama atskleisti su tvarumu susijusią informaciją investuotojams, vartotojams ar kitiems suinteresuotiesiems subjektams, bet šiais teisės aktais neapsiribojant. Siekiant tai palengvinti, Reglamentu (ES) 2018/1724 turėtų būti sudarytos sąlygos skleisti atitinkamą informaciją pakankamai nuosekliai ir išsamiai, remiantis taikytina Sąjungos teise, laikantis jo nuostatų ir kaip nustatyta šiame dokumente,

²⁸ 2020 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2020/1828 dėl atstovaujamųjų ieškinių siekiant apsaugoti vartotojų kolektyvinius interesus, kuria panaikinama Direktyva 2009/22/EB (OL L 409, 2020 12 4, p. 1).

²⁹ **2018 m. spalio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1724, kuriuo sukuriami bendrieji skaitmeniniai vartai, skirti suteikti prieigą prie informacijos, procedūrų ir pagalbos bei problemų sprendimo paslaugų, ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 (OL L 295, 2018 11 21, p. 1).**

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Taikymo sritis

1. Ši direktyva taikoma aiškiems ekologiškumo teiginiams, kuriuos prekybininkai **savanoriškai** teikia apie produktus arba **apie** prekybininkus, [...] **ir aplinkosauginio ženklinimo sistemoms, pagal kurias leidžiama naudoti atitinkamus aplinkosauginius ženklus įmonių komercinėje praktikoje vartotojų atžvilgiu.**
2. Ši direktyva netaikoma [...] aiškiems ekologiškumo teiginiams, **aplinkosauginiams ženkliams ir aplinkosauginio ženklinimo sistemoms**, reglamentuojamiems arba pagrįstiems taisyklėmis, nustatytomis:
 - a) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 66/2010³⁰ [...];
 - b) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/848³¹;
 - c) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/1369³²;
 - d) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/125/EB³³;

³⁰ 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 66/2010 dėl ES ekologinio ženklo (OL L 27, 2010 1 30, p. 1).

³¹ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007 (OL L 150, 2018 6 14, p. 1).

³² 2017 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1369, kuriuo nustatoma energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo sistema ir panaikinama Direktyva 2010/30/ES (OL L 198, 2017 7 28, p. 1).

³³ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/125/EB, nustatanti ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiams nustatymo sistemą (nauja redakcija) (OL L 285, 2009 10 31, p. 10).

- e) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 305/2011³⁴ ir **Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) [Nr. bus paskelbtas] (būsimas atnaujintas Statybos produktų reglamentas);**
- f) [...]
- g) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1221/2009³⁵;
- h) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/94/EB³⁶;
- i) [...];
- j) **Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2023/1542³⁷ [...];**
- k) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/62/EB³⁸;
- l) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2020/852³⁹;
- m) [...];
- n) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES⁴⁰;

³⁴ 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 305/2011, kuriuo nustatomos suderintos statybos produktų rinkodaros sąlygos ir panaikinama Tarybos direktyva 89/106/EEB (OL L 88, 2011 4 4, p. 5).

³⁵ 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1221/2009 dėl organizacijų savanoriško Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos (EMAS) taikymo, panaikinantys Reglamentą (EB) Nr. 761/2001 ir Komisijos sprendimus 2001/681/EB bei 2006/193/EB (OL L 342, 2009 12 22, p. 1).

³⁶ 1999 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/94/EB dėl vartotojų galimybės gauti informaciją apie degalų taupymą ir išmetamųjų CO₂ dujų kiekį parduodant naujus keleivinius automobilius (OL L 12, 2000 1 18, p. 16).

³⁷ **2023 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1542 dėl baterijų ir baterijų atliekų, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2008/98/EB bei Reglamentas (ES) 2019/1020 ir panaikinama Direktyva 2006/66/EB.**

³⁸ 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/62/EB dėl pakuočių ir pakavimo atliekų (OL L 365, 1994 12 31, p. 10).

³⁹ 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (OL L 198, 2020 6 22, p. 13).

⁴⁰ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL L 315, 2012 11 14, p. 1).

- o) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES⁴¹ ir kitomis Sąjungos, nacionalinėmis ar tarptautinėmis finansinėms paslaugoms, finansinėms priemonėms ir finansiniams produktams taikomomis taisyklėmis, standartais ar gairėmis;
- oa) Tarybos direktyva 92/43/EEB⁴²;
- ob) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) (Nr. bus paskelbtas) („Refuel EU Aviation“) [...];
- oc) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2020/740⁴³;
- od) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/2413⁴⁴;
- p) kitais [...] Sąjungos **teisėkūros procedūra priimtais aktais** [...], kuriais nustatomos sąlygos, kuriomis gali būti arba turi būti pateikiami tam tikri aiškūs ekologiškumo teiginiai apie tam tikrus produktus ar prekybininkus, arba Sąjungos taisyklėmis, kuriomis nustatomi reikalavimai dėl tam tikrų produktų arba prekybininkų poveikio aplinkai, aplinkosauginių aspektų arba aplinkosauginio veiksmingumo vertinimo ar pranešimo apie juos, arba **aplinkosauginių ženklų ar aplinkosauginio ženklinimo sistemų sąlygos, išskyrus atvejus, kai tuose kituose Sąjungos teisėkūros procedūra priimtuose aktuose nustatyta kitaip.**

[...]

⁴¹ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB (OL L 182, 2013 6 29, p. 19);

⁴² **1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos;**

⁴³ **2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/740 dėl padangų ženklinimo pagal degalų naudojimo efektyvumą ir kitus parametrus, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1369 ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1222/2009 (OL L 177, 2020 6 5, p. 1–31).**

⁴⁴ **2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/2413, kuria iš dalies keičiami Direktyva (ES) 2018/2001, Reglamentas (ES) 2018/1999 ir Direktyva 98/70/EB, kiek tai susiję su skatinimu naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, ir panaikinama Tarybos direktyva (ES) 2015/652 (OL L, 2023/2413, 2023 10 31).**

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) ekologiško teiginys – ekologiško teiginys, kaip apibrėžta Direktyvos 2005/29/EB 2 straipsnio o punkte;
- 2) aiškus ekologiško teiginys – rašytine arba žodine forma, be kita ko, audiovizualinėje žiniasklaidoje, pateikiamas ekologiško teiginys, [...] išskyrus aplinkosauginius ženklus;
- 3) prekybininkas – prekybininkas, kaip apibrėžta Direktyvos 2005/29/EB 2 straipsnio b punkte;
- 4) produktas – produktas, kaip apibrėžta Direktyvos 2005/29/EB 2 straipsnio c punkte;
- 5) vartotojas – vartotojas, kaip apibrėžta Direktyvos 2005/29/EB 2 straipsnio a punkte;
- 6) įmonių komercinė praktika vartotojų atžvilgiu – įmonių komercinė veikla vartotojų atžvilgiu, kaip apibrėžta Direktyvos 2005/29/EB 2 straipsnio d punkte;
- 6a) **[...] aiškaus ekologiško teiginio įvedimas – [...] aiškaus ekologiško teiginio pateikimas [...] įmonių komercinėje praktikoje vartotojų atžvilgiu Sąjungoje [...] arba vėlesnis jo atkartojimas įmonių komercinėje praktikoje vartotojų atžvilgiu, tai padarant tam pačiam prekybininkui, kuris tą teiginį pateikė;**
- 7) tvarumo ženklas – tvarumo ženklas, kaip apibrėžta Direktyvos 2005/29/EB 2 straipsnio q punkte;
- 8) aplinkosauginis ženklas – tvarumo ženklas, vien tik arba daugiausia susijęs su produkto, proceso arba prekybininko aplinkosauginėmis **savybėmis** [...];

- 8a) aplinkosauginio ženklavimo sistema – sertifikavimo schema, pagal kurią [...] patvirtinama, kad produktas, procesas arba prekybininkas atitinka [...] tam tikrus reikalavimus ir pagal kurią leidžiama naudoti atitinkamą [...] aplinkosauginį ženklą;
- 8b) suvestinis aplinkosauginis ženklas – aplinkosauginis ženklas, kuriame nurodomas suminis arba suvestinis produkto arba prekybininko dviejų ar daugiau rūšių poveikio aplinkai reitingas arba balas;
- 8c) aplinkosauginio ženklavimo sistemos savininkas – fizinis ar juridinis asmuo, valdžios institucija, agentūra ar kita įstaiga [...], atsakingi už konkrečios aplinkosauginio ženklavimo sistemos kūrimą ir priežiūrą;
- 9) produktų grupė – produktų, kurie naudojami panašiais tikslais, yra panašūs naudojimo požiūriu arba turi panašias funkcines savybes, rinkinys;
- 10) sertifikavimo schema – sertifikavimo schema, kaip apibrėžta Direktyvos 2005/29/EB 2 straipsnio r punkte;
- 11) tikrinimas – tikrintojo atliekamas atitikties vertinimo procesas siekiant patikrinti, ar [...] aiškių ekologiskumo teiginių pagrindimas [...] atitinka šioje direktyvoje nustatytus reikalavimus, arba ar aplinkosauginio ženklavimo sistemos **ir atitinkami aplinkosauginiai ženklai** atitinka šią direktyvą;
- 12) vertės grandinė – visa veikla ir procesai, kurie yra produkto gyvavimo ciklo arba prekybininko veiklos, įskaitant perdarymą, dalis;
- 13) gyvavimo ciklas – nuoseklūs ir tarpusavyje susiję produkto gyvavimo etapai, kuriuos sudaro žaliavų įsigijimas arba gavyba iš gamtinių išteklių, parengiamasis apdorojimas, gamyba, sandėliavimas, paskirstymas, įrengimas, naudojimas, techninė priežiūra, remontas, modernizavimas, atnaujinimas, taip pat ir pakartotinis naudojimas ir gyvavimo ciklo pabaiga;
- 14) pirminė informacija – informacija, prekybininko tiesiogiai surinkta iš vieno ar daugiau jo veiklą reprezentuojančių objektų arba jo gauta tiesioginių matavimų tuose objektuose būdu;

- 15) antrinė informacija – informacija, pagrįsta kitais nei pirminė informacija šaltiniais, įskaitant literatūros tyrimus, inžinerinius tyrimus ir patentus;
- 16) visuomenė – vienas ar daugiau fizinių ar juridinių asmenų ir jų asociacijų, prekybininkų ar grupių;
- 17) aplinkosauginis veiksmingumas – tam tikro produkto, produktų grupės, prekybininko ar sektoriaus veiksmingumas, susijęs su to produkto ar produktų grupės aplinkosauginiais aspektais arba poveikiu aplinkai arba to prekybininko ar sektoriaus veikla;
- 18) aplinkosauginis aspektas – su aplinka sąveikaujantis arba galintis sąveikauti prekybininko ar sektoriaus veiklos arba produktų ar produktų grupių elementas;
- 19) poveikis aplinkai – bet koks teigiamas arba neigiamas aplinkos pokytis, atsirandantis visiškai arba iš dalies dėl prekybininko ar sektoriaus veiklos arba produkto ar produktų grupės per jų gyvavimo ciklą.

19a) [...]

19b) tiekimas rinkai – tiekimas rinkai, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2019/1020 1 straipsnio 3 punkte;

19c) aplinkosauginė savybė – aplinkosauginis aspektas, poveikis aplinkai arba aplinkosauginis veiksmingumas;

19d) teiginys dėl indėlio – su klimatu susijęs aiškus ekologiškumo teiginys, kuriuo prekybininkas teigia prisidėjęs prie [...] klimato politikos veiksmų pirkdamas anglies dioksido kreditus, tačiau nenaudodamas tų anglies dioksido kreditų savo paties išmetamųjų teršalų kiekio dalies subalansavimui;

19e) [...] teiginys dėl kompensavimo – [...] su klimatu susijęs aiškus ekologiškumo teiginys, kuriuo prekybininkas teigia subalansavęs [...] savo paties išmetamųjų teršalų kiekio [...] dalį pirkdamas anglies dioksido kreditus; [...]

- 19f) bendras išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis – prekybininko 1, 2 ir 3 lygių išmetamųjų teršalų kiekis, išreikštas CO₂ ekvivalento tona, apskaičiuotas pagal informacijos apie bendrus 1, 2 ir 3 lygius ir bendrą išmetamą ŠESD kiekį atskleidimo reikalavimus ir susijusius taikymo reikalavimus pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/34/ES, kiek tai susiję su informacijos apie tvarumą teikimo standartais;
- 19g) MVĮ – mažosios ir vidutinės įmonės, kaip tai suprantama 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo priedo 2 straipsnio 1 punkte.

3 straipsnis

Aiškių ekologiškumo teiginių ir aplinkosauginių ženklų pagrindimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad prekybininkas, [...] įvedantis aiškų ekologiškumo teiginį, atliktų vertinimą siekdamas **tą** aiškų ekologiškumo teiginį pagrįsti. Atliekant šį vertinimą:
 - a) nurodoma, ar teiginys yra susijęs su visu produktu, produkto dalimi ar tam tikrais produkto aspektais arba su visa prekybininko veikla arba tam tikra šios veiklos dalimi ar aspektu, kiek tai susiję su teiginiu;
 - b) remiamasi plačiai pripažintais moksliniais įrodymais, naudojamosi tikslia informacija ir atsižvelgiama į atitinkamus metodus ir tarptautinius standartus, **kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1025/2012⁴⁵ 2 straipsnio 1 dalyje;**

⁴⁵ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB.

- c) **įrodoma, [...] kad** teiginiu apibūdinamos aplinkosauginės **savybės** [...] yra **aktualios ir** reikšmingos, **visų pirma** gyvavimo ciklo požiūriu [...];
- d) jei pateikiamas teiginys apie aplinkosauginį veiksmingumą, atsižvelgiama į visus aplinkosauginius aspektus arba visą poveikį aplinkai, kurie yra reikšmingi siekiant įvertinti aplinkosauginį veiksmingumą;
- e) įrodoma, kad teiginys nėra lygiavertis teise nustatytiems reikalavimams, taikomiems tam tikrai produktų grupei priklausantiems produktams arba sektoriaus prekybininkams;
- f) [...]
- g) **įrodoma, kad** [...] gerinant teiginiu apibūdinamas aplinkosauginės **savybės** [...] **nepadaroma** reikšmintos žalos **nė vienam iš Reglamento (ES) 2020/852⁴⁶ 17 straipsnyje nustatytų aplinkos tikslų** [...];
- h) [...]
- i) įtraukiama prekybininkui prieinama pirminė informacija apie teiginiu apibūdinamas aplinkosauginės **savybės** [...];
- j) atvejais, kai pirminė informacija neprieinama, įtraukiama atitinkama antrinė informacija apie aplinkosauginės **savybės** [...], atspindinti konkrečią produkto vertės grandinę arba prekybininką, apie kurį pateikiamas teiginys.

1a. Kai aiškus ekologiškumo teiginys prekybininko atžvilgiu yra susijęs su klimatu, įskaitant teiginius, grindžiamus anglies dioksido kreditų naudojimu, atliekant vertinimą, be šio straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų, atsižvelgiama į konkretų to teiginio pobūdį ir aspektus, siekiant užtikrinti, kad vartotojai būtų gerai informuoti apie anglies dioksido kreditų naudojimą ir jų poveikį. Šio vertinimo metu, kai taikytina, atliekami šie veiksmai, bet jais neapsiribojama:

⁴⁶ 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (OL L 198, 2020 6 22, p. 13).

a-1) [...]

- a) [...]** nurodomas [...] prekybininko bendras išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, taip pat jo sumažinimas, [...] būsimos išmetamųjų teršalų kiekio normos, ir [...] visi [...] panaudoti anglies dioksido kreditai, įskaitant kreditų, įsigytų CO₂ ekvivalento tona, kiekį (kiekvieną kreditą pateikiant atskirai), nurodant atitinkamą laikotarpį;
- b)** nurodoma, ar [...] naudojami anglies dioksido kreditai yra susiję su išmetamųjų teršalų kiekio mažinimu ar [...] anglies dioksido absorbuojimu, nepriklausomai nuo to, ar susijęs išmetamųjų teršalų kiekio mažinimas ar anglies dioksido absorbuojimas reiškia prisidėjimą prie šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo priimančiojoje šalyje, ar absorbuojimas [...] yra nuolatinis ar laikinas, [...] taip pat nurodoma, [...] pagal kurią schemą [...] kreditai buvo patikrinti bei patvirtinti ir kuriame registre jie buvo išduoti;
- c) [...]**
- d) [...]**
- e)** jei aiškus ekologiškumo teiginys yra teiginys dėl kompensavimo, kuriuo teigiama, kad prekybininkas daro neutralų, mažesnį arba teigiamą poveikį aplinkai išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio požiūriu, atliekant vertinimą taip pat:
 - i)** įrodoma, kad prekybininkas yra nustatęs nulinio grynojo kiekio uždavinį, [...] kaip išdėstyta Direktyvoje 2013/34/ES, kiek tai susiję su informacijos apie tvarumą teikimo standartais, ir kad jis laikosi dekarbonizacijos trajektorijos tam uždaviniui įvykdyti;
 - ii)** atskleidžiama [...] bendro išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio procentinė dalis, [...] [...] subalansuota naudojant anglies dioksido kreditus, per konkretų laikotarpį.

[...] Nukrypstant nuo a, b ir e punktų [...], prekybininkai, kurie yra [...] labai mažos įmonės ir mažosios ar vidutinės įmonės, kaip apibrėžta Direktyvos 2013/34/ES 3 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse, kurios nėra viešojo intereso įmonės, kaip apibrėžta Direktyvos 2013/34/ES 2 straipsnio 1 punkto a papunktyje, privalo [...] taikyti a, b ir e punktuose nustatytas pareigas [...] tik 1 ir 2 lygių išmetamųjų teršalų atžvilgiu.

Siekiant užtikrinti vienodas 1a dalies įgyvendinimo sąlygas, Komisija ne vėliau kaip 2027 m. gruodžio 31 d. priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos išsamesnės taisyklės dėl vertinimo, kurį turi atlikti prekybininkas, įvesdamas su klimatu susijusį aiškų ekologiškumo teiginį, įskaitant teiginius, grindžiamus anglies dioksido kreditų naudojimu, kad tas teiginys būtų pagrįstas, be kita ko, taisyklės dėl to, kaip įrodyti panaudotų kreditų kokybę ir integralumą. Kai aktualu, Komisija atsižvelgia į:

- a. su klimatu susijusius skirtingų rūšių ekologiškumo teiginius, kuriuos pateikia prekybininkai, įskaitant teiginius dėl indėlio ir teiginius dėl kompensavimo, kartu pripažįstant, kad su klimatu susijusiems skirtingų rūšių teiginiams tikslinga nustatyti skirtingus reikalavimus;
- b. sektorių dekarbonizacijos trajektorijas, nurodytas 3 straipsnio 1a dalies e punkto i papunktyje, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/34/ES, kiek tai susiję su informacijos apie tvarumą teikimo standartais;
- c. tai, kaip lengvai galima gauti prieigą prie informacijos ir duomenų vertinimui atlikti ir kaip lengvai šią informaciją ir duomenis gali panaudoti MVĮ.

Priimdama įgyvendinimo aktus Komisija atsižvelgia į mokslinę ar kitą turimą techninę informaciją, įskaitant atitinkamus tarptautinius standartus, ir, kai aktualu, užtikrina suderinamumą su atitinkama Sąjungos teise.

Šiame straipsnyje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 19 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

[...]

[...]

1aa. Aplinkosauginio ženklavimo sistemos savininkas [...] aplinkosauginio ženklavimo sistemos kriterijams, pagal kuriuos suteikiamas atitinkamas aplinkosauginis ženklas [...], taiko, *mutatis mutandis*, aiškiems ekologiškumo teiginiams taikytinus reikalavimus, [...] nustatytus pagal 1, 1a ir 2 dalis.

2. Jei įrodoma, kad egzistuoja reikšmingas **neigiamas** poveikis aplinkai, dėl kurio nepateiktas teiginys, tačiau nėra plačiai pripažintų mokslinių įrodymų 1 dalies c punkte nurodytam vertinimui atlikti, prekybininkas, pateikdamas teiginį dėl kitos **aplinkosauginės savybės** [...], atsižvelgia į turimą informaciją ir prireikus atnaujina 1 dalyje nurodytą vertinimą, kai tik gaunama visuotinai pripažintų mokslinių įrodymų.
3. [...]
4. **Siekiant skatinti didesnę suderinimą ir užtikrinti vienodas sąlygas bendrojoje rinkoje, Komisija pagal 18 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais šis straipsnis papildomas, į jį įtraukiant ES aplinkosauginio pėdsako metodus, įskaitant PAPKT ir OAPST. Daroma prielaida, kad jų naudojimas atitinka 1 dalyje nustatytus pagrindimo reikalavimus, kai metodas yra tinkamas aiškiam ekologiškumo teiginiui arba aplinkosauginiam ženklui. Jei Komisija nustato poreikį skatinti kitus lyginamųjų indeksų metodus siekiant paskatinti didesnę suderinimą ir užtikrinti vienodas sąlygas bendrojoje rinkoje arba kai reguliariai vykdant 20 straipsnyje nurodytą aiškių ekologiškumo teiginių ar aplinkosauginių ženklų raidos stebėseną išaiškėja 1 [...] ir 1aa dalyse nustatytų reikalavimų taikymo [...] tam tikriems aiškiems ekologiškumo teiginiams ar aplinkosauginiams ženkams skirtumų ir dėl tokių skirtumų atsiranda kliūčių vidaus rinkos veikimui, arba jei Komisija nustato, kad dėl reikalavimų [...] tam tikriems aiškiems ekologiškumo teiginiams ar aplinkosauginiams ženkams nebuvimo vartotojai dideliu mastu klaidinami, Komisijai pagal 18 straipsnį [...] suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais 1 ir 1aa dalyse nustatyti aiškių ekologiškumo teiginių pagrindimo reikalavimai papildomi:**

- a) nustatant aplinkosauginių **savybių** [...] vertinimo taisykles, be kita ko, nustatant aiškių **ekologiškumo teiginių bei aplinkosauginių ženklų pagrindimo metodus ir** veiklą, procesus, medžiagas, išmetamųjų teršalų kiekį ar produkto naudojimą, kurie labai prisideda arba negali prisidėti prie atitinkamos aplinkosauginės **savybės**;
 - b) nustatant, apie kuriuos aplinkosauginius aspektus ar poveikį aplinkai turi būti teikiama pirminė informacija, ir nustatant kriterijus, kuriais remiantis būtų galima įvertinti pirminės ir antrinės informacijos tikslumą; arba
 - c) nustatant konkrečias gyvavimo ciklu grindžiamas taisykles dėl aiškių ekologiškumo teiginių, skirtų tam tikroms produktų grupėms ir sektoriams, pagrindimo.
5. Nustatydamą išsamesnius aiškių ekologiškumo teiginių **ar aplinkosauginių ženklų** pagrindimo reikalavimus pagal pirmesnę dalį Komisija atsižvelgia į mokslinę ar kitą turimą techninę informaciją, be kita ko, į atitinkamus tarptautinius standartus, ir prireikus atsižvelgia į šiuos aspektus:
- a) sektorių ir produktų, kuriems turi būti taikomas specialus metodinis požiūris, specifiką;
 - b) galimą konkrečių produktų grupių ar sektorių indėlį siekiant Sąjungos klimato ir aplinkos tikslų;
 - c) bet kokią susijusią informaciją, gautą iš Sąjungos **teisės** [...];
 - d) tai, kaip lengvai galima gauti prieigą prie informacijos ir duomenų vertinimui atlikti ir kaip lengvai šią informaciją ir duomenis gali panaudoti [...] MVI [...].

6. Aiškūs ekologiškumo teiginiai apie suminį produkto ar prekybininko poveikį aplinkai vertinant bendru aplinkosauginiu balu, pagrįsti suvestiniu poveikio aplinkai rodikliu, gali būti pateikiami tik remiantis [...] Sąjungos teisėje nustatytomis tokio suvestinio rodiklio apskaičiavimo taisyklėmis. [...] Suvestiniai aplinkosauginiai ženklai gali būti suteikiami [...] tik tuo atveju, jei agregavimo metodika, kuria grindžiamas reitingas arba balas [...], yra nustatyta pagal Sąjungos teisę. Tuo atveju ir tol, kol tokia agregavimo metodika Sąjungos lygmeniu dar neegzistuoja, valstybės narės gali nacionalinėje [...] teisėje [...] nustatyti arba išlaikyti agregavimo metodiką, kurią galima naudoti siekiant pateikti tokį aiškų ekologiškumo teiginį remiantis poveikio aplinkai suvestiniu rodikliu ar balu [...], arba kurią galima naudoti kaip pagrindą suvestiniam aplinkosauginiam ženklui, su sąlyga, kad tie aiškūs ekologiškumo teiginiai ir aplinkosauginiai ženklai atitinka šios direktyvos reikalavimus.

3a straipsnis

[...] Supaprastinta aiškių ekologiškumo teiginių pagrindimo procedūra

[...]

- 1. Nukrypstant nuo 3 ir 10 straipsnių, kai prekybininkas įveda aiškų ekologiškumo teiginį, kuriuo nurodoma, kad produkto arba prekybininko ekologinė savybė viršija minimaliuosius reikalavimus, nustatytus kitame Sąjungos akte, ir jei teiginys grindžiamas pagrindimo metodika, kaip reikalaujama tame Sąjungos akte, pagal 4 dalį pateikiamame specialiajame techniniame dokumente prekybininkas įrodo atitiktį to kito Sąjungos akto pagrindimo reikalavimams.**
- 2. Nukrypstant nuo 3 ir 10 straipsnių, kai prekybininkas, kuriam suteiktas aplinkosauginis ženklas, įveda aiškų ekologiškumo teiginį, susijusį su tuo ženklu patvirtintomis aplinkosauginėmis savybėmis, pagal 4 dalį pateikiamame specialiajame techniniame dokumente prekybininkas įrodo, kad aiškus ekologiškumo teiginys atitinka aplinkosauginiu ženklu patvirtintus kriterijus.**
- 2a. Nukrypstant nuo 3 ir 10 straipsnių, kai prekybininkas naudojasi valstybės narės bendros žemės ūkio politikos strateginiame plane nustatyta viena ar keliomis ekologinėmis sistemomis pagal Reglamento (ES) 2021/2115 31 straipsnį ir įveda aiškų ekologiškumo teiginį, susijusį su klimatui ir aplinkai naudingos žemės ūkio praktikos laikymusi, pagal 4 dalį pateikiamame specialiajame techniniame dokumente prekybininkas įrodo, kad teiginys atitinka įsipareigojimus ir veiksmus, numatytus atitinkamoje ekologinėje sistemoje.**

2aa. Nukrypstant nuo 3 ir 10 straipsnių, kai prekybininkas naudojasi valstybės narės bendros žemės ūkio politikos strateginiame plane nustatyta intervencine priemone pagal Reglamento (ES) 2021/2115 70 ar 72 straipsnį ir įveda aiškų ekologiškumo teiginį, tiesiogiai susijusį su šios intervencinės priemonės laikymusi, pagal 4 dalį pateikiamame specialiajame techniniame dokumente prekybininkas įrodo, kad teiginys atitinka atitinkamus įsipareigojimus.

3. Nukrypstant nuo 3 ir 10 straipsnių, prekybininkas, įvesdamas aiškų ekologiškumo teiginį, patenkantį į teiginių, apibrėžtų [...] pagal antrą pastraipą priimtuose įgyvendinimo aktuose, aprėptį, laikosi šiuose įgyvendinimo aktuose [...] nustatytų pagrindimo reikalavimų ir [...] pagal 4 dalį pateikiamame specialiajame techniniame dokumente įrodo atitiktį šiems reikalavimams. Ši nukrypti leidžianti nuostata netaikoma lyginamiesiems aiškiems ekologiškumo teiginiams, su klimatu susijusiems aiškiems ekologiškumo teiginiams[...] arba aiškiems ekologiškumo teiginiams apie būsimą aplinkosauginį veiksmingumą.

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais apibrėžiamos aiškių ekologiškumo teiginių rūšys, dėl kurių, atsižvelgiant į jų pobūdį, paprastai nereikia atlikti išsamaus vertinimo pagal 3 straipsnį ir tikrinimo pagal 10 straipsnį, kad būtų pasiekti šios direktyvos tikslai, ir kai tokie teiginiai atitinka visus šiuos kriterijus:

- 1. laikoma, kad teiginiui pagrįsti nebūtina atlikti viso gyvavimo ciklo [...] vertinimo;**
- 2. teiginys yra susijęs su viena aplinkosaugine savybe;**
- 3. teiginys nėra susijęs su aplinkosaugine savybe, dėl kurios reikia padaryti didelių kompromisų tarp skirtingų poveikio aplinkai kategorijų.**

Kiekvienos aiškaus ekologiškumo teiginio rūšies atveju antroje pastraipoje nurodytuose įgyvendinimo aktuose [...] nustatomas reikalaujamas pagrindimo vertinimas, kurį turėtų atlikti aiškų ekologiškumo teiginį įvedantis prekybininkas, taikydamas pirmoje pastraipoje nurodytą nukrypti leidžiančią nuostatą [...]. Tokie pagrindimo reikalavimai prekybininkui turi užkrauti mažesnę naštą nei nustatytieji 3 straipsnyje.

Ne vėliau kaip... [18 mėnesių po šios direktyvos įsigaliojimo dienos] Komisija priima įgyvendinimo aktą, kaip nustatyta antroje ir trečioje pastraipose, kuriame nurodoma (-os) tam tikra (-os) aiškaus (-ių) ekologiškumo teiginio (-ų) rūšis (-ys), kurios (-ių) atveju galima pasinaudoti pirmoje pastraipoje aprašyta nukrypti leidžiančia nuostata, pirmenybę teikiant [...] aiškiems ekologiškumo teiginiams, grindžiamiems aktualumu, paprastumu ir naudojimo dažnumu [...]. [...]

4. Kai prekybininkas įveda aiškų ekologiškumo teiginį pagal 1, 2, 2a, 2aa arba 3 dalis, [...] šis prekybininkas pateikiamame specialiajame techniniame dokumente įrodo, kad šis aiškus ekologiškumo teiginys atitinka tose dalyse nurodytus reikalavimus[...]. Specialusis techninis dokumentas užpildomas ir pateikiamas kompetentingoms institucijoms prieš viešai paskelbiant aiškų ekologiškumo teiginį [...].

Siekiant užtikrinti vienodą taikymą visoje Sąjungoje, Komisija ne vėliau kaip...

[18 mėnesių po šios direktyvos įsigaliojimo dienos] priima įgyvendinimo aktą, kuriuo dar labiau patikslinamas atitinkamo specialiojo techninio dokumento [...] formatas ir turinys ir kuriame pateikiami bent šie elementai:

- a. aiškaus (-ių) ekologiškumo teiginio (-ų) rūšis (-ys), atitinkamo (-ų) produkto (-ų) arba veiklos rūšies (-ių) apibrėžtis ir teiginiu (-iais) apibūdinamos aplinkosauginės savybės;
- b. kai taikytina, pagrindimo reikalavimai, susiję su atitinkamo (-ų) teiginio (-ų) rūšimi (-s), nurodyti 3 dalyje, ir, kai taikytina, susiję su produkto (-ų) arba veiklos rūšimi (s);

- c. kai taikoma, bandymo, matavimo, skaičiavimo ar kiti metodai, taikytini vertėms, kurios turi būti deklaruotos specialiajame techniniame dokumente, nustatyti;
- d. kai aktualu, pereinamojo laikotarpio metodai, darnieji standartai ar jų dalys arba bendrosios specifikacijos, kurios turi būti taikomos;
- e. informacija, kurią veiklos vykdytojai turi pateikti specialiajame techniniame dokumente, [...] būtina, kad būtų galima patikrinti deklaruoto teiginio atitikties pagrindimo reikalavimams, įskaitant informacijos formatą ir seką;
- f. [...]
- g. [...]
- h. [...]
- i. įgyvendinimo priemonės įvertinimo ir galimo peržiūrėjimo datą, atsižvelgiant į technologijų pažangą ir rinkos tendencijas.

5. Šiame straipsnyje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 19 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

5a. Specialiojo techninio dokumento vertinimas nedaro poveikio ekologiskumo teiginio vertinimui, atliekamam nacionalinių institucijų ar teismų pagal Direktyvą 2005/29/EB.

6. [...] [...]

Lyginamųjų aiškių ekologiškumo teiginių ir lyginamųjų aplinkosauginių ženklų pagrindimas

1. Aiškių ekologiškumo teiginių ir aplinkosauginių ženklų, kuriais pareiškama arba leidžiama manyti, kad produktas arba prekybininkas daro mažesnę poveikį aplinkai nei kiti produktai ar prekybininkai arba kad jo aplinkosauginis veiksmingumas yra didesnis nei kitų produktų ar prekybininkų [...], pagrindimas turi atitikti ne tik 3 straipsnyje nustatytus reikalavimus, bet ir šiuos reikalavimus:
 - a-1) lyginamuoju aiškiu ekologiškumo teiginiu arba lyginamuoju aplinkosauginiu ženklu apibūdinamas produktas arba prekybininkas priklauso tai pačiai produktų grupei ar sektoriui kaip ir produktas arba prekybininkas, su kuriuo lyginama.
Lyginamieji aiškūs ekologiškumo teiginiai arba lyginamieji aplinkosauginiai ženklai turi būti susiję su produktais, kurių paskirtis yra panaši arba kurie pagal naudojimo paskirtį yra panašūs arba kurių funkcinės savybės yra panašios į produktų, su kuriais lyginama;
 - a) informacija ir [...] duomenys [...] , naudojami vertinant produktų arba prekybininkų, su kuriais lyginama, aplinkosauginės savybės, [...] yra lygiaverčiai informacijai ir [...] duomenims [...], naudojamiems vertinant teiginiu apibūdinamo produkto arba prekybininko aplinkosauginėms savybėms [...] ir yra lygiaverčiu būdu surinkti arba gauti. Aplinkosauginių savybių vertinimo metodas turi būti tas pats;
 - b) [...]
 - c) lyginamų produktų ir prekybininkų vertės grandinės etapų aprėptis yra lygiavertė ir užtikrina, kad būtų atsižvelgiama į svarbiausius kiekvieno lyginamo produkto arba prekybininko veiklos etapus;
 - d) aplinkosauginių savybių aprėptis [...] yra lygiavertė lyginamiems produktams ir prekybininkams ir užtikrina, kad [...] visų lyginamų produktų arba [...] prekybininkų atveju arba produktų grupės, kuriai priklauso produktai, atveju ekologiškumo teiginiu apibūdinamos aplinkosauginės savybės [...] yra reikšmingos;

e) palyginimui naudojamos prielaidos nustatomos lyginamų produktų ir prekybininkų atžvilgiu lygiaverčiu būdu.

2. **Lyginamieji ekologiškumo teiginiai turi būti nesusiję su teiginiu apibūdinamo produkto aplinkosauginių [...] savybių pagerinimu, palyginti su kito to paties prekybininko arba konkuruojančio prekybininko, kuris nebevykdo veiklos rinkoje, arba prekybininko, kuris nebeužsiima pardavimu vartotojams, produkto aplinkosauginėmis [...] savybėmis, išskyrus atvejus, kai jie grindžiami įrodymais, patvirtinančiais, kad pagerinimas yra reikšmingas ir pasiektas per pastaruosius penkerius metus. [...] Tokiais atvejais aiškaus ekologiškumo teiginio arba aplinkosauginio ženklo pagrindime paaiškinama, kaip tas pagerinimas daro poveikį kitoms svarbioms teiginiu apibūdinamo produkto aplinkosauginėms savybėms, [...] ir aiškiai nurodomi metai, su kuriais lyginama.**

3. [...]

4a straipsnis

[...]

5 straipsnis

[...] *Pranešimas apie aiškius ekologiškumo teiginius ir aplinkosauginius ženklus*

1. Valstybės narės užtikrina, kad [...] iš prekybininkų ir aplinkosauginio ženklinimo sistemų savininkų [...] būtų reikalaujama aiškiai ir suprantamai vartotojams pranešti apie bet kokią aišką ekologiškumo teiginį arba aplinkosauginį ženklą pagal šiame straipsnyje ir, kai taikoma, [...] 6 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

2. Aiškūs ekologiškumo teiginiai ir aplinkosauginiai ženklai [...] apima tik aplinkosaugines savybes [...], nustatytas reikšmingomis atitinkamam produktui arba prekybininkui pagal 3 straipsnio 1 dalies c arba d punktą ir [...] pagrįstas pagal 3 ir 4 straipsniuose nustatytus reikalavimus [...].
3. Kai aiškus ekologiškumo teiginys arba aplinkosauginis ženklas yra susijęs su galutiniu produktu, o naudojimo etapas yra vienas svarbiausių to produkto gyvavimo ciklo etapų, aiškiaiame ekologiškumo teiginyje arba aplinkosauginiame ženkle taip pat pateikiama informacija apie tai, kaip vartotojas turėtų naudoti produktą, kad pasiektų numatomą to produkto aplinkosauginį veiksmingumą. [...].
4. [...]
5. [...]
6. [...]
- 6a. [...] Aiškių ekologiškumo teiginių, grindžiamų [...] anglies dioksido kreditų naudojimu, atveju prekybininkai 6d dalyje nurodytoje [...] pagrindimo vertinimo santraukoje nurodo, kad teiginys yra susijęs su anglies dioksido kreditų naudojimu, ir paaiškina, ar aiškus ekologiškumo teiginys yra susijęs su [...] išmetamųjų teršalų kiekio mažinimu ir (arba) anglies dioksido absorbavimu, taip pat tai, ar jis yra susijęs su teiginiu dėl indėlio arba teiginiu dėl kompensavimo [...]. Jei aplinkosauginis ženklas yra grindžiamas anglies dioksido kreditų naudojimu, prekybininkai šią informaciją pateikia 6f dalyje nurodytoje vertinimo santraukoje.

- 6b. [...] Kai aiškus ekologiškumo teiginys arba aplinkosauginis ženklas yra susijęs su būsimu produkto arba prekybininko aplinkosauginiu veiksmingumu, prekybininkas 6d dalyje nurodytoje pagrindimo vertinimo santraukoje arba 6f dalyje nurodytoje pagrindimo vertinimo santraukoje pateikia išsamią informaciją apie įgyvendinimo planą pagal Direktyvos 2005/29EB 6 straipsnio 2 dalies d punktą.**

[...]

- 6c. Kai pranešama apie aiškų ekologiškumo teiginį, remiantis poveikio aplinkai suvestiniu rodikliu arba balu, arba demonstruojant suvestinį aplinkosauginį ženklą, apie šį suvestinį rodiklį arba balą vartotojams pranešama skaidriai ir suprantamai. Informacija apie intervalus ir esamas klases ar lygius ir atitinkamą klasę ar lygį pateikiama kartu su aiškiu ekologiškumo teiginiu arba suvestiniu aplinkosauginiu ženklu.**
- 6d. Prekybininkas [...] kartu su teiginiu nemokamai fiziniu pavidalu arba skaitmeniniu formatu per duomenų saitą ar nuorodą arba kai aiškus ekologiškumo teiginys pateikiamas prekybininko patalpose [...] pateikia pagal 3 straipsnį arba, jei taikytina, pagal 3a straipsnį atlikto pagrindimo vertinimo santrauką [...]. Ši santrauka pateikiama taip, kad būtų aišku ir lengvai suprantama vartotojams valstybės narės, kurioje pateikiamas teiginys, nustatyta kalba, joje nurodomos teiginiu [...] apibūdintos aplinkosauginės savybės ir į ją, jei taikoma, įtraukiamas 10 straipsnyje nurodytas atitikties sertifikatas, susijęs su teiginio pagrindu, ir atitikties sertifikatą parengusio tikrintojo kontaktiniai duomenys, išskyrus asmens duomenis. [...]**

- 6e. Kai prekybininkai demonstruoja aplinkosauginį ženklą, [...] turėtų būti užtikrinta, kad aplinkosauginio ženklavimo sistemos interneto svetainė būtų[...] prieinama per duomenų saitą arba nuorodą kartu su aplinkosauginiu ženklu.
[...]
- 6f. Aplinkosauginio ženklavimo sistemų savininkai savo interneto svetainėje pateikia pagal 3 straipsnį atlikto aplinkosauginio ženklo pagrindimo vertinimo santrauką. Ši santrauka pateikiama taip, kad būtų aišku ir lengvai suprantama vartotojams. Joje nurodomos ženklu [...] žymimos aplinkosauginės savybės. Joje pateikiamas aplinkosauginio ženklavimo sistemos atitikties sertifikatas ir atitinkamas 10 straipsnyje nurodytas ženklas, atitikties sertifikatą parengusio vertintojo kontaktinė informacija, išskyrus asmens duomenis, ir, kai taikoma, aplinkosauginio ženklavimo sistemos patvirtinimo dokumentas.
7. Papildoma informacija, susijusi su pagrindimu ir prekybininko arba aplinkosauginio ženklavimo sistemos savininko pareigų laikymusi, pateikiama skaitmeniniu formatu vartotojų, valdžios institucijų ar kitų šalių, turinčių teisėtą interesą ginti vartotojų interesus, kaip numatyta ES teisėje, prašymu. Ši informacija apima [...] šiuos duomenis:
- i. kai tinkama, atitinkamus Sąjungos arba atitinkamus tarptautinius standartus;
 - ii. pagrindinius tyrimus ar skaičiavimus, naudojamus vertinant, matuojant ir stebint [...] aiškiu ekologiškumo teiginiu arba aplinkosauginiu ženklu apibūdintas aplinkosauginės savybės, nepraleidžiant tokių tyrimų ar skaičiavimų rezultatų ir jų apimties, prielaidų ir apribojimų paaiškinimų, išskyrus atvejus, kai informacija yra komercinė paslaptis pagal Direktyvos (ES) 2016/943⁴⁷ 2 straipsnio 1 punktą.

⁴⁷ 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/943 dėl neatskleistos praktinės patirties ir verslo informacijos (komercinių paslapčių) apsaugos nuo neteisėto jų gavimo, naudojimo ir atskleidimo (Tekstas svarbus EEE).

8. Produktų, kuriems taikomas Reglamentas.../... [Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamentas] arba kiti Sąjungos teisės aktai, kuriais reikalaujama turėti skaitmeninį gaminio pasą, atveju į tą gaminio pasą įtraukiama 5 straipsnyje [...] nurodyta informacija. [...]

Bet kuriuo atveju duomenų saitas arba nuoroda turi būti aiškiai matoma šalia teiginio. Be to, duomenų saitai ir nuorodos tarp fizinio produkto ir skaitmeninės išraiškos kuriami naudojant darniuosius standartus dėl skaitmeninio gaminio paso, kurių nuorodos numeriai paskelbti Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

9. [...]

10. Kai tam tikrų aplinkosauginių **savybių** [...] pagrindimui taikomos 3 straipsnio 4 dalies a ir c punktuose nurodytuose deleguotuosiuose aktuose nustatytos taisyklės, Komisija pagal 18 straipsnį gali priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildomi šiame straipsnyje nustatyti pranešimo apie aiškius ekologiškumo teiginius **arba aplinkosauginius ženklus reikalavimai**, [...] **išsamiau** nurodant informaciją, kuri gali arba turi būti teikiama apie tokias aplinkosaugines **savybes** [...], siekiant užtikrinti, kad vartotojai nebūtų klaidinami.

5a straipsnis

[...]

5b straipsnis

[...]

6 straipsnis

*Pranešimas apie lyginamuosius **aiškius** ekologiškumo teiginius ir lyginamuosius aplinkosauginius ženklus*

[...]

Kartu su informacija apie lyginamus produktus arba prekybininkus į 5 straipsnio 6d dalyje nurodytą aiškių ekologiškumo teiginių pagrindimo vertinimo santrauką [...] arba 5 straipsnio 6f dalyje nurodytą aplinkosauginių ženklų pagrindimo vertinimo santrauką papildomai įtraukiama ši informacija [...]:

- 1) informacija ir duomenys, naudojami lyginamų produktų arba prekybininkų aplinkosauginėms savybėms [...] įvertinti, įskaitant tai, kaip jie buvo surinkti arba gauti;
- 2) produktų arba prekybininkų vertinimo ir palyginimo metodika, įskaitant pagrįstą jų palyginamumo pagrindimą;
- 3) atskaitos metai palyginimui atlikti.

[...]

7 straipsnis

[...]

Aplinkosauginiams ženklams ir aplinkosauginio ženklinimo sistemoms taikomi reikalavimai

1. [...]

1a. [...]

- 1a. Aplinkosauginio ženklinimo sistemų savininkai pateikia savo aplinkosauginio ženklinimo sistemą ir atitinkamą aplinkosauginį ženklą tikrinti pagal 10 straipsnį. Prekybininkai, kuriems pagal reikalavimus atitinkančią aplinkosauginio ženklinimo sistemą suteiktas jų produktų ar organizacijos aplinkosauginis ženklas, gali demonstruoti [...] tą aplinkosauginį ženklą, jų atžvilgiu nereikalaujant taikyti 10 straipsnyje nurodytos tikrinimo procedūros.
- 1b. Nukrypstant nuo ankstesnės dalies ir nedarant poveikio šio straipsnio 6a daliai, valstybės narės gali nuspręsti valdžios institucijų [...] nustatytoms nacionalinėms ar regioninėms aplinkosauginio ženklinimo sistemoms tikrinimo pagal 10 straipsnį netaikyti, jeigu šioms sistemoms taikomos lygiavertės procedūros, skirtos tikrinti, ar jos atitinka šioje direktyvoje nustatytus reikalavimus.

Šiomis procedūromis užtikrinama, kad tikrinimą atliktų nacionalinė akreditacijos įstaiga, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 765/2008 2 straipsnio 11 punkte, arba viešoji įstaiga, nepriklausoma nuo įstaigos, nustatančios aplinkosauginio ženklinimo sistemą, susijusią su aplinkosauginiu ženklu, kuri veikia laikydamasi aukščiausių profesinio sąžiningumo, nešališkumo reikalavimų ir turėdama reikiamą techninę kompetenciją.

Valdžios institucijos informuoja Komisiją apie tokias aplinkosauginio ženklinimo sistemas.

2. Aplinkosauginis ženklas grindžiamas aplinkosauginio ženklinimo sistema. [...]

Aplinkosauginio ženklinimo sistema atitinka šiuos reikalavimus:

- a) informacija apie aplinkosauginio ženklinimo sistemos nuosavybę ir sprendimus priimančius organus yra skaidri, prieinama nemokamai, lengvai suprantama ir pakankamai išsami;
- b) informacija apie aplinkosauginio ženklinimo sistemos tikslus ir aplinkosauginio ženklinimo sistemos atitikties stebėsenos reikalavimus ir procedūras yra skaidri, prieinama nemokamai, lengvai suprantama ir pakankamai išsami;
- c) prisijungimo prie aplinkosauginio ženklinimo sistemų sąlygos yra proporcingos įmonių dydžiui ir apyvartai, kad nebūtų atstumtos mažosios ir vidutinės įmonės;
- d) aplinkosauginio ženklinimo sistemos reikalavimus parengė aplinkosauginio **ženklinimo sistemos savininkas, konsultuodamasis su atitinkamais ekspertais ir suinteresuotaisiais subjektais**, kurie gali užtikrinti jų mokslinį patikimumą [...] ir [...] aktualumą visuomenei;
- e) aplinkosauginio ženklinimo sistemoje nustatytas skundų ir ginčų sprendimo mechanizmas;
- f) [...]

3. Naujas valstybių narių valdžios institucijų nustatytas nacionalines ar regionines aplinkosauginio ženklinimo sistemas, prieš joms patenkant į Sąjungos rinką, nuo ... [OL: prašom įrašyti datą – *šios direktyvos taikymo pradžios data* [...]] **turi patvirtinti Komisija, taip siekiant užtikrinti, kad šios aplinkosauginio ženklinimo sistemos [...] suteiktų pridėtinės vertės, kaip apibrėžta šio straipsnio 8 dalyje nurodytuose įgyvendinimo aktuose, palyginti su esamomis Sąjungos, nacionalinėmis ar regioninėmis aplinkosauginio ženklinimo sistemomis, ir atitiktų šios direktyvos reikalavimus. [...]**
- Pagal iki tos datos **valstybių narių valdžios institucijų** nustatytas nacionalines arba regionines aplinkosauginio ženklinimo sistemas aplinkosauginiai ženklai Sąjungos rinkoje gali ir toliau būti suteikiami, jei tos sistemos ir ženklai atitinka šios direktyvos reikalavimus.
- [...]
4. Bet kokias naujas trečiųjų valstybių valdžios institucijų nustatytas aplinkosauginio ženklinimo sistemas, pagal kurias suteikiami Sąjungos rinkoje naudotimi aplinkosauginiai ženklai, prieš joms patenkant į Sąjungos rinką, nuo ...[OL: prašom įrašyti datą – *šios direktyvos taikymo pradžios data* [...]] turi patvirtinti Komisija, taip siekiant užtikrinti, kad šios **aplinkosauginio ženklinimo sistemos** [...] suteiktų pridėtinės vertės, **kaip apibrėžta šio straipsnio 8 dalyje nurodytuose įgyvendinimo aktuose**[...], palyginti su esamomis Sąjungos, nacionalinėmis ar regioninėmis **aplinkosauginio ženklinimo** sistemomis, ir atitiktų šios direktyvos reikalavimus. Pagal iki tos datos trečiųjų valstybių valdžios institucijų nustatytas aplinkosauginio ženklinimo sistemas gali toliau būti suteikiami Sąjungos rinkoje naudotimi aplinkosauginiai ženklai, jei tos sistemos ir ženklai atitinka šios direktyvos reikalavimus.
5. Valstybės narės užtikrina, kad privačių veiklos vykdytojų po ...[OL: prašom įrašyti datą – *šios direktyvos taikymo pradžios data* [...]] nustatytos aplinkosauginio ženklinimo sistemos būtų patvirtinamos tik tuo atveju, jei tos **aplinkosauginio ženklinimo sistemos** suteikia pridėtinės vertės, **kaip apibrėžta šio straipsnio 8 dalyje nurodytuose įgyvendinimo aktuose**[...], palyginti su esamomis Sąjungos, nacionalinėmis ar regioninėmis **aplinkosauginio ženklinimo** sistemomis, ir atitinka šios direktyvos reikalavimus.

Ši naujų aplinkosauginio ženklinimo sistemų patvirtinimo procedūra taikoma privačių veiklos vykdytojų Sąjungoje ir trečiojoje valstybėje nustatytoms sistemoms.

Valstybės narės praneša Komisijai, kai patvirtinamos naujos privačios sistemos.

Pagal iki taikymo pradžios datos privačių veiklos vykdytojų Sąjungoje ir trečiosiose valstybėse nustatytas aplinkosauginio ženklavimo sistemas gali toliau būti suteikiami Sąjungos rinkoje naudotimi aplinkosauginiai ženklai, jei tos sistemos ir ženklai atitinka šios direktyvos reikalavimus.

6. Norėdami gauti 3, 4 ir 5 dalyse nurodytus patvirtinimus, naujų aplinkosauginio ženklavimo sistemų[...] **savininkai** pateikia patvirtinamuosius dokumentus, kuriuose pateikiama:
- a) sistemos sukūrimo pagrindas,
 - b) siūloma sistemos taikymo sritis,
 - c) įrodymai, kad sistema suteiks pridėtinės vertės, kaip nustatyta 3, 4, 5 ir 8 dalyse [...];
 - d) pasiūlymas dėl kriterijų projekto ir metodikos, naudotos nustatant ir naudotos suteikiant aplinkosauginį ženklą, ir numatomas poveikis rinkai;
 - e) išsamus aplinkosauginio ženklavimo sistemos nuosavybės ir sprendimus priimančių organų aprašymas.

Pirmoje pastraipoje nurodyti dokumentai 3 ir 4 dalyse nurodytų sistemų atveju pateikiami Komisijai, o 5 dalyje nurodytų sistemų atveju – valstybių narių institucijoms [...].

- 6a. **Valstybėse narėse oficialiai pripažintoms nacionalinėms arba regioninėms EN ISO 14024 I tipo ekologinio ženklavimo sistemoms netaikomas tikrinimas pagal 10 straipsnį, jeigu jos [...] atitinka šios direktyvos reikalavimus. Valstybės narės nustato oficialaus tokių sistemų pripažinimo procedūras. Valstybės narės [...] informuoja Komisiją apie tokias oficialiai pripažintas EN ISO 14024 I tipo [...] ekologinio ženklavimo sistemas, kurioms gali būti taikoma ši išimtis. Valstybės narės informuoja Komisiją, jei tokios sistemos nebepripažįstamos remiantis pirmiau nurodytais kriterijais.**

Prekybininkams, kuriems suteiktas oficialiai pripažintas EN ISO 14024 I tipo ekologinis ženklas, įvedantiems aiškų ekologiškumo teiginį apie tuo aplinkosauginiu ženklu patvirtintas aplinkosaugines savybes, vertinimas pagal 3a straipsnio 2 dalį netaikomas.

7. Komisija paskelbia ir nuolat atnaušina oficialiai pripažintų **nacionalinių arba regioninių EN ISO 14024 I tipo ekologinių ženklų, apie kuriuos valstybės narės pranešė Komisijai pagal 6a dalį, ir kitų aplinkosauginių ženklų, kuriuos leidžiama naudoti Sąjungos rinkoje nuo** [OL: prašom įrašyti datą – *šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę data*] pagal 3, 4 ir 5 dalis, sąrašą.
8. Siekiant užtikrinti vienodą taikymą visoje Sąjungoje, Komisija **ne vėliau kaip ... [18 mėnesių po šios direktyvos įsigaliojimo dienos]** priima įgyvendinimo aktus, kuriais:
 - a) nustatomi išsamūs aplinkosauginio ženklinimo sistemų patvirtinimo reikalavimai pagal 3, 4 ir 5 dalyse nurodytus kriterijus, **ypač dėl to, kaip turėtų būti vertinama pridėtinė vertė. Vertinant pridėtinę vertę atsižvelgiama į šiuos kriterijus:**
 1. **aplinkosauginio ženklinimo sistemos užmojį aplinkosaugos srityje;**
 2. **aplinkosauginio ženklo [...] aplinkosauginių savybių aprėptį [...];**
 3. **produktų grupę (-es) arba sektorių (-ius), kuriems taikoma ženklinimo sistema;**
 4. **gebėjimą remti MVĮ žaliają pertvarką arba**
 5. **[...] geografinę rinką, kurioje veikia aplinkosauginio ženklinimo sistema;**
 - b) išsamiau nurodoma 6 dalyje nurodytų patvirtinamųjų dokumentų forma ir turinys;

- c) nustatomos išsamios **3, 4 ir 5** dalyse nurodytos patvirtinimo procedūros taisyklės.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 19 straipsnio **2 dalyje** nurodytos nagrinėjimo procedūros.

9 straipsnis

Aiškių ekologiškumo teiginių ir aplinkosauginių ženklų pagrindimo peržiūra

Valstybės narės užtikrina, kad prekybininkas, įvedantis aiškų ekologiškumo teiginį, peržiūrėtų ir **atitinkamai** atnaujintų informaciją, naudojamą aiškiems ekologiškumo teiginiams pagrįsti, kai yra aplinkybių, kurios gali turėti įtakos teiginio tikslumui, ir ne vėliau kaip per 5 metus nuo 10 straipsnio 6 dalyje nurodyto [...] **atitikties sertifikato išdavimo** dienos arba, **kai taikoma, nuo 3a straipsnyje nurodyto specialiojo techninio dokumento pateikimo kompetentingoms institucijoms pateikimo dienos** [...]. Atlikdamas peržiūrą prekybininkas patikslina naudotą pagrindinę informaciją, siekdamas užtikrinti, kad būtų visapusiškai laikomasi 3 ir 4 straipsniuose **ir, kai taikoma, 3a straipsnyje** nustatytų reikalavimų.

Informaciją, naudojamą aiškiems aplinkosauginiams ženkams pagrįsti, aplinkosauginio ženklinimo sistemų savininkai peržiūri ir atnaujina, kai yra aplinkybių, kurios gali turėti įtakos aplinkosauginio ženklo tikslumui, ir ne vėliau kaip per 5 metus nuo 10 straipsnio 6 dalyje nurodyto atitikties sertifikato išdavimo dienos. Atlikdamas peržiūrą aplinkosauginio ženklinimo sistemos savininkas patikslina naudotą pagrindinę informaciją, siekdamas užtikrinti, kad būtų visapusiškai laikomasi 3 ir 4 straipsniuose nustatytų reikalavimų.

Atnaujintas aiškaus ekologiškumo teiginio arba aplinkosauginio ženklo pagrindimas tikrinamas pagal 10 straipsnį. Jei aiškus ekologiškumo teiginys patenka į 3a straipsnio taikymo sritį, teiginį įvedantis prekybininkas specialųjį techninį dokumentą atnaujina pateikdamas atnaujintą pagrindimą.

[...]

*Aiškių ekologiškumo teiginių, aplinkosauginių ženklų ir aplinkosauginio ženklinimo sistemų
pagrindimo [...] tikrinimas [...]*

1. Valstybės narės nustato procedūras, skirtas **tikrinti**, ar aiškūs ekologiškumo teiginiai atitinka **3 ir 4** straipsniuose nustatytus reikalavimus.
2. Valstybės narės nustato aplinkosauginio ženklinimo sistemų **ir atitinkamų aplinkosauginių ženklų** atitikties **3, 4 ir 8** straipsniuose nustatytiems reikalavimams tikrinimo procedūras.
3. [...]
4. **Nedarant poveikio 8 straipsnio 1b ir 6a dalims**, vertinimą [...] atlieka 11 straipsnyje nustatytus reikalavimus atitinkantis vertintojas, laikydamasis 1 ir 2 dalyse nurodytų procedūrų, prieš **prekybininkui [...] įvedant aiškų** ekologiškumo teiginį arba prieš **aplinkosauginio ženklinimo sistemos savininkui [...] pateikiant aplinkosauginio ženklinimo sistemą ir atitinkamą aplinkosauginį ženklą**.
5. Atlikdamas vertinimą vertintojas atsižvelgia į aiškaus ekologiškumo teiginio arba aplinkosauginio ženklinimo sistemos **ir atitinkamo aplinkosauginio** ženklo pobūdį ir turinį.
6. Užbaigęs vertinimą **ir kai įrodoma aiškaus ekologiškumo teiginio ar aplinkosauginio ženklinimo sistemos ir atitinkamo aplinkosauginio ženklo atitiktis šios direktyvos reikalavimams**, vertintojas [...] parengia atitikties sertifikatą, kuriame **deklaruoja**, [...] kad aiškus ekologiškumo teiginys arba aplinkosauginio ženklinimo sistema **ir atitinkamas aplinkosauginis ženklas** atitinka šioje direktyvoje nustatytus reikalavimus. **Nedarant poveikio 9 straipsniui, atitikties sertifikatas galioja ne ilgiau kaip 5 metus [...]**.
7. Atitikties sertifikatą pripažįsta kompetentingos institucijos, atsakingos už šios direktyvos taikymą ir vykdymo užtikrinimą. [...]

7a. Tikrintojai pateikia ir praneša apie:

- a) 6 dalyje nurodytus atitikties sertifikatus, kurių galiojimo laikotarpis yra ne ilgesnis kaip 5 metai,**
- b) atitikties sertifikatus, išduotus po 9 straipsnyje nurodytos aiškių ekologiškumo teiginių pagrindimo peržiūros,**
- c) atitikties sertifikatų atšaukimą ar kitus jų atnaujinimus, be kita ko, kompetentingų institucijų sprendimu pagal 15 straipsnio 3b dalį,**

nacionalinėms kompetentingoms institucijoms, naudodami daugiakalbę standartinę viešosios sąsajos, sujungtos su Reglamentu (ES) Nr. 1024/2012 nustatyta Vidaus rinkos informacinė sistema (IMI), formą.

Remdamasi sistemai IMI pateiktais atitikties sertifikatais, Komisija bendruosiuose skaitmeniniuose vartuose paskelbia atnaujintą atitikties sertifikatų sąrašą.

7b. Su sistema IMI sujungtoje viešojoje sąsajoje visų pirma numatomos techninės funkcijos, būtinos, kad tikrintojai galėtų valdyti savo prieigą ir veiklą sąsajoje, taip pat atlikti veiksmus, susijusius su pranešimu apie atitikties sertifikatus ir jų administravimu, taip pat bet kokius jų pakeitimus, pavyzdžiui, jų registravimą, pateikimą ir atnaujinimą.

Viešojoje sąsajoje taip pat turi būti galima ištrinti visus joje saugomus duomenis, įskaitant tikrintojų sąskaitas, kai tie duomenys nebereikalingi tais tikslais, kuriais jie buvo surinkti ir tvarkomi.

7c. Visa informacija, kurioje yra asmens duomenų, įrašytų į sistemą IMI arba su sistema IMI sujungtoje viešojoje sąsajoje arba per jas keičiantis, sistemoje IMI tvarkoma pagal Reglamento (ES) Nr. 1024/2012 14–17 straipsnius.

7d. Kompetentingoms institucijoms, registruotoms sistemoje IMI vykdant bendradarbiavimą vartotojų apsaugos srityje pagal Reglamentą (ES) 2017/2394, sistemoje turėtų būti suteikta prieiga prie pateiktų atitikties sertifikatų.

8. Toks atitikties sertifikatas nedaro poveikio ekologiškumo teiginio vertinimui, atliekamam nacionalinių institucijų ar teismų pagal Direktyvą 2005/29/EB.
9. **Ne vėliau kaip ...[...]*18 mėnesių nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma išsami informacija, susijusi su[...] 6 [...] dalyje nurodyto atitikties sertifikato forma ir tokio atitikties sertifikato išdavimo **ir pranešimo apie jį** techninėmis priemonėmis **ir procedūra**. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 19 straipsnio **2 dalyje** nurodytos nagrinėjimo procedūros.

11 straipsnis

Tikrintojas

1. Tikrintojas yra [...] atitikties vertinimo įstaiga, akredituota pagal Reglamentą (EB) Nr. 765/2008⁴⁸ dėl **tikrinimo veiklos, arba [...] aplinkosaugos vertintojas, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1221/2009 2 straipsnio 20 punkte.** [...]
- 1a. **Akredituotas tikrintojas [...] turi atitikti standartą EN ISO/IEC 17029 „Atitikties vertinimas. Bendrieji principai ir reikalavimai, taikomi validavimo ir verifikavimo įstaigoms“.**
2. Akreditavimas visų pirma apima atitikties 3 dalyje nustatytiems reikalavimams vertinimą.
3. Tikrintojas atitinka šiuos reikalavimus:
 - a) tikrintojas turi būti **įstaiga, kuri yra trečioji šalis**, nepriklausoma nuo produkto, kuris paženklintas ekologiškumo teiginiu, **arba nuo su ekologiškumo teiginiu susijusio prekybininko, arba nuo su aplinkosauginiu ženklu susijusio aplinkosauginio ženklavimo sistemos savininko;**

⁴⁸ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nustatantis akreditavimo reikalavimus ir panaikinantį Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL L 218, 2008 8 13, p. 30).

- b) tikrintojas, jo vyresnioji vadovybė ir už tikrinimo užduočių atlikimą atsakingi darbuotojai nedalyvauja jokioje veikloje, kuri galėtų prieštarauti jų sprendimų nepriklausomumui ar sąžiningumui tikrinimo veiklos, **dėl kurios jie yra akredituoti, atžvilgiu;**
- c) tikrintojas ir jo darbuotojai **veikia vadovaudamiesi nediskriminavimo principu ir** tikrinimo veiklą vykdo laikydamiesi griežčiausių profesinio sąžiningumo reikalavimų ir turėdami reikiamą techninę kompetenciją, be jokio spaudimo ir paskatų, ypač finansinių, kurie galėtų paveikti jų sprendimą ar tikrinimo veiklos rezultatus. **Turi būti užtikrinamas tikrintojų, jų vyresniosios vadovybės ir už tikrinimo užduočių atlikimą atsakingų darbuotojų nešališkumas; [...]**
- d) tikrintojas turi turėti ekspertinių žinių, įrangą ir infrastruktūrą, kurių reikia tikrinimo veiklai, dėl kurios jis buvo akredituotas, atlikti;
- e) tikrintojas turi turėti **pakankamai išteklių, techninius pajėgumus ir** pakankamą skaičių tinkamos kvalifikacijos ir patyrusių darbuotojų, **turinčių pakankamai darbo su poveikio aplinkai vertinimo metodais, pavyzdžiui, gyvavimo ciklo vertinimu, patirties,** atsakingų už vertinimo užduočių atlikimą;
- f) tikrintojo darbuotojai laikosi profesinės paslapties reikalavimo, taikomo visai informacijai, gautai atliekant tikrinimo užduotis;

- g) jeigu tikrintojas konkrečias užduotis, susijusias su tikrinimu, paveda atlikti subrangovui arba naudojasi jam pavaldžios įmonės paslaugomis, jis prisiima visą atsakomybę už subrangovų ar pavaldžių įmonių atliekamas užduotis ir vertina bei stebi subrangovo arba pavaldžios įmonės kvalifikaciją ir jų atliekamą darbą. **Subrangovai arba pavaldžios įmonės gali atlikti tik tas užduotis, kurios patenka į tikrintojo akreditavimo sritį. Tikrintojas užtikrina, kad jo subrangovai arba jam pavaldžios įmonės savo veiksmais nepažeistų tam tikrų kategorijų veiklos konfidencialumo, objektyvumo ar nepriklausomumo.**

[...]

- 3a. Nacionalinės akreditacijos įstaigos, licencijavimo įstaigos ar kompetentingos institucijos praneša apie tikrintojo akreditavimą ar licencijavimą, jam suteiktos akreditacijos ar licencijos panaikinimą arba kitus jo akreditavimo ar licencijavimo atnaujinimus per Vidaus rinkos informacinę sistemą (IMI). Remdamasi informacija, pateikta sistemoje IMI, Komisija bendruosiuose skaitmeniniuose vartuose skelbia atnaujintą tikrintojų sąrašą.

12 straipsnis

Labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės

Komisija imasi tinkamų priemonių, be kita ko, bent suteikia galimybę naudotis skaitmeninėmis priemonėmis, pavyzdžiui, gyvavimo ciklo vertinimui atlikti, įskaitant atitinkamus duomenų aprašus, priima gaires ir patvirtina informuotumo didinimo priemones, kad [...] MVĮ būtų lengviau taikyti šią direktyvą, visų pirma supaprastinant ir palengvinant reikalavimų taikymo labai mažoms įmonėms procesą. Rengdama gaires ir kitas priemones Komisija konsultuojasi su valstybėmis narėmis ir MVĮ atstovaujančiomis organizacijomis [...]. Komisija šioje pastraipoje nurodytas gaires parengia ne vėliau kaip ... [48 mėnesiai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos].

Valstybės narės imasi tinkamų priemonių, kad padėtų [...] [...] **MVĮ, visų pirma labai mažoms įmonėms**, laikytis šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų. Tos priemonės apima bent jau gaires ar panašius mechanizmus, skirtus informuotumui apie tai, kaip laikytis reikalavimų dėl aiškių ekologiško teiginių **ir aplinkosauginių ženklų naudojimo**, didinti. [...]

Be to, [...] tokios priemonės, **kurių imasi Komisija [...] arba [...] valstybės narės, nedarant poveikio taikomoms valstybės pagalbos taisyklėms**, gali apimti:

- a) finansinę paramą;
- aa) gaires dėl finansinės paramos, prieinamos pagal esamas ES programas;**
- b) galimybę gauti finansavimą;
- c) specializuotą vadovų ir darbuotojų mokymą;
- d) organizacinę ir techninę paramą.

13 straipsnis

Kompetentingų institucijų paskyrimas ir koordinavimo mechanizmas

1. Valstybės narės paskiria vieną ar kelias už šios direktyvos taikymą ir vykdymo užtikrinimą atsakingas kompetentingas institucijas.
2. **Tuo atveju, kai valstybės narės paskiria nacionalines institucijas ar teismus, atsakingus už Direktyvos 2005/29/EB vykdymo užtikrinimą 5 ir 6 straipsnių vykdymo užtikrinimo tikslais, [...] tos [...] valstybės narės gali nukrypti nuo šios direktyvos 14–17 straipsnių ir taikyti vykdymo užtikrinimo taisykles, priimtas pagal Direktyvos 2005/29/EB 11–13 straipsnius.**
3. Jei valstybių narių teritorijose yra daugiau nei viena kompetentinga institucija, valstybės narės užtikrina, kad atitinkamos tų institucijų pareigos būtų aiškiai apibrėžtos ir būtų nustatyti tinkami komunikacijos ir veiksmų koordinavimo mechanizmai.
4. Valstybės narės **per Vidaus rinkos informacinę sistemą** nedelsdamos praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms savo valstybės narės kompetentingų institucijų pavadinimą ir kompetencijos sritis.

14 straipsnis

Kompetentingų institucijų įgaliojimai

1. Valstybės narės savo kompetentingoms institucijoms suteikia tikrinimo ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimus, būtinus siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi šios direktyvos.

2. Pagal 1 dalį kompetentingoms institucijoms suteikiami bent šie įgaliojimai:

- a) įgaliojimai susipažinti su bet kokios formos ar formato visais atitinkamais dokumentais, duomenimis ar informacija, susijusiais su šios direktyvos pažeidimais, nepriklausomai nuo jų laikmenos ar saugojimo vietos, ir įgaliojimai paimti ar gauti jų kopijas;
- b) įgaliojimai reikalauti, kad bet kuris fizinis ar juridinis asmuo pateiktų bet kokia forma ar formatu visą atitinkamą informaciją, duomenis ar dokumentus, nepriklausomai nuo jų laikmenos ar saugojimo vietos, siekiant nustatyti, ar nėra padarytas arba daromas šios direktyvos pažeidimas, ir tokio pažeidimo detales;
- c) įgaliojimai savo pačių iniciatyva pradėti tyrimus arba procedūras, kad nutrauktų ar uždraustų šios direktyvos pažeidimus;
- d) įgaliojimai reikalauti, kad prekybininkai **arba aplinkosauginio ženklavimo sistemų savininkai** imtųsi tinkamų ir veiksmingų teisių gynimo priemonių ir tinkamų veiksmų šios direktyvos pažeidimui nutraukti;
- e) įgaliojimai, kai tikslinga, dėl šios direktyvos pažeidimo imtis veiksmų sustabdymo priemonių;
- f) įgaliojimai skirti sankcijas už šios direktyvos pažeidimus pagal 17 straipsnį.

3. Kompetentingos institucijos gali naudotis visa informacija, dokumentais, išvadomis, pareiškimais ar žvalgybine informacija kaip įrodymais savo tyrimų **pagal šią direktyvą** tikslu, nepriklausomai nuo jų saugojimo formato ar laikmenos.
- 3a. **Šiame straipsnyje nustatytų įgaliojimų įgyvendinimas ir naudojimasis jais turi būti proporcingas ir vykdomas laikantis Sąjungos ir nacionalinės teisės, įskaitant taikytinas procedūrinės apsaugos priemones ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos principus. Priimtos tyrimo ir vykdymo užtikrinimo priemonės turi atitikti pažeidimo pobūdį ir bendrą faktinę ar potencialią žalą.**

15 straipsnis

Atitikties stebėseną ir taisomosios priemones

1. Pagal 13 straipsnį paskirtos valstybių narių kompetentingos institucijos reguliariai tikrina Sąjungos rinkoje pateiktus aiškius ekologiškumo teiginius ir taikomas aplinkosauginio ženklinimo sistemas. Ataskaitos, kuriose [...] **konsoliduojami** tų patikrų rezultatai, viešai skelbiamos internete.
2. Jeigu valstybės narės kompetentingos institucijos nustato, kad buvo pažeistas šioje direktyvoje nustatytas įpareigojimas, jos atlieka vertinimą, apimančią visus atitinkamus šioje direktyvoje nustatytus reikalavimus.

3. Kai, atlikusios **antroje** [...] dalyje nurodytą vertinimą, kompetentingos institucijos nustato, kad aiškaus ekologiško teiginio [...] pagrindimas [...] neatitinka šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų, **ir kai kompetentinga institucija mano, kad taisomosios priemonės [...] yra būtinės ir tinkamos**, jos praneša teiginį **įvedusiam** prekybininkui apie neatitiktį ir reikalauja, kad tas prekybininkas **nedelsdamas** imtųsi visų tinkamų taisomųjų veiksmų, [...] kad aiškus ekologiško teiginys [...] atitiktų šią direktyvą arba kad reikalavimų neatitinkantis aiškus ekologiško teiginys nebebūtų naudojamas ir nebebūtų daromos nuorodos į jį. **Kai kompetentingos institucijos nustato, kad prekybininkas nesilaiko šioje direktyvoje nustatytų pranešimo reikalavimų, ir kai kompetentinga institucija mano, kad taisomosios priemonės yra būtinės ir tinkamos**, jos praneša šiam prekybininkui apie neatitiktį ir reikalauja, kad tas prekybininkas **nedelsdamas** imtųsi visų tinkamų taisomųjų veiksmų, kad [...] pranešimas apie aiškų ekologiško teiginį atitiktų šią **direktyvą**. Tokie veiksmai turi būti kuo veiksmingesni ir greitesni, kartu laikantis proporcingumo principo ir teisės būti išklausytam. [...].

- 3a. Kai, atlikusios [...] antroje dalyje nurodytą vertinimą, kompetentingos institucijos nustato, kad aplinkosauginio ženklavimo sistema ir atitinkamas aplinkosauginis ženklas neatitinka šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų, ir kai kompetentinga institucija mano, kad taisomosios priemonės [...] yra būtinos ir tinkamos, jos praneša aplinkosauginio ženklavimo sistemos savininkui apie neatitiktį ir reikalauja, kad tas aplinkosauginio ženklavimo sistemos savininkas nedelsdamas imtųsi visų tinkamų taisomųjų veiksmų, kad aplinkosauginio ženklavimo sistema ir atitinkamas aplinkosauginis ženklas atitiktų šią direktyvą arba kad nebebūtų leidžiama naudoti reikalavimų neatitinkančio aplinkosauginio ženklo ir daryti nuorodas į jį. Tokie veiksmai turi būti kuo veiksmingesni ir greitesni, kartu laikantis proporcingumo principo ir teisės būti išklausytam. Kai kompetentingos institucijos nustato, kad aplinkosauginį ženklą demonstruojantis prekybininkas nesilaiko šioje direktyvoje nustatytų pranešimo reikalavimų, ir kai kompetentinga institucija mano, kad taisomosios priemonės [...] yra būtinos ir tinkamos, jos praneša šiam prekybininkui apie neatitiktį ir reikalauja, kad tas prekybininkas nedelsdamas imtųsi visų tinkamų taisomųjų veiksmų, kad pranešimas apie aplinkosauginį ženklą atitiktų šią direktyvą. [...].**
- 3b. Kai, atlikusi [...] antroje pastraipoje nurodytą vertinimą, kompetentinga institucija nusprendžia, kad pagal 10 straipsnį išduotas atitikties sertifikatas turi būti panaikintas arba atšauktas, o tikrintojas po pranešimo apie šį sprendimą nesiima veiksmų pagal 10 straipsnio 7a dalies c punktą, kompetentinga institucija yra įgaliota imtis atitinkamų veiksmų sistemoje IMI.**
- 3c. Kompetentingos institucijos viena kitai padeda vykdydamos atitikties stebėsenos priemones pagal šį straipsnį ir [...] šiuo tikslu naudojami sistema IMI.**

16 straipsnis

Skundų nagrinėjimas ir teisė kreiptis į teismą

1. Fiziniai ar juridiniai asmenys arba organizacijos, kurie pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę laikomi turinčiais [...] **pakankamą** interesą, **arba kai jie pareiškia apie teisės pažeidimą, jei pagal valstybės narės proceso teisę tai yra būtina išankstinė sąlyga**, turi teisę pateikti pagrįstus skundus kompetentingoms institucijoms, kai jie, remdamiesi objektyviomis aplinkybėmis, mano, kad prekybininkas nesilaiko šios direktyvos nuostatų.
2. Taikant pirmą pastraipą, turinčiais pakankamą interesą laikomi žmonių sveikatą, aplinkos arba vartotojų apsaugą propaguojantys nevyriausybiniai subjektai arba organizacijos, atitinkantys nacionalinės teisės reikalavimus.
3. Kompetentingos institucijos įvertina 1 dalyje nurodytą pagrįstą skundą ir prireikus imasi būtinų veiksmų, kad patikrintų tuos skundus, be kita ko, vykdo asmens ar organizacijos patikrinimus ir klausymus. Jei skundas patvirtinamas, kompetentingos institucijos imasi būtinų veiksmų pagal 15 straipsnį.
4. [...]
5. [...]
6. Valstybės narės užtikrina, kad visuomenei būtų prieinama praktinė informacija apie galimybę pasinaudoti šiame straipsnyje nurodytomis administracinės ir teisminės peržiūros procedūromis.

Sankcijos

1. Nepažeidžiant Direktyvoje 2008/99/EB⁴⁹ nustatytų įpareigojimų, valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikomų už nacionalinių nuostatų, priimtų remiantis šia direktyva, pažeidimus ir imasi visų būtinų priemonių jų įgyvendinimui užtikrinti. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos.
2. Nustatydamos už pažeidimus taikytinų sankcijų rūšį ir dydį, valstybių narių kompetentingos institucijos, **kai taikytina**, tinkamai atsižvelgia į šiuos **nebaigtinius orientacinius kriterijus**:
 - a) pažeidimo pobūdį, sunkumą, mastą ir trukmę;
 - b) tai, ar pažeidimas padarytas tyčia ar dėl aplaidumo ir [...] į visus veiksmus, kurių prekybininkas **arba aplinkosauginio ženklavimo sistemos savininkas** ėmėsi, kad sumažintų arba atlygintų vartotojų patirtą žalą [...],
 - c) **ir, valstybės narės nuožiūra**, atsakingu laikomo fizinio ar juridinio asmens finansinį pajėgumą, kuris nustatomas, pavyzdžiui, pagal bendrą atsakingu laikomo juridinio asmens apyvartą arba atsakingu laikomo fizinio asmens metines pajamas;
 - d) ekonominę naudą, kurią pažeidėjai gavo iš pažeidimo, **jeigu ją galima nustatyti**;
 - e) bet kokius atsakingu laikomo fizinio ar juridinio asmens anksčiau padarytus pažeidimus;
 - f) kitas tuo konkrečiu atveju atsakomybę sunkinančias ar lengvinančias aplinkybes;

⁴⁹ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/99/EB dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę (OL L 328, 2008 12 6, p. 28).

- g) sankcijas tarpvalstybinėse bylose, taikomas prekybininkui **arba aplinkosauginio ženklavimo sistemos savininkui** [...] už tą patį pažeidimą kitose valstybėse narėse, kai informacija apie tokias sankcijas [...] yra prieinama naudojantis Reglamentu (ES) 2017/2394 nustatytu mechanizmu [...].

3. [...]

18 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 3 straipsnio 4 dalyje ir 5 straipsnio 8 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo *[OL: prašom įrašyti datą – šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę data]*. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiais, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 3 straipsnio 4 dalyje ir 5 straipsnio 8 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai. Pagal 3 straipsnio 4 dalį ir 5 straipsnio 8 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas [dviem mėnesiais].

19 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 [...] 5 straipsnis.

Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

Stebėsena

1. Valstybės narės reguliariai stebi, kaip taikoma ši direktyva, remdamosi:
 - a) [...]
 - b) [...] aiškių ekologiškumo teiginių ir aplinkosauginio ženklavimo sistemų, dėl kurių kompetentingos institucijos pareikalavo, kad prekybininkas **arba aplinkosauginio ženklavimo sistemos savininkas** imtųsi taisomųjų veiksmų pagal 15 straipsnį, arba skyrė sankcijas pagal 17 straipsnį, **rūšių** apžvalga.
2. 1 dalyje nurodytoje informacijoje nurodomas aiškus ekologiškumo teiginys arba aplinkosauginio ženklavimo sistema, [...] pažeidimo pobūdis, taisomųjų veiksmų pobūdis ir trukmė ir, jei taikoma, skirta sankcija.
3. Valstybės narės [...] **kas dvejus metus** teikia Komisijai 1 dalyje [...] nurodytą informaciją.
4. Remdamasi pagal 3 dalį surinkta informacija ir informacija, kurią valstybės narės pateikė pagal 15 straipsnio 1 dalį, ir prireikus papildomomis konsultacijomis su kompetentingomis institucijomis, Europos aplinkos agentūra kas dvejus metus skelbia ataskaitą, kurioje pateikiamas aiškių ekologiškumo teiginių ir aplinkosauginio ženklavimo sistemų raidos kiekvienoje valstybėje narėje ir visoje Sąjungoje vertinimas. Ataskaita suteikia galimybę diferencijuoti pagal skundą teikiančio prekybininko dydį ir pagal pagrindimo kokybę.

21 straipsnis

Vertinimas ir peržiūra

1. Komisija ne vėliau kaip [*OL: prašom įrašyti datą – 5 metai po šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę*] atlieka šios direktyvos vertinimą pagal jos tikslus ir jo pagrindinių išvadų ataskaitą pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai.
2. 1 dalyje nurodytoje ataskaitoje įvertinama, ar pasiekti šios direktyvos tikslai, visų pirma susiję su:
 - a) užtikrinimu, kad aiškūs ekologiškumo teiginiai **ir aplinkosauginiai ženklai**, susiję su produkto ar prekybininko aplinkosauginiu veiksmingumu, būtų grindžiami patikima, palyginama ir patikrinama informacija;
 - aa) **3a straipsnyje nustatytos supaprastintos procedūros įgyvendinimo ir veiksmingumo užtikrinimu;**
 - b) užtikrinimu, kad aplinkosauginio ženklinimo sistemos būtų grindžiamos sertifikavimo sistemomis ir atitiktų atitinkamus 8 straipsnyje nustatytus reikalavimus;
 - c) užtikrinimu, kad naujas [...] aplinkosauginio ženklinimo sistemas, skirtas produktams arba prekybininkams, kuriems jau taikomos esamos sistemos, valstybės narės **arba Komisija** patvirtintų tik tuo atveju, jei jos suteikia pridėtinės vertės, palyginti su esamomis **Sajungos, nacionalinėmis ar regioninėmis aplinkosauginio ženklinimo** sistemomis;
 - d) taisyklių, pagal kurias pranešama apie aiškius ekologiškumo teiginius **ir aplinkosauginius ženklus** Sajungos rinkoje ir vengiama pranešimo apie tokius teiginius **arba ženklus** išlaidų dubliavimo, nustatymu;
 - e) vidaus rinkos veikimo stiprinimu;

ea) paramos MVĮ, visų pirma labai mažoms įmonėms, tinkamumu ir veiksmingumu.

2a. Rengdama ataskaitą pagal Direktyvą (ES) 2024/825, Komisija įvertina Direktyvos (ES) 2024/825 ir šios direktyvos tarpusavio papildomumą ir didesnio suderinamumo poreikį. Atsižvelgdama į šį vertinimą, Komisija ne vėliau kaip 2031 m. rugsėjo 27 d., atlikdama Direktyvos (ES) 2024/825 peržiūrą, pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai.

3. Jei Komisija mano, kad tai tikslinga, prie 1 dalyje nurodytos ataskaitos pridedamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo iš dalies keičiamos atitinkamos šios direktyvos nuostatos, be kita ko, apsvarstant tolesnes nuostatas dėl:

- a) galimybių žiedinei, biologinei ir žaliajai ekonomikai atvėrimo, įvertinant, ar tikslinga ir įmanoma įpareigoti naudoti bendrus ir, kai tinkama, gyvavimo ciklu grindžiamus **aiškių** ekologiško teiginių **arba aplinkosauginių ženklų** pagrindimo metodus;
- b) palankesnių sąlygų pereiti prie aplinkos be toksinių medžiagų sudarymo, apsvarstant galimybę uždrausti **aiškius** ekologiško teiginius **arba aplinkosauginius ženklus** produktams, kurių sudėtyje yra medžiagos [...], [...] kuri yra priskirta [...] vienai iš šių Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 VI priedo 3 dalyje [...] nurodytų pavojingumo klasių ar pavojingumo kategorijų:

– 1 ir 2 kancerogeniškumo kategorijoms,

– 1 ir 2 lytinių ląstelių mutageniškumo kategorijoms,

– 1 ir 2 reprodukcinio toksiškumo kategorijoms,

– 1 ir 2 žmonių sveikatą veikiančių endokrininę sistemą ardančių medžiagų kategorijoms,

– 1 ir 2 aplinką veikiančių endokrininę sistemą ardančių medžiagų kategorijoms,

– pavojingų vandens aplinkai – 1 ūmaus poveikio kategorijai arba 1 lėtinio poveikio kategorijai,

– patvarių, mobilių ir toksiškų arba labai patvarių, labai mobilių savybių medžiagų klasėms,

– patvarių, bioakumuliacinių ir toksiškų arba labai patvarių, didelės bioakumuliacijos savybių medžiagų klasėms,

išskyrus **nustatytomis sąlygomis** [...], kurias turi parengti Komisija;

- c) tolesnio **tam tikrų rūšių aiškių** [...] ekologiškumo teiginių **arba aplinkosauginių ženklų**, susijusių su aplinkosauginiais aspektais ar poveikiu aplinkai, pavyzdžiui, patvarumu, galimybe pakartotinai naudoti, remontuoti, perdirbti, perdirbtosios medžiagos dalimi, natūralių medžiagų, įskaitant skaidulas, naudojimu, aplinkosauginiu veiksmingumu ar tvarumu, biologiniais elementais, biologiniu skaidumu, biologine įvairove, **įskaitant naudojimąsi biologinės įvairovės kreditais**, atliekų prevencija ir mažinimu, pagrindimo reikalavimų suderinimo.

[...]

22 straipsnis

Reglamento (ES) 1024/2012 pakeitimas

Reglamento (ES) 1024/2012 priedas papildomas šiuo punktu:

„X. [OL: prašom įrašyti kitą eilės numerį] ... m... .. d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES)... dėl aiškių ekologiškumo teiginių **ir aplinkosauginių ženklų** pagrindimo ir pranešimo apie juos (OL L ..., data, p. ... : 13 straipsnio 3 dalis ir 15 straipsnis)“.

23 straipsnis

Reglamento (ES) 2017/2394 pakeitimai

Reglamento (ES) 2017/2394 priedas papildomas šiuo punktu:

„X. [OL: prašom įrašyti kitą eilės numerį] ... m..... d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES)... dėl aiškių ekologiškumo teiginių ir aplinkosauginių ženklų pagrindimo ir pranešimo apie juos (OL L ..., data, p. ...)“.

24 straipsnis

Direktyvos (ES) 2020/1828 pakeitimas

Direktyvos (ES) 2020/1828 I priedas papildomas šiuo punktu:

„X) [OL: prašom įrašyti kitą eilės numerį] ... m... d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES)... dėl aiškių ekologiškumo teiginių ir aplinkosauginių ženklų pagrindimo ir pranešimo apie juos (OL L ..., data, p. ...)“.

24a straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 2018/1724 pakeitimai

Reglamentas (ES) 2018/1724 iš dalies keičiamas taip:

- 1) I priede antroje skiltyje eilutė „H. Vartotojų teisės“ papildoma šiuo punktu:
„9. Ekologiškumo teiginių pagrindimas ir pranešimas apie juos“
- 2) I priede antroje skiltyje eilutė „J. Verslo pradėjimas, valdymas ir veiklos nutraukimas“ papildoma šiuo punktu:
„13. Įmonių tvarumas ir atsakomybė“

25 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės ne vėliau kaip [OL: prašom įrašyti datą – [...]] *24 mėnesiai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos*] priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą. **Atsižvelgiant į 1a dalį**, tas nuostatas jos taiko nuo [OL: prašom įrašyti datą – [...]] *36 mėnesiai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos*].

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

- 1a. Valstybės narės 3 straipsnio 1, 1a, 2 ir 6 dalis [...], 3a straipsnį, 4 straipsnį [...], 5 straipsnio 1, 2, 3, 6a, 6b, 6c, 6d, 7 ir 8 dalis [...], 6 straipsnį, 9 straipsnį ir 10 straipsnio 4 dalį prekybininkams, kurie yra labai mažos įmonės, kaip tai suprantama Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB, taiko nuo [OL: prašom įrašyti datą – *50 mėnesių po šios direktyvos įsigaliojimo dienos*].

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės pagrindinių priemonių tekstus.

26 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

27 straipsnis

Adresai

Ši direktyva yra skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Ekologiškumo teiginiai. Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl aiškių ekologiškumo teiginių pagrindimo ir pranešimo apie juos

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)

09 – Aplinkos ir klimato politikos veiksmai⁵⁰

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

☒ nauju veiksmu

☐ nauju veiksmu, kai bus įgyvendintas bandomasis projektas / atlikti parengiamieji veiksmai⁵¹

☐ esamo veiksmo galiojimo pratęsimu

☐ vieno ar daugiau veiksmų sujungimu arba nukreipimu į kitą / naują veiksmą

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. Bendrasis (-ieji) tikslas (-ai)

Šios iniciatyvos tikslas – padidinti aplinkos apsaugos lygį ir padėti spartinti žaliąją pertvarką ES pereinant prie žiedinės, švarios ir neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, apsaugoti vartotojus ir įmones nuo ekologinio manipuliavimo ir sudaryti sąlygas vartotojams prisidėti prie žaliosios pertvarkos spartinimo priimančią informaciją paremtus pirkimo sprendimus, pagrįstus patikimais ekologiškumo teiginiais ir ženklais, didinti teisinį tikrumą dėl ekologiškumo teiginių ir vienodų sąlygų vidaus rinkoje, skatinti ekonominės veiklos vykdytojų, dedančių pastangas didinti savo produktų ir veiklos aplinkosauginį tvarumą, konkurencingumą ir sudaryti galimybes sutaupyti lėšų tarpvalstybiniu mastu prekiaujantiems veiklos vykdytojams.
Ja papildomi siūlomi pasiūlytos Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvos pakeitimai.

1.4.2. Konkretus (-ūs) tikslas (-ai)

Nustatyti Europos Sąjungoje veikiantiems prekybininkams (išskyrus kai kurias nuostatas dėl labai mažų įmonių) taikomas ES taisyklės dėl savanoriškų ekologiškumo teiginių, dėl ekologiškumo teiginių ir (arba) aplinkosauginio ženklinimo sistemų pagrindimo, pranešimo apie juos ir tikrinimo.

⁵⁰ Iniciatyvos dėl ekologiškumo teiginių teisinis pagrindas yra bendroji rinka, tačiau biudžeto ištekliai skiriami iš 09 antraštinės dalies „Aplinkos ir klimato politikos veiksmai“.

⁵¹ Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

1.4.3. Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis

Pasiekus konkrečius tikslus, daugiau rinkos dalyvių galėtų įtraukti patikimą aplinkosauginę informaciją į savo sprendimų priėmimo procesą (pvz., sprendimus dėl pirkimo, tiekėjų pasirinkimą arba bendradarbiavimą su tiekėjais ir verslo partneriais, produktų projektavimą, viešųjų pirkimų pasirinkimą).

Vartotojai galėtų pasitikėti ekologiškumo teiginiais apie perkamus produktus, o tai leistų jiems sistemingiau savo pirkimo sprendimuose atsižvelgti į aplinkosaugos aspektus.

Tai paskatintų ekologiškesnių produktų ir sprendimų paklausą ir paskatintų žaliųjų rinkų augimą. Tai atvertų galimybių užtikrinti didesnę veiksmingumą tiekimo grandinėje ir didesnę aplinkosauginę veiksmingumą. Tai savo ruožtu padėtų siekti bendrojo tikslo išnaudoti žiedinės ir žaliosios ekonomikos galimybes. ES požiūris į ekologiškumo teiginius leistų siekti bendrojo tikslo stiprinti vidaus rinkos, visų pirma žaliųjų rinkų, veikimą.

Bendras ES požiūris, kuriuo atsižvelgiama į patikimumo, palyginamumo ir patikrinamumo tikslą, sudarytų palankesnes sąlygas vykdymo užtikrinimo institucijoms tikrinti teiginius, taip dar labiau padidinant jų poveikį. Tai dar labiau sustiprintų produktų ir prekybininkų aplinkosauginio veiksmingumo didinimo veiksmus ir padėtų siekti Europos žaliojo kurso tikslų.

1.4.4. Veiklos rezultatų rodikliai

Nurodyti pažangos ir laimėjimų stebėsenos rodiklius.

1. Ekologiškumo teiginiai apie produktus ir įmones yra patikimi, palyginami ir patikrinami. Patikimų ekologiškumo teiginių dalies didinimas ir atitinkamai klaidinančių ekologiškumo teiginių dalies mažinimas, atsižvelgiant į:

o ekologiškumo teiginių, kurie atitinka (arba ne) Ekologiškumo teiginių iniciatyvos reikalavimus, skaičių;

o veiksmingą Ekologiškumo teiginių iniciatyvos įgyvendinimą;

o nacionalinių institucijų, manančių, kad direktyva padėjo spręsti ekomanipuliavimo problemą, dalis.

2. Informacijos naudotojai pasitiki aplinkosaugine informacija. Informacijos naudotojų (vartotojų, įmonių, investuotojų, viešojo administravimo institucijų ir NVO) pasitikėjimo ekologiškumo teiginiais didinimas, atsižvelgiant į:

o vartotojų pasitikėjimo ekologiškumo teiginiais lygį;

o vartotojų pasitikėjimo tvarumo ženklais lygį;

o kitų informacijos naudotojų (įmonių, investuotojų, viešojo administravimo institucijų, NVO) pasitikėjimo ekologiškumo teiginiais lygį.

3. Gerėjantys produktų ir organizacijų aplinkosauginio veiksmingumo rezultatai. Teigiama lyginamųjų standartų verčių produkto aplinkosauginio pėdsako kategorijos taisyklėse (PAPKT) ir produkto aplinkosauginio pėdsako bei organizacijos aplinkosauginio pėdsako profilio rezultatų raida, iš kurių matyti produktų ir organizacijų žalėjimo tendencija; mažėjantis ES vartojimo pėdsakas (pagal JRC parengtą vartojimo pėdsako rodiklį <https://eplca.jrc.ec.europa.eu/sustainableConsumption.html>), apimantis visus 16 aplinkosauginio pėdsako metodų poveikio aplinkai aspektus. Tai bus stebima atsižvelgiant į šiuos rodiklius:

o PAPKT lyginamųjų standartų verčių raidą;

o produkto aplinkosauginio pėdsako ir organizacijos aplinkosauginio pėdsako profilio rezultatų raidą per tam tikrą laiką;

o vartojimo pėdsako ES raidą.

4. Sumažintos kliūtys žaliosiose rinkose. Sumažintos kliūtys, susijusios su įvairių metodų laikymusi ir aplinkosauginės informacijos teikimu. Tai bus stebima atsižvelgiant į šiuos rodiklius:

o įmonių suvokimą žaliųjų produktų vidaus rinkoje.

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

Trumpalaikiai reikalavimai

Valstybės narės turės per dvejus metus perkelti direktyvą į nacionalinę teisę. Šis pasiūlymas yra glaudžiai susijęs su Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvos peržiūra, kurią Komisija pasiūlė 2022 m. kovo mėn., ir tikimasi, kad abi direktyvos gali būti perkeltos į nacionalinę teisę kartu.

Be taisyklių, susijusių su ekologiškumo teiginių pagrindimu ir pranešimu apie juos, perkėlimu į nacionalinę teisę, valstybės narės turės nustatyti į rinką pateiktų produktų ir (arba) prekybininkų ekologiškumo teiginių pagrindimo tikrinimo procedūrą ir ekologinio ženklinimo sistemas, paskirti kompetentingas institucijas ir sukurti koordinavimo mechanizmą.

Pasiūlyme numatyta, kad savanoriški ekologiškumo teiginiai turi būti pagrįsti vertinimu, atitinkančiu konkrečius 3 straipsnyje nustatytus reikalavimus. Tais atvejais, kai Komisija priima deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos konkrečioms produktų grupėms ar sektoriams taikomos gyvavimo ciklu grindžiamos taisyklės, ekonominės veiklos vykdytojai galės jais remdamosi pagrįsti konkrečius teiginius apie poveikį aplinkai.

Siekdama paremti šios direktyvos įgyvendinimą ir netrukus po jos įsigaliojimo Komisija priims įgyvendinimo aktą, kuriame bus pateikta išsami informacija apie sertifikato, kurį pagal 12 straipsnį turi išduoti ekologiškumo teiginių tikrintojas, formą.

Nuolatiniai reikalavimai

Kompetentingos institucijos privalės reguliariai tikrinti ES rinkoje teikiamus ekologiškumo teiginius.

Valstybės narės bus įpareigosotos reguliariai stebėti, kaip taikoma Direktyva, remdamosi ekologiškumo teiginių, apie kuriuos pranešta vykdymo užtikrinimo institucijoms, apžvalga, ir ekologiškumo teiginių, kurių atžvilgiu vykdymo užtikrinimo institucijos pareikalavo, kad atsakinga organizacija imtųsi taisomųjų veiksmų, ir, jei taikytina, ėmėsi vykdymo užtikrinimo priemonių, apžvalga. Valstybės narės šią informaciją Komisijai teiks kasmet.

Praėjus penkeriems metams nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos Komisija atlieka šios direktyvos vertinimą, atsižvelgdama į jos siekiamus tikslus, ir pateikia pagrindinių išvadų ataskaitą ir, kai tikslinga, pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl atitinkamų šios direktyvos nuostatų pakeitimo.

Komisijai pagal 3 straipsnio 4 dalį bus suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais išsamiau nustatomi aiškių ekologiškumo teiginių pagrindimo reikalavimai. Tai bus nuolatinis tolesnių pagrindimo metodų kūrimo procesas.

Komisijai taip pat bus suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, kuriais papildomi aplinkosauginio ženklinimo sistemų reikalavimai pagal 8 straipsnio 8 ir 9 dalis.

- 1.5.2. *Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmams.*

Labai svarbu užtikrinti vienodas sąlygas ekonominės veiklos vykdytojams, atsižvelgiant į reikalavimus, kuriuos reikia įvykdyti teikiant ekologiškumo teiginį, įskaitant reikalavimus dėl naudotinos informacijos ir duomenų, nustatant bendrą taisyklių rinkinį ES vidaus rinkoje.

Status quo atveju ir jei valstybės narės veiktų pavieniui, kiltų didelis pavojus, kad gali atsirasti daug skirtingų sistemų, pagrįstų skirtingais ir nepalyginamais metodais ir požiūriais ir tai lemtų vidaus rinkos susiskaidymą, visų pirma tarpvalstybinių produktų, kuriais prekiaujama vidaus rinkoje, atveju, didinant riziką, kad visoje ES bus pateikiama nevienoda informacija apie produktų ir organizacijų aplinkosauginį veiksmingumą, taip pat lemiant papildomas išlaidas tarpvalstybiniu mastu prekiaujančioms įmonėms (ypač jei jos turi taikyti skirtingus metodus arba laikytis skirtingų ženklinimo sistemų reikalavimų).

Jei nebus imtasi ES lygmens veiksmų, rinkos operatoriai ir toliau susidurs su klaidinančia informacija apie aplinkosauginius aspektus, o kliūtys vidaus rinkoje trukdytų įmonėms vykdyti veiklą lygiavertėmis sąlygomis. Be to, nacionaliniu lygmeniu negali būti įgyvendinti tam tikri aspektai, pavyzdžiui, susiję su konkrečių teiginių pagrindimo metodų kūrimu ir prireikus susijusių duomenų bazių nustatymu, atsižvelgiant į jų taikymo sritį produktų, sektorių ar geografinių regionų atžvilgiu.

ES lygmeniu nustatytais bendrais reikalavimais sukuriamą akivaizdą pridėtinę vertę, nes dėl suderintos ir gerai veikiančios ES vidaus rinkos ES veikiančios įmonės veiktų vienodomis sąlygomis.

Manoma, kad įgyvendinus ES lygmens veiksmus valstybėms narėms bus užkirstas kelias vienašališkai nustatyti specialias priemones ir direktyva padės sumažinti bendrosios rinkos teisinio susiskaidymo riziką, o valdžios sektorius ir privatusis sektorius sutaupys lėšų.

1.5.3. *Panašios patirties išvados*

Šia iniciatyva papildomi pasiūlyti Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvos pakeitimai, kuriuos Europos Komisija pateikė Europos Parlamentui ir Tarybai. Ji grindžiama patirtimi, įgyta įgyvendinant Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvą, ir poreikiu nustatyti konkrečias taisykles dėl aiškių ekologiškumo teiginių pagrindimo, pranešimo apie juos ir tikrinimo. Taip pat atsižvelgiama į patirtį, susijusią su ekologinio ženkinimo sistemų gausėjimu. Kita įgyta patirtis susijusi su ES ekologinio ženklo, EMAS ir aplinkosauginio pėdsako metodų kūrimu.

1.5.4. *Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

Šios iniciatyvos priklauso Europos žaliojo kurso, kuriuo grindžiama ES ekonomikos gaivinimo strategija, sričiai. Žaliajame kurse pripažįstami investavimo į mūsų konkurencingą tvarumą kuriant teisingesnę, žalesnę ir labiau skaitmeninę Europą pranašumai.

Ši iniciatyva finansuojama iš daugiametės finansinės programos 3 išlaidų kategorijos (gamtos ištekliai ir aplinka) 9 antraštinės dalies (aplinkos ir klimato politikos veiksmai) lėšų. Kaip nurodyta toliau, įgyvendinimui reikės papildomų žmogiškųjų išteklių, išlaidų pagal programą LIFE ir tam tikrų rėmimo išlaidų EAA. Atitinkamas EAA subsidijos padidėjimas bus kompensuojamas iš ES aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE).

Parama įmonėms įgyvendinti ekologiškumo teiginių pagrindimo ir pranešimo apie juos reikalavimus galėtų būti teikiama ir kitose politikos srityse, pvz., kaip nustatyta deleguotuosiuose aktuose pagal 3 straipsnį, visų pirma ES finansavimas, skirtas inovacijoms ir investicijoms į įmones, visų pirma MVĮ. Europos regioninės plėtros fondas (pažangiosios specializacijos priemonėmis), LIFE ir „Europos horizontas“ papildys privatų inovacijų finansavimą ir remis visą inovacijų ciklą, kad sprendimai pasiektų rinką. Pagal Skaitmeninės Europos programą 2022 m. pradėti įgyvendinti Suderinti veiksmai CIRPASS, siekiant atverti galimybes inovatyviems darbo srautams, visų pirma siekiant skatinti materialinių prekių srauto žiedškumą, taip pat vartotojų informavimui, nustatant tarpsektorinį produktų duomenų modelį, skirtą skaitmeniniam gaminio pasui, kurio nauda žiedinei ekonomikai įrodyta.

Inovacijų fondas yra viena didžiausių pasaulyje novatoriškų mažo anglies dioksido kiekio technologijų ir sprendimų finansavimo programų. 2020–2030 m. iš jo bus skirta apie 10 mlrd. EUR parama, kuria siekiama pateikti rinkai pramoninius sprendimus, kuriais siekiama sumažinti Europos priklausomybę nuo iškastinio kuro ir remti jos perėjimą prie neutralaus poveikio klimatui.

1.5.5. *Ivairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą*

Buvo įvertintos kelios galimybės, be kita ko, duomenų rinkinių pirkimas naudojantis vien Aplinkos GD tarnybų paslaugomis, ir bendradarbiavimo su kitomis tarnybomis ir agentūromis galimybių nagrinėjimas. Geriausia pasirinkta galimybe derinamas duomenų rinkinių paslaugų pirkimas naudojantis Aplinkos GD ir įnašas EAA siekiant pasinaudoti jos darbuotojų ekspertinėmis žiniomis.

1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė ir finansinis poveikis

☐ **trukmė ribota**

☐ galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD],

☐ įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM, o mokėjimų asignavimų – nuo MMMM iki MMMM;

☒ **trukmė neribota**

įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo 2024 m. iki 2027 m.,

vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)⁵²

☒ **Tiesioginis valdymas**, vykdomas Komisijos:

☒ padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;

☐ vykdomųjų įstaigų.

☐ **Pasidalijamasis valdymas** su valstybėmis narėmis

☒ **Netiesioginis valdymas**, biudžeto vykdymo užduotis pavedant:

☐ trečiosioms valstybėms arba jų paskirtoms įstaigoms;

☐ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);

☐ EIB ir Europos investicijų fondui;

☒ įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose;

☐ viešosios teisės įstaigoms;

☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, tiek, kiek joms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;

☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurioms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;

☐ atitinkamame pagrindiniame akte nurodytiems asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.

⁵² Informacija apie biudžeto valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Iniciatyvos apima viešuosius pirkimus, administracinį susitarimą su JRC, EEA skirtą įnašo didinimą ir poveikį Komisijos Žmogiškųjų išteklių ir saugumo GD. Šios rūšies išlaidoms taikomos standartinės taisyklės.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas*

Netaikoma, žr. pirmiau pateiktą informaciją.

2.2.2. *Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)*

Netaikoma, žr. pirmiau pateiktą informaciją.

2.2.3. *Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)*

Netaikoma, žr. pirmiau pateiktą informaciją.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones, pvz., išdėstytas Kovos su sukčiavimu strategijoje.

Netaikoma, žr. pirmiau pateiktą informaciją.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA ⁵³	ELPA šalių ⁵⁴	valstybių kandidačių ir potencialių kandidačių ⁵⁵	kitų trečiųjų valstybių	kitų asignuotųjų pajamų
3	09 02 02 – Žiedinė ekonomika ir gyvenimo kokybė	DA	TAIP	NE	TAIP	NE
3	09 10 02 – Europos aplinkos agentūra	DA	TAIP	TAIP	NE	NE
7	20 01 02 01 – Darbo užmokestis ir išmokos	NDA	NE	NE	NE	NE
7	20 02 01 03 – Laikiniai į instituciją paskirti nacionaliniai valstybės tarnautojai	NDA	NE	NE	NE	NE
7	20 02 06 02 – Posėdžiai, ekspertų grupės	NDA	NE	NE	NE	NE

Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Netaikoma

⁵³ Skirt. – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

⁵⁴ ELPA: Europos laisvosios prekybos asociacija.

⁵⁵ Valstybių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių kandidačių.

3.2. Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams

3.2.1. Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	3	Gamtos ištekliai ir aplinka
--	----------	-----------------------------

GD: Aplinkos			2024 m .	2025 m .	2026 m .	2027 m. ir vėliau	IŠ VISO
○ Veiklos asignavimai							
09 02 02 – Žiedinė ekonomika ir gyvenimo kokybė	Įsipareigojimai	(1)	2,540	6,964	5,264	5,214	19,982
	Mokėjimai	(2)	2,540	6,964	5,264	5,214	19,982
IŠ VISO asignavimų ENV GD	Įsipareigojimai	= (1)	2,540	6,964	5,264	5,214	19,982
	Mokėjimai	= (2)	2,540	6,964	5,264	5,214	19,982

Pirmiau nurodyta suma bus reikalinga šiems veiksams finansuoti:

- Antrinių aplinkosauginio pėdsako duomenų rinkinių, kuriuose pateikiami pagrindiniai vidutiniai išteklių naudojimo ir išmetamųjų teršalų kiekio pagrindiniuose procesuose duomenys, kuriuos daugelis įmonių gali naudoti savo vertės grandinėms vertinti, įsigijimui finansuoti, duomenų galimoms duomenų spragoms užpildyti įsigijimui ir plėtojimui finansuoti, aplinkosauginio pėdsako duomenų bazės IT platformos kūrimo išlaidoms, taip pat 2026–2027 m. laikotarpio duomenų bazės priežiūrai finansuoti (10,095 mln. EUR). Prieiga prie aplinkosauginio pėdsako duomenų rinkinių padės įmonėms, visų pirma MVĮ, ekonomiškai efektyviau ir lengviau laikytis Ekologiškumo teiginių direktyvos. Lengva prieiga prie aukštos kokybės duomenų apie produktų aplinkosauginį veiksmingumą sudarys sąlygas visoms įmonėms, ypač MVĮ, patikimai pagrįsti savo ekologiškumo teiginius, nepriklausomai nuo to, ar priimti deleguotieji aktai, grindžiami šio pasiūlymo 3 straipsniu dėl ekologiškumo teiginių, ar ne. Galimybė naudotis aplinkosauginio pėdsako duomenų rinkiniais taip pat padės įgyvendinti kitas ES aplinkos tvarumo politikos priemones, kuriomis vadovaudamiesi vartotojai galės priimti tinkamus sprendimus (pavyzdžiui, Pasiūlymą dėl tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamento (toliau – TGEPR))⁵⁶. TGEPR numatyta galimybė nustatyti privalomus informacijos reikalavimus, kurie taip pat gali būti susiejami su ženklinimo reikalavimais, ir dėl to naudojantis skaitmeniniais gaminių pasais pagerės informacijos srautai. Aplinkosauginio pėdsako duomenų rinkiniai padės apskaičiuoti ir nustatyti informacijos ir veiksmingumo reikalavimus, pvz., susijusius su anglies dioksido išmetimo rodikliu ir aplinkosauginiu pėdsaku, kaip numatyta pasiūlyme dėl TGEPR, remiantis suderintu aukštos kokybės antrinių duomenų rinkiniu.
- Tyrimų ir apklausų, susijusių su suinteresuotųjų subjektų pagrindimui naudojamais metodais ir direktyvos dėl ekologiškumo teiginių vertinimu, pirkimu (0,150 mln. EUR).
- JRC atliks svarbų vaidmenį padėdamas Komisijai atlikti dalį reikiamo techninio darbo. Manoma, kad administracinis susitarimas sudarys apie 1,700 mln. EUR išlaidas.
- Daug išlaidų taip pat pareikalaus administracinė ir techninė parama rengiant deleguotuosius aktus pagal 3 straipsnio 4 dalį, kuriais nustatomi išsamesni aiškių ekologiškumo teiginių pagrindimo reikalavimai siekiant reglamentuoti konkrečius teiginius, nustatant gyvavimo ciklu grindžiamas taisykles tam tikroms produktų grupėms ir sektoriams. Pagal šią biudžeto eilutę rengiami 6 tokie deleguotieji aktai (6,827 mln. EUR).
- Paramos priemonės, skirtos padėti MVĮ prisitaikyti prie šios direktyvos, įskaitant apskaičiavimo priemonių kūrimą remiantis deleguotuosiuose aktuose aprašytais reikalavimais pagal 3 straipsnio 4 dalį (1,210 mln. EUR).

⁵⁶ Jį galima rasti adresu https://environment.ec.europa.eu/publications/proposal-ecodesign-sustainable-products-regulation_en

Agentūra: EAA			2025 m.	2026 m.	2027 m.	IŠ VISO
1 antraštinė dalis. Personalo išlaidos	Įsipareigojimai	(1a)	0,180	0,367	0,375	0,922
	Mokėjimai	(2a)	0,180	0,367	0,375	0,922
2 antraštinė dalis. Infrastruktūra	Įsipareigojimai	(1b)				
	Mokėjimai	(2b)				
3 antraštinė dalis. Veiklos išlaidos	Įsipareigojimai	(1c)	0,095	0,065	0,065	0,225
	Mokėjimai	2c.	0,095	0,065	0,065	0,225
IŠ VISO asignavimų EAA agentūrai	Įsipareigojimai	=1a + 1b + 1c	0,275	0,432	0,440	1,147
	Mokėjimai	= 2a + 2b + 2c	0,275	0,432	0,440	1,147

EAA išlaidos apima išlaidas, susijusias su 2 papildomais etato ekvivalentais (1 TP ir 1 CA), taip pat veiklos išlaidas, skirtas įgyvendinus direktyvą pagal 20 straipsnio 4 dalį stebėti ES rinkoje pateiktus ekologiškumo teiginius. Agentūrai bus pavesta atlikti išsamią valstybių narių pagal 20 straipsnio 1–3 dalis pateiktos informacijos analizę ir kas dvejus metus skelbti ataskaitas su ekologiškumo teiginių raidos visoje ES vertinimu. Šis įvertis apima daugumą duomenų, susijusių su valstybių narių kas dvejus metus rengiamomis ataskaitomis, apie kurias Europos lygmeniu pranešama naudojant klausimynus. EAA, sutarusi su Aplinkos GD, siūlys šiuos klausimynus ir sudarys sąlygas juos naudoti naudojantis standartine elektronine priemone. Valstybių narių teikiama informacija bus susijusi su statistiniais duomenimis apie jų nacionalinėse rinkose pateiktus teiginius ir kokybiniu melagingų teiginių pobūdžio aprašymu bei įgyvendintais taisomaisiais veiksmais. Šių darbuotojų nuolatinio pobūdžio užduotys apims šalių duomenų pranešimą ir analitinės ataskaitos rengimą kas dvejus metus; jie taip pat vykdys paramos užduotis, kurios yra būtinos atsižvelgiant į aplinkybes (administravimo, komunikacijos, IT vystymo, paramos verslui ir kt.).

□ IŠ VISO veiklos asignavimų			2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	IŠ VISO
	Įsipareigojimai	4)	2,540	7,239	5,696	5,654	21,129
	Mokėjimai	5)	2,540	7,239	5,696	5,654	21,129
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–3 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai	=4	2,540	7,239	5,696	5,654	21,129

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	„Administracinės išlaidos“
--	----------	----------------------------

Šią dalį pildyti naudojant administracinio pobūdžio biudžeto duomenų lentelę, kuri pirmiausia bus pateikta [finansinės teisės akto pasiūlymo pažymos priede https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/legal-framework/internal-rules/Documents/2021-5-legislative-financial-statement-ann-en.docx](https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/legal-framework/internal-rules/Documents/2021-5-legislative-financial-statement-ann-en.docx) (Vidaus taisyklių V priedas) ir įkelta į DECIDE tarnybų tarpusavio konsultacijoms.

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m. ir vėliau	IŠ VISO
GD: Aplinkos						
□ Žmogiškieji ištekliai		0,606	0,606	0,606	0,606	2,424
□ Kitos administracinės išlaidos		0,180	0,180	0,180	0,180	0,720
IŠ VISO Aplinkos GD	Asignavimai	0,786	0,786	0,786	0,786	3,144

Dabartinius Aplinkos GD darbuotojus sudaro 2 etato ekvivalentų pareigūnai (AD), atsakingi už su politika susijusius klausimus, ir 2 etato ekvivalentų pareigūnų (AD), atsakingi už metodinius klausimus. Šių darbuotojų vaidmuo bus labai svarbus ir ateityje; jų veikla apims:

- veiklą, susijusią su ekologiškumo teiginių iniciatyva, kaip antai politikos koordinavimo veiklą, užduotis, susijusias su ekologiškumo teiginių iniciatyvos darbo planu (įskaitant dalies papildomų reikalavimų, susijusių su konkrečiais teiginiais, rengimą), grupės veiklos koordinavimo, stebėsenos, ryšių su suinteresuotaisiais subjektais veiklą. Šiai veiklai vykdyti reikalingi 2 etato ekvivalentų pareigūnai;
- tolesnį aplinkosauginio pėdsako ir kitų ekologiškumo teiginių pagrindimo metodų pagal 3 straipsnį rengimą: ekspertų grupių valdymą, pereinamojo etapo PAPKT ir (arba) OAPST valdymą (įskaitant papildomą Europos Komisijos priėmimo užduotį, jei tam tikros dalys yra įtrauktos į deleguotuosius aktus pagal 3 straipsnio 4 dalį, kuriomis išsamiau nustatomi reikalavimai dėl aiškaus ekologiškumo teiginio pagrindimo ateityje). Šiai veiklai vykdyti reikalingas 1 etato ekvivalento pareigūnas.

- antrinių aplinkosauginio pėdsako duomenų tvarkymą: sutarčių valdymą, duomenų tikrinimą, duomenų bazės kūrimą ir kt. Šiai veiklai vykdyti reikalingas 1 etato ekvivalento pareigūnas.

Apskritai su gyvavimo ciklo analize susijusioms užduotims (pvz., metodų ir duomenų kūrimui) atlikti ir užduočiai, susijusiai su metodų ir duomenų kūrimų ekologiškumo teiginiams pagrįsti reikalingos specializuotos techninės ir (arba) mokslinės žinios, įskaitant doktorantūros lygio išsilavinimą gamtos mokslų srityje ir kelerių metų patirtį šioje srityje. Pritraukti tokius darbuotojus pasiūlius sutartininkams taikomas sąlygas neįmanoma. Todėl šias užduotis turėtų atlikti pareigūnai; jei tie etatai negali būti užpildyti vidaus specializuotų darbuotojų, jie turėtų būti atverti laikiniams darbuotojams.

Todėl Aplinkos GD prašo papildomų darbuotojų (**3 AD ir 1 END** pagal toliau nurodytų pareigų paskirstymą). Tie darbuotojai:

- pagal 3 straipsnio 4 dalį parengs maždaug 6–7 deleguotuosius aktus, kuriais nustatomi išsamesni aiškių ekologiškumo teiginių pagrindimo reikalavimai siekiant reglamentuoti konkrečius teiginius, pvz., dėl galimybės remontuoti, perdirbti ar dėl patvarumo arba kuriais nustatomos konkrečios gyvavimo ciklu grindžiamos taisyklės tam tikroms produktų grupėms ir sektoriams;
- rengs įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos atitinkamos procedūros, pagal kurias nacionalinės institucijos tvirtina naujas privačias ženklavimo sistemas, ir teiginių bei ženklavimo sistemų atitikties sertifikato formą;
- siekiant užtikrinti vienodą taikymą visoje Sąjungoje rengs deleguotuosius aktus, kuriais išsamiau nustatomi 8 straipsnyje nurodytų aplinkosauginio ženklavimo sistemų patvirtinimo kriterijai;
- vertins trečiųjų valstybių, siekiančių vykdyti veiklą Sąjungos rinkoje, valdžios institucijų nustatytas aplinkosauginio ženklavimo sistemas, apie kurias pranešta, ir rengs atitinkamus Komisijos patvirtinimo sprendimus, siekiant užtikrinti, kad šios sistemos teiktų pridėtinės vertės, susijusios su užmojais aplinkosaugos srityje, jų poveikio aplinkai, aplinkosauginių aspektų ar aplinkosauginio veiksmingumo aprėptimi, ir atitiktų šios direktyvos reikalavimus;
- prižiūrės parengiamuosius, peržiūros ir kitus tyrimus rengiant deleguotuosius aktus;
- kurs ir valdys šiai ir kitoms politikos sritims, pavyzdžiui, TGEPR, baterijų ar taksonomijos reglamentams aktualią aplinkosauginio pėdsako duomenų bazę.

Be to, su šia politikos sritimi susijusios dvi ekspertų grupės; biudžetas turėtų apimti tris kiekvienos ekspertų grupės posėdžius per metus.

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	0,786	0,786	0,786	0,786	3,144
--	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m. ir vėliau	IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–7 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai	3,326	8,025	6,482	6,440	24,273
	Mokėjimai	3,326	8,025	6,482	6,440	24,273

3.2.2. *Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas*

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir atliktus darbus			N metai		N + 1 metai		N + +2 metai		N + +3 metai		Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)						IŠ VISO	
	ATLIKTI DARBAI																	
	Rūšis 57	Vidutinės sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Bendras skaičius	Iš viso sąnaudų
1 KONKRETUS TIKSLAS ⁵⁸ ...																		

⁵⁷ Atlikti darbai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

⁵⁸ Kaip apibūdinta 1.4.2 skirsnyje „Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ...“

– Atliktas darbas																		
– Atliktas darbas																		
– Atliktas darbas																		
1 konkretaus tikslo tarpinė suma																		
2 KONKRETUS TIKSLAS ...																		
– Atliktas darbas																		
2 konkretaus tikslo tarpinė suma																		
IŠ VISO																		

3.2.3. Numatomas poveikis EAA ir Komisijos administraciniam asignavimams

3.2.3.1. Numatomas poveikis EAA žmogiškiesiems ištekliams

☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama

☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2025 m.	2026 m.	2027 m.	IŠ VISO
--	---------	---------	---------	---------

Laikinieji darbuotojai (AD lygio)	0,117	0,240	0,244	0,602
Laikinieji darbuotojai (AST lygio)				
Sutartininkai	0,063	0,128	0,130	0,320
Deleguotieji nacionaliniai ekspertai				

IŠ VISO	0,180	0,367	0,375	0,922
----------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Personalo poreikiai (etatų vienetais):

	2025 m.	2026 m.	2027 m.	IŠ VISO
--	---------	---------	---------	---------

Laikinieji darbuotojai (AD lygio)	1	1	1	
Laikinieji darbuotojai (AST lygio)				
Sutartininkai	1	1	1	
Deleguotieji nacionaliniai ekspertai				

IŠ VISO	2	2	2	
----------------	----------	----------	----------	--

3.2.3.2. Numatomi Komisijos administracinių asignavimų poreikiai

3.2.3.3. Numatomo poveikio administraciniams asignavimams santrauka

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m. ir vėliau	IŠ VISO
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA					
Žmogiškieji ištekliai	0,606	0,606	0,606	0,606	2,424
Kitos administracinės išlaidos	0,180	0,180	0,180	0,180	0,720
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	0,786	0,786	0,786	0,786	3,144
Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ⁵⁹	Netaikoma	Netaikoma	Netaikoma	Netaikoma	Netaikoma
Žmogiškieji ištekliai					
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos					
Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinę sumą	Netaikoma	Netaikoma	Netaikoma	Netaikoma	Netaikoma
IŠ VISO	0,786	0,786	0,786	0,786	3,144

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų veiksmui valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikūs finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

⁵⁹ Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

3.2.3.4. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.

☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m. ir vėliau
20 01 02 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)	3	3	3	3
20 01 02 03 (Delegacijos)				
01 01 01 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)				
01 01 01 11 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)				
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)				
20 02 01 (AC, END, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)	1	1	1	1
20 02 03 (AC, AL, END, INT ir JPD delegacijose)				
XX 01 xx yy zz ⁶⁰	– būstinėje			
	– delegacijose			
01 01 01 02 (AC, END, INT – netiesioginiai moksliniai tyrimai)				
01 01 01 12 (AC, END, INT – tiesioginiai moksliniai tyrimai)				
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)				
IŠ VISO	4	4	4	4

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	Žr. 3.2.1 skirsnyje pateiktą paaiškinimą dėl H7.
Išorės darbuotojai	Žr. 3.2.1 skirsnyje pateiktą paaiškinimą dėl H7.

⁶⁰ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

- ☒ Galima visiškai finansuoti perskirstant asignavimą atitinkamoje daugiametės finansinės programos (DFP) išlaidų kategorijoje.

LIFE finansinis paketas (biudžeto eilutė 09.02.02) bus naudojamas EAA subsidijos padidėjimui kompensuoti.

- ☐ Reikia panaudoti nepaskirstytą maržą pagal atitinkamą DFP išlaidų kategoriją ir (arba) specialias priemones, kaip apibrėžta DFP reglamente.

- ☐ Reikia persvarstyti DFP.

3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

- ☒ nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo

- ☐ numatytas trečiųjų šalių bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	N metai ¹	N + 1 metai	N + 2 metai	N + 3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
Iš VISO bendrai finansuojamų asignavimų								

¹ N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai. Pakeiskite „N“ numatomais pirmaisiais įgyvendinimo metais (pavyzdžiui, 2021 m.). Atitinkamai pakeiskite vėlesnius metus.

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

☒ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:

☐ nuosaviems ištekliams

☐ kitoms pajamoms

nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms ☐

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ²						
		N metai	N + 1 metai	N + 2 metai	N + 3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
... straipsnis								

Asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

--

Kitos pastabos (pvz., poveikio pajamoms apskaičiavimo metodas (formulė) arba kita informacija).

--

² Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 % surinkimo sąnaudų.